

έμεινεν ἡ ὀμαιχιμία, ἔπειτα διενεχθέντες οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἰ
 Ἰ Ἀθηναῖοι ἐπολέμησαν μετὰ τῶν ξυμμάχων πρὸς ἀλλήλους· καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εἶ τινές που διασταλεῖν, πρὸς τού-
 τούς ἤδη ἐχώρουν. ὥστε ἀπὸ τῶν Μηδικῶν ἐς τόνδε αἰεὶ
 τὸν πόλεμον τὰ μὲν σπευδόμενοι, τὰ δὲ πολεμοῦντες ἢ 5
 ἀλλήλοις ἢ τοῖς ἑαυτῶν ξυμμάχοις ἀφισταμένοις εὖ παρε-
 σκευάσαντο τὰ πολέμια καὶ ἐμπειρότεροι ἐγένοντο μετὰ
 19 κινδύνων τὰς μελέτας ποιούμενοι. καὶ οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι
 οὐχ ὑποτελεῖς ἔχοντες φόρου τοὺς ξυμμάχους ἠγοῦντο, κατ'
 ὀλιγαρχίαν δὲ σφίσιν αὐτοῖς μόνον ἐπιτηδείως ὅπως πολι- 10
 τεύσουσι θεραπεύοντες, Ἀθηναῖοι δὲ ναὺς τε τῶν πόλεων
 τῷ χρόνῳ παραλαβόντες πλὴν Χίων καὶ Λεσβίων, καὶ
 χρήματα τοῖς πᾶσι τάξαντες φέρειν. καὶ ἐγένετο αὐτοῖς
 ἐς τόνδε τὸν πόλεμον ἡ ἰδία παρασκευὴ μείζων ἢ ὡς τὰ
 κράτιστά ποτε μετὰ ἀκραιφνοῦς τῆς ξυμμαχίας ἦνθησαν. 15
 20 Τὰ μὲν οὖν παλαιὰ τοιαῦτα ἦνρον, χαλεπὰ ὄντα παντὶ
 ἐξῆς τεκμηρίῳ πιστεῦσαι. οἱ γὰρ ἄνθρωποι τὰς ἀκοὰς τῶν
 προγεγενημένων, καὶ ἦν ἐπιχώρια σφίσιν ἦ, ὁμοίως ἀβασα-
 2 νίστως παρ' ἀλλήλων δέχονται. Ἀθηναῖων γοῦν τὸ πλήθος
 Ἰππαρχον οἴονται ὑφ' Ἀρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονος τύραννον 20
 ὄντα ἀποθανεῖν, καὶ οὐκ ἴσασιν ὅτι Ἰππίας μὲν πρεσβύτατος
 ὢν ἦρχε τῶν Πεισιστράτου υἱέων, Ἰππαρχος δὲ καὶ Θεσσαλὸς
 ἀδελφοὶ ἦσαν αὐτοῦ, ὑποτοπήσαντες δὲ τι ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ
 καὶ παραχρήμα Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων ἐκ τῶν ξυνει-
 25 προειδότων σφίσιν Ἰππία μεμνηνῦσθαι τοῦ μὲν ἀπέσχοντο ὡς 25
 προειδότος, βουλόμενοι δὲ πρὶν ξυλληθῆναι δρᾶσαντές τι
 καὶ κινδυνεῦσαι, τῷ Ἰππάρχῳ περιτυχόντες περὶ τὸ Λεωκό-
 3 ἀπέκτειναν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἔτι καὶ νῦν ὄντα καὶ οὐ
 χρόνῳ ἀμνηστούμενα καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες οὐκ ὀρθῶς 30
 οἴονται, ὥσπερ τοὺς τε Λακεδαιμονίων βασιλέας μὴ μιᾷ

1 post ἔπειτα add. δὲ A B E G M post καὶ add. οἱ A E M Suid.
 10 πολιτεύσωσι A B E G M 27 περὶ] παρὰ Arist. Ἀθ. Πολ. 18. 3
 (nisi ad vi. 57. 3 spectat)

ψήφῳ προτίθεται ἐκάτερον, ἀλλὰ δυοῖν, καὶ τὸν Πιτα-
 νάτην λόχον αὐτοῖς εἶναι, ὃς οὐδ' ἐγένετο ὡπότε. οὕτως
 ἀταλαίπωρος τοῖς πολλοῖς ἡ ζήτησις τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπὶ
 τὰ ἐτοῖμα μᾶλλον τρέπονται. ἐκ δὲ τῶν εἰρημένων τεκμη- 21
 5 ρίων ὅμως τοιαῦτα ἂν τις νομίζων μάλιστα ἀ διήλθον οὐχ
 ἄμαρτάνοι, καὶ οὔτε ὡς ποιηταὶ ὑμνήκασιν περὶ αὐτῶν ἐπὶ τὸ
 μείζον κοσμοῦντες μᾶλλον πιστεύων, οὔτε ὡς λογογράφοι
 ξυνέθεσαν ἐπὶ τὸ προσαγωγότερον τῇ ἀκρόασει ἢ ἀληθέ-
 10 στερον, ὄντα ἀνεξέλεγκτα καὶ τὰ πολλὰ ὑπὸ χρόνου αὐτῶν
 10 ἀπίστως ἐπὶ τὸ μυθῶδες ἐκνευκηκότα, ἠρῆσθαι δὲ ἡγήσα-
 μενος ἐκ τῶν ἐπιφανεστάτων σημείων ὡς παλαιὰ εἶναι
 ἀποχρώντως. καὶ ὁ πόλεμος οὗτος, καίπερ τῶν ἀνθρώπων 2
 ἐν ᾧ μὲν ἂν πολεμῶσι τὸν παρόντα αἰεὶ μέγιστον κρώντων,
 πανσαμένων δὲ τὰ ἀρχαῖα μᾶλλον θαυμαζόντων, ἀπ' αὐτῶν
 15 τῶν ἔργων σκοποῦσι δηλώσει ὅμως μείζων γεγενημένος
 αὐτῶν.

Καὶ ὅσα μὲν λόγῳ εἶπον ἕκαστοι ἢ μέλλοντες πολεμή- 22
 σεω ἢ ἐν αὐτῷ ἤδη ὄντες, χαλεπὸν τὴν ἀκρίβειαν αὐτῆν
 τῶν λεχθέντων διαμνημονεῦσαι ἦν ἐμοὶ τε ὦν αὐτὸς ἤκουσα
 20 καὶ τοῖς ἄλλοθεν ποθεν ἐμοὶ ἀπαγγέλλουσιν· ὡς δ' ἂν
 ἐδόκουν ἐμοὶ ἕκαστοι περὶ τῶν αἰεὶ παρόντων τὰ δέοντα
 μάλιστ' εἰπεῖν, ἐχομένῳ ὅτι ἐγγύτατα τῆς ξυμπάσης γνώμης
 τῶν ἀληθῶς λεχθέντων, οὕτως εἴρηται. τὰ δ' ἔργα τῶν 2
 25 πραχθέντων ἐν τῷ πολέμῳ οὐκ ἐκ τοῦ παρατυχόντος πυνθα-
 νόμενος ἠξίωσα γράφειν, οὐδ' ὡς ἐμοὶ ἐδόκει, ἀλλ' οἷς τε
 αὐτὸς παρῆν καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ὅσον δυνατὸν ἀκριβείᾳ
 περὶ ἐκάστου ἐπεξελεθῶν. ἐπιπόνως δὲ ἠρῆσκειτο, διότι οἱ 3
 παρόντες τοῖς ἔργοις ἐκάστοις οὐ ταῦτα περὶ τῶν αὐτῶν
 ἔλεγον, ἀλλ' ὡς ἐκατέρων τις εὐνοίας ἢ μνήμης ἔχοι. καὶ 4
 30 ἐς μὲν ἀκρόασιν ἴσως τὸ μὴ μυθῶδες αὐτῶν ἀτερπέστερον
 φανείται· ὅσοι δὲ βουλήσονται τῶν τε γενομένων τὸ σαφές

2 εἶναι] οἶμαι (G) 21 μοι C G Dion. Hal. 25 ἐδόκει C G Dion.
 Hal. (P) : δοκεῖ cett. Dion. Hal. (M) 29 ἐκατέρων C G M Dion. Hal. :
 ἐκατέρῃ cett.

σκοπεῖν καὶ τῶν μελλόντων ποτὲ αὐθις κατὰ τὸ ἀνθρώπων
 τοιούτων καὶ παραπλησίων ἔσσεσθαι, ὠφέλιμα κρίνειν αὐτὰ
 ἀρκούντως ἔξει. κτήμά τε ἐς αἰεὶ μᾶλλον ἢ ἀγώνισμα ἐς τὸ
 παραχρήμα ἀκούειω ζύγκεται.

23 Τῶν δὲ πρότερον ἔργων μέγιστον ἐπράχθη τὸ Μηδικόν, 5
 καὶ τοῦτο ὅμως δυοῖν ναυμαχίαι καὶ πεζομαχίαι ταχέειαν
 τὴν κρίσιω ἔσχεν. τούτου δὲ τοῦ πολέμου μῆκος τε μέγα
 προύβη, παθήματά τε ξυνηρέχθη γενέσθαι ἐν αὐτῷ τῇ Ἑλλάδι
 2 οἷα οὐχ ἕτερα ἐν ἴσῳ χρόνῳ. οὔτε γὰρ πόλεις τοσαύτε λη-
 φθεῖσαι ἠρημώθησαν, αἱ μὲν ὑπὸ βαρβάρων, αἱ δ' ὑπὸ σφῶν 10
 αὐτῶν ἀντιπολεμούντων (εἰσὶ δ' αἱ καὶ οἰκίτορας μετέβαλον
 ἀλισκόμεναι), οὔτε φυγαὶ τοσαύτε ἀνθρώπων καὶ φόνος, ὁ
 3 μὲν κατ' αὐτὸν τὸν πόλεμον, ὁ δὲ διὰ τὸ στασιάζειν. τὰ τε
 πρότερον ἀκοῇ μὲν λεγόμενα, ἔργῳ δὲ σπανιώτερον βεβαιού-
 μενα οὐκ ἄπιστα κατέστη, σεισμῶν τε πέρι, οἱ ἐπὶ πλείστον 15
 ἅμα μέρος γῆς καὶ ἰσχυρότατοι οἱ αὐτοὶ ἐπέσχον, ἡλίου τε
 ἐκλείψεις, αἱ πυκνότεραι παρὰ τὰ ἐκ τοῦ πρὶν χρόνου μνη-
 μονεύμενα ξυνέβησαν, αὐχμοὶ τε ἔστι παρ' οἷς μεγάλοι καὶ
 ἀπ' αὐτῶν καὶ λιμοὶ καὶ ἡ οὐχ ἥκιστα βλάβασα καὶ μέρος
 4 τὸ πολέμου ἅμα ξυνεπέθετο. ἤρξαντο δὲ αὐτοῦ Ἀθηναῖοι
 καὶ Πελοποννήσιοι λύσαντες τὰς τριακοντούτεϊς σπονδὰς αἱ
 5 αὐτοῖς ἐγένοντο μετὰ Εὐβοίας ἄλωσιν. διότι δ' ἔλυσαν,
 τὰς αἰτίας προύγραψα πρῶτον καὶ τὰς διαφοράς, τοῦ μή
 τινα ζητῆσαι ποτε ἐξ ὅτου τοσοῦτος πόλεμος τοῖς Ἑλλήσι 25
 6 κατέστη. τὴν μὲν γὰρ ἀληθεστάτην πρόφασιν, ἀφανεστάτην
 δὲ λόγῳ, τοὺς Ἀθηναίους ἠγοῦμαι μεγάλους γιγνομένους
 καὶ φόβον παρέχοντας τοῖς Λακεδαιμονίοις ἀναγκάσαι ἐς τὸ
 πολεμεῖν· αἱ δ' ἐς τὸ φανερόν λεγόμεναι αἰτίαι αἰδ' ἦσαν
 ἐκατέρων, ἀφ' ὧν λύσαντες τὰς σπονδὰς ἐς τὸν πόλεμον 30
 κατέστησαν.

1 ἀνθρώπειον A B E F M Dion. Hal. (uno loco) 19 ἡ om. A B E F
 24 ἔγραψα C G 25 τινας C G m Dion. Hal. (altero loco)

Ἐπίδαμὸς ἐστὶ πόλις ἐν δεξιᾷ ἐσπλέοντι ἐς τὸν Ἴόνιον 24
 κόλπον· προσοικοῦσι δ' αὐτὴν Ταυλάντιοι βάρβαροι, Ἴλλυ-
 ρικὸν ἔθνος. ταύτην ἀπόκισαν μὲν Κερκυραῖοι, οἰκιστῆς δ' 2
 ἐγένετο Φαλῖος Ἐρατοκλείδου Κορινθῖος γένος τῶν ἀφ'
 5 Ἡρακλέους, κατὰ δὴ τὸν παλαιὸν νόμον ἐκ τῆς μητροπόλεως
 κατακληθεῖς. ξυνόκισαν δὲ καὶ Κορινθίων τινὲς καὶ τοῦ
 ἄλλου Δωρικοῦ γένους. προελθόντος δὲ τοῦ χρόνου ἐγένετο 3
 ἡ τῶν Ἐπιδαμνίων δύναμις μεγάλη καὶ πολυάνθρωπος·
 στασιάσαντες δὲ ἐν ἀλλήλοις ἔτη πολλά, ὡς λέγεται, ἀπὸ 4
 10 πολέμου τιῶς τῶν προσοίκων βαρβάρων ἐφθάρησαν καὶ τῆς
 δυνάμεως τῆς πολλῆς ἐστερήθησαν. τὰ δὲ τελευταῖα πρὸ 5
 τοῦδε τοῦ πολέμου ὁ δῆμος αὐτῶν ἐξεδίωξε τοὺς δυνατοὺς,
 οἱ δὲ ἐπελθόντες μετὰ τῶν βαρβάρων ἐλήζοντο τοὺς ἐν τῇ
 πόλει κατὰ τε γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. οἱ δὲ ἐν τῇ πόλει 6
 15 ὄντες Ἐπιδαμνιοὶ ἐπειδὴ ἐπιέζοντο, πέμπουσιν ἐς τὴν Κέρ-
 κυραν πρέσβεις ὡς μητρόπολιν οὔσαν, δεόμενοι μὴ σφᾶς
 περιορᾶν φθειρομένους, ἀλλὰ τοὺς τε φεύγοντας ξυναλλάξαι
 σφίσι καὶ τὸν τῶν βαρβάρων πόλεμον καταλύσαι. ταῦτα 7
 δὲ ἰκέται καθεζόμενοι ἐς τὸ Ἡραῖον ἐδέοντο. οἱ δὲ Κερκυ-
 20 ραῖοι τὴν ἰκετείαν οὐκ ἐδέξαντο, ἀλλ' ἀπράκτους ἀπέπεμψαν.
 Γνόντες δὲ οἱ Ἐπιδαμνιοὶ οὐδεμίαν σφίσιν ἀπὸ Κερκύρας 25
 τιμωρίαν οὔσαν ἐν ἀπόρῳ εἶχοντο θέσθαι τὸ παρόν, καὶ
 πέμψαντες ἐς Δελφοὺς τὸν θεὸν ἐπήρνοντο εἰ παραδοῖεν
 Κορινθίους τὴν πόλιν ὡς οἰκισταῖς καὶ τιμωρίαν τιὰ πει-
 25 ρῶντ' ἀπ' αὐτῶν ποιείσθαι. ὁ δ' αὐτοῖς ἀνείλε παραδοῦναι
 καὶ ἡγεμόνας ποιείσθαι. ἐλθόντες δὲ οἱ Ἐπιδαμνιοὶ ἐς τὴν 2
 Κόρινθον κατὰ τὸ μαντεῖον παρέδοσαν τὴν ἀποικίαν, τὸν τε
 οἰκιστὴν ἀποδοικνύντες σφῶν ἐκ Κορίνθου ὄντα καὶ τὸ χρη-
 στηρίον δηλοῦντες, ἐδέοντό τε μὴ σφᾶς περιορᾶν φθειρομένους,
 30 ἀλλ' ἐπαμῦναι. Κορινθῖοι δὲ κατὰ τε τὸ δίκαιον ὑπεδέξαντο 3

1 ἐς add. Demetrius: om. codd. 8 δύναμις C G: δύναμις πόλις
 E M: πόλις A B F γρ. c 13 ἐπελθόντες Haase: ἀπελθόντες codd.
 23 ἐπηρώτων C (G) 25 αὐτοῖς] αὐτὴν C γρ. G 29 διαφθειρο-
 μένους A B E F

ἐς τότε τε αἰεὶ ἀποστεροῦντες οὐ μόνον τοὺς ὑπ' ἐκείνων
 δεδουλωμένους ἐλευθερίας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὑμετέροισι ἤδη
 ξυμμάχοις· οὐ γὰρ ὁ δουλωσάμενος, ἀλλ' ὁ δυνάμενος μὲν
 παῦσαι περιορῶν δὲ ἀληθέστερον αὐτὸ δρᾶν, εἴπερ καὶ τὴν
 ἀξίωσιν τῆς ἀρετῆς ὡς ἐλευθερῶν τὴν Ἑλλάδα φέρεται. 5
 2 μόλις δὲ νῦν γε ξυνήλθομεν καὶ οὐδὲ νῦν ἐπὶ φανεροῖς.
 χρῆν γὰρ οὐκ εἰ ἀδικούμεθα ἔτι σκοπεῖν, ἀλλὰ καθ' ὅτι
 ἀμυνόμεθα· οἱ γὰρ δρώντες βεβουλευμένοι πρὸς οὐ διεγνω-
 3 κότας ἤδη καὶ οὐ μέλλοντες ἐπέρχονται. καὶ ἐπιστάμεθα
 οἷα ὁδῶ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ὅτι καθ' ὀλίγον χωροῦσιν ἐπὶ τοὺς 10
 πέλας. καὶ λανθάνει μὲν οἰόμενοι διὰ τὸ ἀναίσθητον ἡμῶν
 ἦσσαν θαρσοῦσι, γνόντες δὲ εἰδότας περιορᾶν ἰσχυρῶς ἐγκεί-
 4 σονται. ἡσυχάζετε γάρ, μόνοι Ἑλλήνων, ὧ Λακεδαιμόνιοι,
 οὐ τῇ δυνάμει τιμᾶ, ἀλλὰ τῇ μελλήσει ἀμυνόμενοι, καὶ μόνοι
 οὐκ ἀρχομένην τὴν αὐξήσιν τῶν ἐχθρῶν διπλασιουμένην δὲ 15
 5 καταλύοντες. καίτοι ἐλέγεσθε ἀσφαλεῖς εἶναι, ὧν ἄρα ὁ
 λόγος τοῦ ἔργου ἐκράτει. τὸν τε γὰρ Μῆδον αὐτοὶ ἴσμεν
 ἐκ περάτων γῆς πρότερον ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον ἐλθόντα ἢ
 τὰ παρ' ἡμῶν ἀξίως προαπατηῆσαι, καὶ νῦν τοὺς Ἀθηναίους
 οὐχ ἑκάς, ὥσπερ ἐκείνον, ἀλλ' ἐγγυὺς ὄντας περιορᾶτε, καὶ 20
 ἀντὶ τοῦ ἐπελθεῖν αὐτοὶ ἀμύνεσθαι βούλεσθε μᾶλλον ἐπι-
 ὄντας, καὶ ἐς τύχας πρὸς πολλῶν δυνατωτέρους ἀγωνιζόμενοι
 καταστῆναι, ἐπιστάμενοι καὶ τὸν βάρβαρον αὐτὸν περὶ αὐτῶ
 τὰ πλείω σφαλῆντα, καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς Ἀθηναίους πολλὰ
 ἡμᾶς ἤδη τοῖς ἀμαρτήμασιν αὐτῶν μᾶλλον ἢ τῇ ἀφ' ἡμῶν 25
 τιμωρίᾳ περιγεγενημένους, ἐπεὶ αἶ γε ὑμέτεραι ἐλπίδες ἤδη
 τινὰς πον καὶ ἀπαρασκευοῦσι διὰ τὸ πιστεῦσαι ἔφθειραν.
 6 καὶ μηδεὶς ἡμῶν ἐπ' ἐχθρὰ τὸ πλέον ἢ αἰτία νομίση τάδε
 λέγεσθαι· αἰτία μὲν γὰρ φίλων ἀνδρῶν ἐστὶν ἀμαρτανόντων,
 κατηγορία δὲ ἐχθρῶν ἀδικησάντων. 30
 70 'Καὶ ἅμα, εἴπερ τινὲς καὶ ἄλλοι, ἄξιοι νομιζόμενοι εἶναι

2 ἡμετέροισι C G. 5 φέρεται | φαίνεται A B E F γρ. M 6 γε
 Stephanus : τε codd. 15 αὐξήσιν | δυνάμει C G 26 γε | τε
 A B E F (G) M 31 νομιζόμενοι ἄξιοι C G

τοῖς πέλας ψόγον ἐπεινεγκεῖν, ἄλλως τε καὶ μεγάλων τῶν
 διαφερόντων καθεστῶτων, περὶ ὧν οὐκ αἰσθάνεσθαι ἡμῖν γε
 δοκεῖτε, οὐδ' ἐκλογίσασθαι πώποτε πρὸς οἴους ἡμῖν Ἀθη-
 ναίους ὄντας καὶ ὅσον ἡμῶν καὶ ὡς πάν διαφέροντας ὁ
 5 ἀγὼν ἔσται. οἱ μὲν γε νεωτεροποιοὶ καὶ ἐπινοῆσαι ὀξεῖς 2
 καὶ ἐπιτελέσαι ἔργω ἂν γνῶσιν· ὑμεῖς δὲ τὰ ὑπάρχοντά
 τε σφύζετε καὶ ἐπιγρῶναι μηδὲν καὶ ἔργω οὐδὲ ταναγκαῖα
 ἐξικέσθαι. αὐθις δὲ οἱ μὲν καὶ παρὰ δυνάμει τολμηταὶ καὶ 3
 παρὰ γνώμην κινδυνευταὶ καὶ ἐν τοῖς δεινοῖς εὐέλπιδες· τὸ
 10 δὲ ὑμέτερον τῆς τε δυνάμεως ἐνδεᾶ πράξι τῆς τε γνώμης
 μηδὲ τοῖς βεβαίοις πιστεῦσαι τῶν τε δεινῶν μηδέποτε οἶεσθαι
 ἀπολυθήσεσθαι. καὶ μὴν καὶ ἄκοκκοι πρὸς ὑμᾶς μελλήτας 4
 καὶ ἀποδημηταὶ πρὸς ἐνδημοτάτους· οἴονται γὰρ οἱ μὲν τῇ
 ἀπουσίᾳ ἂν τι κτᾶσθαι, ὑμεῖς δὲ τῷ ἐπελθεῖν καὶ τὰ ἐτοῖμα
 15 ἂν βλάβῃ. κρατοῦντές τε τῶν ἐχθρῶν ἐπὶ πλείστον ἐξέρ- 5
 χονται καὶ νικώμενοι ἐπ' ἐλάχιστον ἀναπίπτουσιν. ἔτι δὲ 6
 τοῖς μὲν σώμασιν ἀλλοτριωτάτοις ὑπὲρ τῆς πόλεως χρώνται,
 τῇ δὲ γνώμῃ οἰκειοτάτῃ ἐς τὸ πράσσειν τι ὑπὲρ αὐτῆς. καὶ 7
 ἂ μὲν ἂν ἐπινοήσαντες μὴ ἐπεξέλθωσιν, οἰκείων στέρεσθαι
 20 ἠγοῦνται, ἂ δ' ἂν ἐπελθόντες κτήσωνται, ὀλίγα πρὸς τὰ
 μέλλοντα τυχεῖν πράξαντες. ἦν δ' ἄρα του καὶ πείρα σφα-
 λῶσιν, ἀντελπίσαντες ἄλλα ἐπλήρωσαν τὴν χρείαν· μόνοι
 γὰρ ἔχουσί τε ὁμοίως καὶ ἐλπίζουσιν ἂν ἐπινοήσωσι διὰ
 τὸ ταχεῖαν τὴν ἐπιχείρησιν ποιεῖσθαι ὧν ἂν γνῶσιν. καὶ 8
 25 ταῦτα μετὰ πόνων πάντα καὶ κινδύνων δι' ὄλου τοῦ αἰῶνος
 μοχθοῦσι, καὶ ἀπολαύουσιν ἐλάχιστα τῶν ὑπαρχόντων διὰ
 τὸ αἰεὶ κτᾶσθαι καὶ μήτε εορτῆν ἄλλο τι ἠγεῖσθαι ἢ τὸ τὰ
 δέοντα πράξι ξυμφορᾶν τε οὐχ ἦσσαν ἡσυχίαν ἀπράγμονα
 ἢ ἀσχολίαν ἐπίπουν· ὥστε εἰ τις αὐτοὺς ξυνηλὼν φαίη 9
 30 πεφυκέναι ἐπὶ τῷ μήτε αὐτοὺς ἔχειν ἡσυχίαν μήτε τοὺς
 ἄλλους ἀνθρώπους εἶναι, ὀρθῶς ἂν εἴποι.

6 & Anon. ad Hermogenem : δ codd. 9 ἐν] ἐπὶ A B F 14 ἐξε-
 θεῖν Ullrich 18 γνώμη δὲ A B E F M 19 ἐξέλθωσιν A B F
 οἰκεία A B E F

καὶ ἐκέλευε ποιεῖν οὕτως. ὁ δ' ἐν τῷ χρόνῳ ὃν ἐπέσχε τῆς
 2 τε Περσίδος γλώσσης ὅσα ἐδύνατο κατειόησε καὶ τῶν
 ἐπιτηδευμάτων τῆς χώρας· ἀφικόμενος δὲ μετὰ τὸν ἐνιαυτὸν
 γίγνεται παρ' αὐτῷ μέγας καὶ ὅσος οὐδεὶς πω Ἑλλήνων διὰ
 3 τε τὴν προϋπάρχουσαν ἀξίωσιν καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐλπίδα, 5
 ἦν ὑπετίθει αὐτῷ δουλώσειν, μάλιστα δὲ ἀπὸ τοῦ πείραν
 διδοὺς ξυνητὸς φαίνεσθαι.
 3 Ἦν γὰρ ὁ Θεμιστοκλῆς βεβαιοτάτα δὴ φύσει ἰσχὺν
 δηλώσας καὶ διαφερόντως τι ἐς αὐτὸ μᾶλλον ἐτέρου ἄξιος
 θανάτου· οἰκεία γὰρ ξυνήσει καὶ οὔτε προμαθῶν ἐς αὐτὴν 10
 οὐδὲν οὐτ' ἐπιμαθῶν, τῶν τε παραχρήμα δι' ἐλαχίστης βουλῆς
 κράτιστος γνώμων καὶ τῶν μελλόντων ἐπὶ πλείστον τοῦ
 γενησομένου ἄριστος εἰκαστής· καὶ ἂ μὲν μετὰ χεῖρας ἔχοι,
 καὶ ἐξηγήσασθαι οἷός τε, ὦν δ' ἄπειρος εἴη, κρίναι ἰκανῶς
 οὐκ ἀπῆλλακτο· τό τε ἄμεινον ἢ χεῖρον ἐν τῷ ἀφανεί ἔτι 15
 προεώρα μάλιστα. καὶ τὸ ξύμπαν εἰπεῖν φύσει μὲν
 4 δυνάμει, μελέτης δὲ βραχύτητι κράτιστος δὴ οὗτος αὐτοσχέ-
 4 διάξειν τὰ δέοντα ἐγένετο. νοσήσας δὲ τελευτᾷ τὸν βίον·
 λέγουσι δὲ τινες καὶ ἐκούσιον φαρμάκῳ ἀποθανεῖν αὐτόν,
 5 αὐδύνατον νομίσαντα εἶναι ἐπιτελέσαι βασιλεῖ ἂν ὑπέσχετο. 20
 5 μνημεῖον μὲν οὖν αὐτοῦ ἐν Μαγνησίᾳ ἐστὶ τῇ Ἀσιανῇ ἐν τῇ
 ἀγορᾷ· ταύτης γὰρ ἦρχε τῆς χώρας, δόντος βασιλέως αὐτῷ
 Μαγνησίαν μὲν ἄρτον, ἢ προσέφερε πεντήκοντα τάλαντα
 6 τοῦ ἐνιαυτοῦ, Λάμψακον δὲ οἶνον (ἐδόκει γὰρ πολυνοιώτατον
 25 τῶν τότε εἶναι), Μυοῦντα δὲ ὄψον. τὰ δὲ ὅσα φασὶ 25
 κομισθῆναι αὐτοῦ οἱ προσήκοντες οἴκαδε κελεύσαντος ἐκεῖνον
 καὶ τεθῆναι κρύφα Ἀθηναίων ἐν τῇ Ἀττικῇ· οὐ γὰρ ἐξῆν
 θάπτειν ὡς ἐπὶ προδοσίᾳ φεύγοντος. τὰ μὲν κατὰ Πανσα-
 νίαν τὸν Λακεδαιμόνιον καὶ Θεμιστοκλέα τὸν Ἀθηναῖον,
 λαμπροτάτους γενομένους τῶν καθ' ἑαυτοὺς Ἑλλήνων, οὕτως 30
 ἐτελεύτησεν.

139 Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης πρεσβείας τοιαῦτα

2 τε C(G): om. cett.

5 τε om. C

ἐπέταξάν τε καὶ ἀντεκελεύσθησαν περὶ τῶν ἐναγῶν τῆς
 ἐλάσεως· ὕστερον δὲ φοιτῶντες παρ' Ἀθηναίους Ποτειδαίας
 τε ἀπανίστασθαι ἐκέλευον καὶ Αἴγων αὐτόνομον ἀφιέναι,
 καὶ μάλιστα γὰρ πάντων καὶ ἐνδηλότατα προύλεγον τὸ περὶ
 5 Μεγαρέων ψήφισμα καθελούσι μὴ ἂν γίγνεσθαι πόλεμον,
 ἐν ᾧ εἴρητο αὐτοὺς μὴ χρῆσθαι τοῖς λιμέσι τοῖς ἐν τῇ Ἀθη-
 ναίων ἀρχῇ μηδὲ τῇ Ἀττικῇ ἀγορᾷ. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι οὔτε 2
 τᾶλλα ὑπήκουον οὔτε τὸ ψήφισμα καθήρουν, ἐπικαλοῦντες
 ἐπεργασίαν Μεγαρεῦσι τῆς γῆς τῆς ἱεράς καὶ τῆς ἀορίστου
 10 καὶ ἀνδραπόδων ὑποδοχὴν τῶν ἀφισταμένων. τέλος δὲ 3
 ἀφικομένων τῶν τελευταίων πρέσβων ἐκ Λακεδαίμονος,
 Ῥαμφίου τε καὶ Μελησίππου καὶ Ἀγησάνδρου, καὶ λεγόν-
 των ἄλλο μὲν οὐδὲν ὦν πρότερον εἰώθησαν, αὐτὰ δὲ τάδε
 15 εἰ τοὺς Ἑλληνας αὐτονόμους ἀφέιτε, ποιήσαντες ἐκκλησίαν
 οἱ Ἀθηναῖοι γνώμας σφίσιν αὐτοῖς προτίθεσαν, καὶ ἐδόκει
 ἅπαξ περὶ ἀπάντων βουλευσαμένους ἀποκρίασθαι. καὶ 4
 παριόντες ἄλλοι τε πολλοὶ ἔλεγον ἐπ' ἀμφοτέρα γιγνόμενοι
 ταῖς γνώμας καὶ ὡς χρὴ πολεμεῖν καὶ ὡς μὴ ἐμπόδιον εἶναι
 20 τὸ ψήφισμα εἰρήνης, ἀλλὰ καθελεῖν, καὶ παρελθὼν Περικλῆς
 ὁ Ξανθίππου, ἀνὴρ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον πρῶτος Ἀθη-
 ναίων, λέγειν τε καὶ πράσσειν δυνατώτατος, παρήγει τοιαῦδε.
 'Τῆς μὲν γνώμης, ὦ Ἀθηναῖοι, αἰεὶ τῆς αὐτῆς ἔχομαι, 140
 μὴ εἴκειν Πελοποννησίους, καίπερ εἰδὼς τοὺς ἀνθρώπους οὐ
 25 τῇ αὐτῇ ὀργῇ ἀναπειθομένους τε πολεμεῖν καὶ ἐν τῷ ἔργῳ
 πράσσοντας, πρὸς δὲ τὰς ξυμφορὰς καὶ τὰς γνώμας τρεπο-
 μένους. ὀρῶ δὲ καὶ νῦν ὁμοῖα καὶ παραπλήσια ξυμβουλευτέα
 μοι ὄντα, καὶ τοὺς ἀναπειθομένους ὑμῶν δικαίῳ τοῖς κωμῇ
 30 θόξασιν, ἦν ἄρα τι καὶ σφαλλώμεθα, βοηθεῖν, ἢ μηδὲ κατορ-
 θήσαντας τῆς ξυνέσεως μεταποιεῖσθαι. ἐνδέχεται γὰρ τὰς
 ξυμφορὰς τῶν πραγμάτων οὐχ ἡσσαν ἀμαθῶς χωρῆσαι ἢ
 καὶ τὰς διανοίας τοῦ ἀνθρώπου· δι' ὅπερ καὶ τὴν τύχην, ὅσα
 ἂν παρὰ λόγον ξυμβῆ, εἰώθαμεν αἰτιάσθαι.

19 εἶναι incipit Π¹⁵ 21 πρῶτος ὦν Ἀ. Π¹⁵ 23 ὦ ἄνδρες Ἀ. Π¹⁵
 Dion. Hal. 28 μοι ? om. Π¹⁵

2 Ἰακεδαίμονιοι δὲ πρότερόν τε δήλοιο ἦσαν ἐπιβουλεύοντες
 ἡμῶν καὶ νῦν οὐχ ἦκιστα. εἰρημένον γὰρ δίκας μὲν τῶν
 διαφορῶν ἀλλήλοισι διδόναι καὶ δέχεσθαι, ἔχειν δὲ ἑκατέρους
 ἂ ἔχομεν, οὔτε αὐτοὶ δίκας πω ἤτησαν οὔτε ἡμῶν διδόντων
 δέχονται, βούλονται δὲ πολέμῳ μᾶλλον ἢ λόγοις τὰ ἐγκλή- 5
 ματα διαλύεσθαι, καὶ ἐπιτάσσοντες ἤδη καὶ οὐκέτι αἰτιώμενοι
 3 πάρεισιν. Ποτειδαίας τε γὰρ ἀπανίστασθαι κελεύουσι καὶ
 Αἴγων αὐτόνομον ἀφιέναι καὶ τὸ Μεγαρέων ψήφισμα
 καθαιρεῖν· οἱ δὲ τελευταῖοι οἶδε ἦκοντες καὶ τοὺς Ἑλληνας
 4 προαγορεύουσιν αὐτονόμους ἀφιέναι. ὑμῶν δὲ μηδεὶς νομίση 10
 περὶ βραχέος ἂν πολεμεῖν, εἰ τὸ Μεγαρέων ψήφισμα μὴ
 καθέλοιμεν, ὅπερ μάλιστα προύχονται, εἰ καθαιρεθείη, μὴ
 ἂν γίνεσθαι τὸν πόλεμον, μηδὲ ἐν ὑμῖν αὐτοῖς αἰτίαν
 5 ὑπολίπησθε ὡς διὰ μικρὸν ἐπολεμήσατε. τὸ γὰρ βραχύ
 τι τοῦτο πᾶσαν ὑμῶν ἔχει τὴν βεβαίωσιν καὶ πείραν τῆς 15
 γνώμης. οἷς εἰ ξυγχωρήσετε, καὶ ἄλλο τι μείζον εὐθύς
 ἐπιταχθήσεσθε ὡς φόβῳ καὶ τοῦτο ὑπακούσαντες· ἀπι-
 σχυρισάμενοι δὲ σαφὲς ἂν καταστήσαιτε αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ
 141 ἴσου ὑμῶν μᾶλλον προσφέρεισθαι. αὐτόθεν δὴ διανοήθητε
 ἢ ὑπακούειν πρῶν τι βλαβῆναι, ἢ εἰ πολεμήσομεν, ὥσπερ 20
 ἔμοιγε ἄμεων δοκεῖ εἶναι, καὶ ἐπὶ μεγάλη καὶ ἐπὶ βραχεῖα
 ὁμοίως προφάσει μὴ εἴζοντες μηδὲ ξὺν φόβῳ ἔζοντες ἂ
 κεκτήμεθα· τὴν γὰρ αὐτὴν δύναται δούλωσιν ἢ τε μεγίστη
 καὶ ἐλαχίστη δικαίωσις ἀπὸ τῶν ὁμοίων πρὸ δίκης τοῖς πέλας
 ἐπιτασσομένη. 25

2 Ἐὰ δὲ τοῦ πολέμου καὶ τῶν ἑκατέροις ὑπαρχόντων ὡς
 οὐκ ἀσθενέστερα ἔχομεν γνώτε καθ' ἕκαστον ἀκούοντες.
 3 αὐτουργοὶ τε γὰρ εἰσι Πελοποννήσιοι καὶ οὔτε ἰδία οὔτ' ἐν
 κοινῷ χρήματά ἐστιν αὐτοῖς, ἔπειτα χρόνιων πολέμων καὶ
 διαποντίων ἄπειροι διὰ τὸ βραχεῶς αὐτοὶ ἐπ' ἀλλήλους ὑπὸ 30
 4 πενίας ἐπιφέρειν. καὶ οἱ τοιοῦτοι οὔτε ναὺς πληροῦντες

3 καὶ δέχεσθαι om. Π¹⁵ 5 τὰ ἐγκλήματα ἢ λόγοις Π¹⁵ 15 τι om.
 Π¹⁵ 18 καταστήσετε A E F : καταστήσεται C (corr. c) (G) [Π¹⁵]
 20 ὥσπερ] ὡς A B E F 24 post καὶ add. ἢ C G Π¹⁵ 29 αὐτοῖς
 om. C Π¹⁵ π[ολέμων desinit Π¹⁵ 31 πληρῶν Herwerden

οὔτε πεζῶς στρατιᾶς πολλάκις ἐκπέμπευ δύνανται, ἀπὸ τῶν
 ἰδίων τε ἅμα ἀπόντες καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν δαπανῶντες καὶ
 προσέτι καὶ θαλάσσης εἰργόμενοι· αἱ δὲ περιουσίαι τοὺς 5
 πολέμους μᾶλλον ἢ αἱ βίαιοι ἐσφοραὶ ἀνέχουσιν. σώμασί
 5 τε ἐτοιμότεροι οἱ αὐτουργοὶ τῶν ἀνθρώπων ἢ χρήμασι πολε-
 μεῖν, τὸ μὲν πιστὸν ἔχοντες ἐκ τῶν κινδύνων κἂν περιγενέσθαι,
 τὸ δὲ οὐ βέβαιοι μὴ οὐ προαναλώσειν, ἄλλως τε κἂν παρὰ
 δόξαν, ὅπερ εἰκός, ὁ πόλεμος αὐτοῖς μηκύνηται. μάχη μὲν 6
 γὰρ μιᾷ πρὸς ἅπαντας Ἑλληνας δυνατοὶ Πελοποννήσιοι καὶ
 10 οἱ ξύμμαχοι ἀντισχεῖν, πολεμεῖν δὲ μὴ πρὸς ὁμοίαν ἀντι-
 παρασκευὴν ἀδύνατοι, ὅταν μήτε βουλευτηρίῳ ἐνὶ χρώμενοι
 παραχρήμᾳ τι δέξῃς ἐπιτελῶσι πάντες τε ἰσόψηφοι ὄντες
 καὶ οὐχ ὁμόφυλοι τὸ ἐφ' ἑαυτὸν ἕκαστος σπεύδῃ· ἐξ ὧν
 7 φιλεῖ μηδὲν ἐπιτελεῖς γίνεσθαι. καὶ γὰρ οἱ μὲν ὡς μάλιστα 7
 15 τιμωρήσασθαι τινα βούλονται, οἱ δὲ ὡς ἦκιστα τὰ οἰκεία
 φθειραί. χρόνιοι τε ξυνιόντες ἐν βραχεῖ μὲν μορίῳ σκο-
 ποῦσί τι τῶν κοινῶν, τῷ δὲ πλέονι τὰ οἰκεία πράσσουσι,
 καὶ ἕκαστος οὐ παρὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀμέλειαν οἶεται βλάψειν,
 μέλει δὲ τινι καὶ ἄλλῳ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τι προῖδεν, ὥστε τῷ
 20 αὐτῷ ὑπὸ ἀπάντων ἰδία δοξάσματι λαυθάνειν τὸ κοινὸν ἀθρόον
 φθειρόμενον.

Ἐμέγιστον δὲ, τῇ τῶν χρημάτων σπάνει κωλύονται, ὅταν 142
 σχολῇ αὐτὰ ποριζόμενοι διαμέλλωσιν τοῦ δὲ πολέμου οἱ
 καιροὶ οὐ μενετοί. καὶ μὴν οὐδ' ἢ ἐπιτείχισις οὐδὲ τὸ 2
 25 ναυτικὸν αὐτῶν ἄξιον φοβηθῆναι. τὴν μὲν γὰρ χαλεπὸν 3
 καὶ ἐν εἰρήνῃ πόλιν ἀντίπαλον κατασκευάσασθαι, ἢ που δὴ
 ἐν πολεμίᾳ τε καὶ οὐχ ἦσσαν ἐκείνοις ἡμῶν ἀντεπιτετει-
 χισμένων· φρούριον δ' εἰ ποιήσονται, τῆς μὲν γῆς βλάπτουεν 4
 ἂν τι μέρος καταδρομαῖς καὶ αὐτομολίας, οὐ μέντοι ἰκανόν
 30 γε ἔσται ἐπιτειχίζειν τε κωλύειν ἡμᾶς πλεύσαντας ἐς τὴν
 ἐκείνων καί, ἢ περ ἰσχύομεν, ταῖς ναυσὶν ἀμύνεσθαι πλέον 5

2 αὐτῶν Stephanus : αὐτῶν codd. 10 ἀντισχεῖν Krüger 26 παρα-
 σκευάσασθαι A B E F 30 ἐς τὴν] ἐν τῇ C

γὰρ ἡμεῖς ἔχομεν τοῦ κατὰ γῆν ἐκ τοῦ ναυτικοῦ ἐμπειρίας
6 ἢ ἐκείνου ἐκ τοῦ κατ' ἠπειρου ἐς τὰ ναυτικά. τὸ δὲ τῆς
θαλάσσης ἐπιστήμονας γενέσθαι οὐ βραδύως αὐτοῖς προσ-
7 γενήσεται. οὐδὲ γὰρ ὑμεῖς μελετῶντες αὐτὸ εὐθὺς ἀπὸ τῶν
Μηδικῶν ἐξείργασθέ πω· πῶς δὴ ἄνδρες γεωργοὶ καὶ οὐ 5
θαλάσσιοι, καὶ προσέτι οὐδὲ μελετήσαι ἔασόμενοι διὰ τὸ
ὑφ' ἡμῶν πολλαῖς ναυσὶν αἰεὶ ἐφορμεῖσθαι, ἄξιον ἂν τι
8 ὄρωεν; πρὸς μὲν γὰρ ὀλίγας ἐφορμούσας κὰν διακωνδυνεύ-
σειαν πλήθει τὴν ἀμαθίαν θρασύνοντες, πολλαῖς δὲ εἰργό-
μενοι ἡσυχάσουσι καὶ ἐν τῷ μὴ μελετῶντι ἄξυνετώτεροι 10
9 ἔσονται καὶ δι' αὐτὸ καὶ ὀκνηρότεροι. τὸ δὲ ναυτικὸν τέχνης
ἐστίν, ὥσπερ καὶ ἄλλο τι, καὶ οὐκ ἐνδέχεται, ὅταν τύχη, ἐκ
παρέργου μελετᾶσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον μηδὲν ἐκείνῳ πάρεργον
ἄλλο γίγνεσθαι.

143 Ἐἴ τε καὶ κινήσαντες τῶν Ὀλυμπίασιν ἢ Δελφοῖς χρη- 15
μάτων μισθῷ μείζονι πειρώντο ἡμῶν ὑπολαβεῖν τοὺς ξένους
τῶν ναυτῶν, μὴ ὄντων μὲν ἡμῶν ἀντιπάλων ἐσβάντων αὐτῶν
τε καὶ τῶν μετοίκων δεινὸν ἂν ἦν· νῦν δὲ τότε τε ὑπάρχει,
καί, ὅπερ κράτιστον, κυβερνήτας ἔχομεν πολίτας καὶ τὴν
ἄλλην ὑπηρεσίαν πλείους καὶ ἀμείνους ἢ ἅπανα ἢ ἄλλη 20
2 Ἑλλάς. καὶ ἐπὶ τῷ κινδύνῳ οὐδεὶς ἂν δέξαιτο τῶν ξένων
τῆν τε αὐτοῦ φεύγειν καὶ μετὰ τῆς ἡσσοнос ἅμα ἐλπίδος
ὀλίγων ἡμερῶν ἕνεκα μεγάλου μισθοῦ δόσεως ἐκείνοις ξυ-
αγωνίζεσθαι.
3 Καὶ τὰ μὲν Πελοποννησίων ἔμοιγε τοιαῦτα καὶ παρα- 25
πλήσια δοκεῖ εἶναι, τὰ δὲ ἡμέτερα τούτων τε ὦν περ ἐκείνοις
ἐμμεψάμην ἀπηλλάχθαι καὶ ἄλλα οὐκ ἀπὸ τοῦ ἴσου μέγала
4 ἔχειν. ἦν τε ἐπὶ τὴν χώραν ἡμῶν πεζῆ ἴωσι, ἡμεῖς ἐπὶ
τὴν ἐκείνων πλευσοῦμεθα, καὶ οὐκέτι ἐκ τοῦ ὁμοίου ἔσται
Πελοποννήσου τε μέρος τι τμηθῆναι καὶ τὴν Ἀττικὴν ἅπα- 30
σαν· οἱ μὲν γὰρ οὐχ ἔξουσιν ἄλλην ἀντιλαβεῖν ἀμαχεῖ,

1 post γὰρ add. *δμως* C
ὀλίγας add. *ναῦς* CG (del. G¹)
A B E F

5 πω om. A B E F
20 πᾶσα A B E F

8 post
30 τε om.

ἡμῶν δ' ἐστὶ γῆ πολλὴ καὶ ἐν νήσοις καὶ κατ' ἠπειρου· μέγα 5
γὰρ τὸ τῆς θαλάσσης κράτος. σκέψασθε δέ· εἰ γὰρ ἡμεν
νησιῶται, τίνες ἂν ἀληπτότεροι ἦσαν; καὶ νῦν χρὴ ὅτι
ἐγγύτατα τούτου διανοηθέντας τὴν μὲν γῆν καὶ οἰκίας
5 ἀφεῖναι, τῆς δὲ θαλάσσης καὶ πόλεως φυλακὴν ἔχειν, καὶ
Πελοποννησίους ὑπὲρ αὐτῶν ὀργισθέντας πολλῶ πλέοσι μὴ
διαμάχεσθαι (κρατήσαντές τε γὰρ αὐθις οὐκ ἐλάσσοσι μα-
χοῦμεθα καὶ ἦν σφαλῶμεν, τὰ τῶν ξυμμάχων, ὅθεν ἰσχύομεν,
προσαπόλλυται· οὐ γὰρ ἡσυχάσουσι μὴ ἱκανῶν ἡμῶν ὄντων
10 ἐπ' αὐτοὺς στρατεύειν), τὴν τε ὀλόφυσιν μὴ οἰκιῶν καὶ γῆς
ποιεῖσθαι, ἀλλὰ τῶν σωμάτων· οὐ γὰρ τάδε τοὺς ἄνδρας,
ἀλλ' οἱ ἄνδρες ταῦτα κτῶνται. καὶ εἰ ὄμην πείσειν ὑμᾶς,
αὐτοὺς ἂν ἐξελθόντας ἐκέλευον αὐτὰ δηῶσαι καὶ δεῖξαι Πελο-
ποννησίους ὅτι τούτων γε ἕνεκα οὐχ ὑπακούσεσθε.

15 Ἐπολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἔχω ἐς ἐλπίδα τοῦ περιέσεσθαι, 144
ἦν ἐθέλητε ἀρχὴν τε μὴ ἐπικτᾶσθαι ἅμα πολεμοῦντες καὶ
κινδύνους αὐθαιρέτους μὴ προστίθεσθαι· μᾶλλον γὰρ πεφό-
βημαι τὰς οἰκίας ἡμῶν ἀμαρτίας ἢ τὰς τῶν ἐναντιῶν
διανοίας. ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν καὶ ἐν ἄλλῳ λόγῳ ἅμα τοῖς 2
20 ἔργοις δηλωθήσεται· νῦν δὲ τούτοις ἀποκρινάμενοι ἀπο-
πέμψωμεν, Μεγαρέας μὲν ὅτι ἔασομεν ἀγορᾶ καὶ λιμέσι
χρῆσθαι, ἦν καὶ Λακεδαιμόνιοι ξηνηλασίας μὴ ποιῶσι μήτε
ἡμῶν μήτε τῶν ἡμετέρων ξυμμάχων (οὔτε γὰρ ἐκεῖνο κωλύει
ἐν ταῖς σπονδαῖς οὔτε τότε), τὰς δὲ πόλεις ὅτι αὐτονόμους
25 ἀφήσομεν, εἰ καὶ αὐτονόμους ἔχοντες ἐσπεισάμεθα, καὶ ὅταν
κἀκεῖνοι ταῖς ἑαυτῶν ἀποδώσι πόλεσι μὴ σφίσι [τοῖς Λακε-
δαιμονίοις] ἐπιτηδείως αὐτονομεῖσθαι, ἀλλ' αὐτοῖς ἐκάστοις
ὡς βούλονται· δίκας τε ὅτι ἐθέλομεν δοῦναι κατὰ τὰς ξυ-
θήκας, πολέμου δὲ οὐκ ἄρξομεν, ἀρχομένους δὲ ἀμυνοῦμεθα.
30 ταῦτα γὰρ δίκαια καὶ πρέποντα ἅμα τῆδε τῆ πόλει ἀποκρι-
νασθαι. εἰδέναι δὲ χρὴ ὅτι ἀνάγκη πολεμεῖν, ἦν δὲ ἐκούσιοι 3

6 Πελοποννησίους (sic) C : Πελοποννησίους cett. 24 ἐν om. Dion.
Hal. τε A B E F 26 αὐτῶν vel αὐτῶν A B E F τοῖς Λακεδαιμονίοις
secl. Schol. 28 τε Hude : δὲ codd.

μάλλον δεχώμεθα, ἦσσαν ἐγκεισομένους τοὺς ἐναντίους ἕξο-
 4 μένεται τιμὰς περιγίγνεται. οἱ γοῦν πατέρες ἡμῶν ὑπο-
 στάντες Μήδους καὶ οὐκ ἀπὸ τοσῶνδε ὀρμώμενοι, ἀλλὰ καὶ
 τὰ ὑπάρχοντα ἐκλιπόντες, γνώμη τε πλέου ἢ τύχη καὶ τόλμη 5
 μείζονι ἢ δυνάμει τὸν τε βάρβαρον ἀπέωσαντο καὶ ἐς τὰδε
 προήγαγον αὐτά. ὦν οὐ χρὴ λείπεσθαι, ἀλλὰ τοὺς τε
 ἐχθροὺς παντὶ τρόπῳ ἀμύνεσθαι καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις
 πειρᾶσθαι αὐτὰ μὴ ἐλάσσω παραδοῦναι.
 145 Ὁ μὲν Περικλῆς τοιαῦτα εἶπεν, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι νομί- 10
 σαντες ἄριστα σφίσι παραινεῖν αὐτὸν ἐψηφίσαντο ἃ ἐκέλευε,
 καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἀπεκρίναντο τῇ ἐκείνου γνώμῃ, καθ'
 ἕκαστά τε ὡς ἔφρασε καὶ τὸ ξύμπαν, οὐδὲν κελευόμενοι
 ποιήσῃ, δίκη δὲ κατὰ τὰς ξυθηθίκας ἐτοιμοὶ εἶναι διαλύεσθαι
 146 περὶ τῶν ἐγκλημάτων ἐπὶ ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ. καὶ οἱ μὲν ἀπε- 15
 χώρησαν ἐπ' οἴκου καὶ οὐκέτι ὕστερον ἐπρεσβεύοντο· αἰτίαι
 δὲ αὐταὶ καὶ διαφοραὶ ἐγένοντο ἀμφοτέροις πρὸ τοῦ πολέμου,
 ἀρξάμεναι εὐθὺς ἀπὸ τῶν ἐν Ἐπιδάμνῳ καὶ Κερκύρα· ἐπε-
 μέγνυντο δὲ ὅμως ἐν αὐταῖς καὶ παρ' ἀλλήλους ἐφοίτων
 ἀκηρύκτως μὲν, ἀνυπόπτως δὲ οὐ· σπονδῶν γὰρ ξύγχυσις 20
 τὰ γιγνόμενα ἦν καὶ πρόφασις τοῦ πολεμεῖν.

12 post τοῖς add. τε ABEF

ΙΣΤΟΡΙΩΝ Β

Ἀρχεται δὲ ὁ πόλεμος ἐνθένδε ἤδη Ἀθηναίων καὶ Πελο- 1
 2 πονησίων καὶ τῶν ἑκατέρους ξυμμάχων, ἐν ᾧ οὔτε ἐπεμεί-
 γνυντο ἔτι ἀκηρυκτεῖ παρ' ἀλλήλους καταστάτες τε ξυνεχῶς
 ἐπολέμουν· γέγραπται δὲ ἐξῆς ὡς ἕκαστα ἐγίγνετο κατὰ
 5 θέρους καὶ χειμῶνα.

Τέσσαρα μὲν γὰρ καὶ δέκα ἔτη ἐνέμειναν αἱ τριακον- 2
 3 τούται σπονδαὶ αἱ ἐγένοντο μετ' Εὐβοίας ἄλωσιν· τῷ δὲ
 πέμπτῳ καὶ δεκάτῳ ἔτει, ἐπὶ Χρυσίδος ἐν Ἀργεῖ τότε πεν-
 4 τήκοντα δυοῖν δέοντα ἔτη ἱερωμένης καὶ Αἰνησιῶν ἐφόρου
 5 ἐν Σπάρτῃ καὶ Πυθοδώρου ἔτι δύο μῆνας ἄρχοντος Ἀθη-
 ναίων, μετὰ τὴν ἐν Ποτειδαίᾳ μάχην μηνὶ ἕκτῳ καὶ ἅμα
 ἦρι ἀρχομένῳ Θηβαίων ἄνδρες ὀλίγῳ πλείους τριακοσίων
 (ἡγοῦντο δὲ αὐτῶν βιωταρχοῦντες Πυθάγγελός τε ὁ Φυλείδου
 15 ξὺν ὄπλοις ἐς Πλάταιαν τῆς Βοιωτίας οὖσαν Ἀθηναίων
 ξυμμαχίδα. ἐπηγάγοντο δὲ καὶ ἀνέφξαν τὰς πύλας Πλα- 2
 ταιῶν ἄνδρες, Ναυκλείδης τε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, βουλόμενοι
 ἰδίας ἕνεκα δυνάμειος ἄνδρας τε τῶν πολιτῶν τοὺς σφίσι
 20 ἔπραξαν δὲ ταῦτα δι' Εὐρυμάχου τοῦ Λεοντιάδου, ἀνδρὸς 3
 Θηβαίων δυνατωτάτου. προῖδόντες γὰρ οἱ Θηβαῖοι ὅτι
 ἔσοιτο ὁ πόλεμος ἐβούλοντο τὴν Πλάταιαν αἰεὶ σφίσι
 διάφορον οὖσαν ἔτι ἐν εἰρήνῃ τε καὶ τοῦ πολέμου μήπω

4 γέγραπται δὲ] καὶ γέγραπται C (G) 5 θέρη καὶ χειμῶνας γρ. Π⁸
 6 τέσσαρα γὰρ καὶ δέκα μὲν C (γὰρ in litura c) (G) 10 δύο] τέσσαρας
 Krüger 11 post καὶ add. δεκάτῳ καὶ Lipsius, δεκάτῳ Hude 14
 ὕ]πιν[ον . . . 21 προῖδόν]τ[es Π¹²

5 Θράκης χωρία καὶ Περδίκκων ξυνεξελεῖν αὐτόν. ἐλθὼν τε
 ἐς τὰς Ἀθήνας ὁ Νυμφόδωρος τὴν τε τοῦ Σιτάλκου ξυμμα-
 χίαν ἐποίησε καὶ Σάδοκον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀθηναίων τὸν
 τε ἐπὶ Θράκης πόλεμον ὑπεδέχετο καταλύσειν· πείσειν γὰρ
 Σιτάλκην πέμπειν στρατιὰν Θρακίαν Ἀθηναίοις ἰππέων τε 5
 6 καὶ πελταστῶν. ξυνεβίβασε δὲ καὶ τὸν Περδίκκων τοῖς
 Ἀθηναίοις καὶ Θέρμην αὐτῷ ἔπεισεν ἀποδοῦναι ξυνεστρά-
 τευσέ τε εὐθύς Περδίκκας ἐπὶ Χαλκιδέας μετὰ Ἀθηναίων
 7 καὶ Φορμίωνος. οὕτω μὲν Σιτάλκης τε ὁ Τήρεω Θρακῶν
 βασιλεὺς ξύμμαχος ἐγένετο Ἀθηναίοις καὶ Περδίκκας ὁ 10
 Ἀλεξάνδρου Μακεδόνων βασιλεὺς.

30 Οἱ δ' ἐν ταῖς ἑκατὸν ναυσὶν Ἀθηναῖοι ἔτι ὄντες περὶ
 Πελοπόννησον Σόλλιον τε Κορωθίων πόλισμα αἰροῦσι καὶ
 παραδιδάσι Παλαιρεῦσιν Ἀκαρνάνων μόνους τὴν γῆν καὶ
 πόλιν νέμεσθαι· καὶ Ἀστακόν, ἧς Εὐαρχος ἐτυράννει, λα- 15
 βόντες κατὰ κράτος καὶ ἐξελάσαντες αὐτὸν τὸ χωρίον ἐς τὴν
 2 ξυμμαχίαν προσεποιήσαντο. ἐπὶ τε Κεφαλληνίαν τὴν νῆσον
 προσπλεύσαντες προσηγάγοντο ἄνευ μάχης· κέται δὲ ἡ
 Κεφαλληνία κατὰ Ἀκαρνανίαν καὶ Λευκάδα τετράπολις οὖσα,
 Παλῆς, Κράνιοι, Σαμαῖοι, Προνναῖοι. ὕστερον δ' οὐ πολλῶ 20
 ἀνεχώρησαν αἱ νῆες ἐς τὰς Ἀθήνας.

31 Περὶ δὲ τὸ φθινόπωρον τοῦ θέρους τούτου Ἀθηναῖοι
 πανδημί, αὐτοὶ καὶ οἱ μέτοικοι, ἐσέβαλον ἐς τὴν Μεγαρίδα
 Περικλέους τοῦ Ξαυθίππου στρατηγούντος. καὶ οἱ περὶ
 Πελοπόννησον Ἀθηναῖοι ἐν ταῖς ἑκατὸν ναυσὶν (ἔτυχον γὰρ 25
 ἤδη ἐν Αἰγίῳ ὄντες ἐπ' οἴκου ἀνακομιζόμενοι) ὡς ἦσθοντο
 τοὺς ἐκ τῆς πόλεως πανστρατιᾶ ἐν Μεγάροις ὄντας, ἔπλευσαν
 2 παρ' αὐτοὺς καὶ ξυνεμείχθησαν. στρατόπεδόν τε μέγιστον
 δὴ τοῦτο ἀθρόον Ἀθηναίων ἐγένετο, ἀκμαζούσης ἔτι τῆς
 πόλεως καὶ οὐπω νεοσηκίας· μυρίων γὰρ ὀπλιτῶν οὐκ 30
 ἐλάσσους ἦσαν αὐτοὶ Ἀθηναῖοι (χωρὶς δὲ αὐτοῖς οἱ ἐν

1 ξυνελεῖν AB EFM 5 πέμψειν AB EFM 7 ξυνεστρά-
 τευέ C G 18 πλεύσαντες AB 25 post Ἀθηναῖοι add. οἱ Krüger
 26 ἤδη C (G): om. cett. 31 post αὐτοὶ add. οἱ C G

Ποτειδαία τρισχίλιοι ἦσαν), μέτοικοι δὲ ξυνεσέβαλον οὐκ
 ἐλάσσους τρισχιλίων ὀπλιτῶν, χωρὶς δὲ ὁ ἄλλος ὄμιλος
 ψιλῶν οὐκ ὀλίγος. δηώσαντες δὲ τὰ πολλὰ τῆς γῆς ἀνε-
 χώρησαν. ἐγένοντο δὲ καὶ ἄλλαι ὕστερον ἐν τῷ πολέμῳ 3
 5 κατὰ ἔτος ἕκαστον ἐσβολαὶ Ἀθηναίων ἐς τὴν Μεγαρίδα
 καὶ ἰππέων καὶ πανστρατιᾶ, μέχρι οὗ Νίσαια ἐάλω ὑπ'
 Ἀθηναίων.

Ἐτειχίσθη δὲ καὶ Ἀταλάντη ὑπὸ Ἀθηναίων φρούριον 32
 τοῦ θέρους τούτου τελευτῶντος, ἡ ἐπὶ Λοκροῖς τοῖς Ὀπουν-
 10 τίοις νῆσος ἐρήμη πρότερον οὖσα, τοῦ μὴ ληστὰς ἐκπέ-
 οντας ἐξ Ὀπούντος καὶ τῆς ἄλλης Λοκρίδος κακουργεῖν τὴν
 Εὐβοίαν.

Ταῦτα μὲν ἐν τῷ θέρει τούτῳ μετὰ τὴν Πελοποννησίῳ
 ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀναχώρησιν ἐγένετο. τοῦ δ' ἐπιγυρομένου 33
 15 χειμῶνος Εὐαρχος ὁ Ἀκαρνὰν βουλόμενος ἐς τὴν Ἀστακὸν
 κατελθεῖν πείθει Κορωθίους τεσσαράκοντα ναυσὶ καὶ πεντα-
 κοσίοις καὶ χιλίοις ὀπλίταις ἑαυτὸν κατάγειν πλεύσαντας,
 καὶ αὐτὸς ἐπικούρους τινας προσεμισθώσατο· ἦρχον δὲ τῆς
 στρατιᾶς Εὐφάμιδας τε ὁ Ἀριστωνύμου καὶ Τιμόξενος ὁ 20
 Τιμοκράτους καὶ Εὐμαχος ὁ Χρῦσιδος. καὶ πλεύσαντες 2
 κατήγαγον· καὶ τῆς ἄλλης Ἀκαρνανίας τῆς περὶ θάλασσαν
 ἔστω ἢ χωρία βουλόμενοι προσποιήσασθαι καὶ πειραθέντες,
 ὡς οὐκ ἐδύναντο, ἀπέπλεον ἐπ' οἴκου. σχόντες δ' ἐν τῷ 3
 25 Κρανίων γῆν, ἀπατηθέντες ὑπ' αὐτῶν ἐξ ὁμολογίας τινὸς
 ἄνδρος τε ἀποβάλλουσι σφῶν αὐτῶν, ἐπιθεμένων ἀπροσδοκή-
 τοις τῶν Κρανίων, καὶ βιαιότερον ἀναγαγόμενοι ἐκομίσθησαν
 ἐπ' οἴκου.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χειμῶνι Ἀθηναῖοι τῷ πατρίῳ νόμῳ χρώ- 34
 30 μενοι δημοσίᾳ ταφὰς ἐποιήσαντο τῶν ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ
 πρώτων ἀποθανόντων τρόπῳ τοιῷδε. τὰ μὲν ὄσῳ προτί- 2

26 ἀπροσδοκήτως CG 29 post χειμῶνι add. οἱ AB EFM
 31 πρώτων a, ut videtur (coni. Cobet): πρώτων codd.

ἐς πλείονας οἰκεῖν δημοκρατία κέκληται· μέτεστι δὲ κατὰ
 μὲν τοὺς νόμους πρὸς τὰ ἴδια διάφορα πᾶσι τὸ ἴσον, κατὰ
 δὲ τὴν ἀξίωσιν, ὡς ἕκαστος ἐν τῷ εὐδοκίμῳ, οὐκ ἀπὸ μέρους
 τὸ πλεόν ἐς τὰ κοινὰ ἢ ἀπ' ἀρετῆς προτιμᾶται, οὐδ' αὖ
 κατὰ πείραν, ἔχων γέ τι ἀγαθὸν δρᾶσαι τὴν πόλιν, ἀξιώ- 5
 2 ματος ἀφανεία κεκώλυται. ἐλευθέρως δὲ τὰ τε πρὸς τὸ
 κοινὸν πολιτευόμεν καὶ ἐς τὴν πρὸς ἀλλήλους τῶν καθ'
 ἡμέραν ἐπιτηδευμάτων ὑποψίαν, οὐ δι' ὀργῆς τὸν πέλας, εἰ
 καθ' ἡδονὴν τι δρᾷ, ἔχοντες, οὐδὲ ἀζημίους μὲν, λυπηρὰς δὲ
 3 τῇ ὄψει ἀχθηδόνας προστιθέμενοι. ἀνεπαχθῶς δὲ τὰ ἴδια 10
 προσομιλοῦντες τὰ δημόσια διὰ δέος μάλιστα οὐ παρανο-
 μοῦμεν, τῶν τε αἰεὶ ἐν ἀρχῇ ὄντων ἀκροάσει καὶ τῶν νόμων,
 καὶ μάλιστα αὐτῶν ὅσοι τε ἐπ' ὠφελίᾳ τῶν ἀδικουμένων
 κείνται καὶ ὅσοι ἄγραφοι ὄντες αἰσχύνῃ ὁμολογουμένην
 φέρουσιν. 15

38 'Καὶ μὴν καὶ τῶν πόνων πλείστας ἀναπαύλας τῇ γνώμῃ
 ἐπορισάμεθα, ἀγῶσι μὲν γε καὶ θυσίαις διητησίους νομίζοντες,
 ἰδίαις δὲ κατασκευαῖς εὐπρεπέσιν, ὧν καθ' ἡμέραν ἢ τέρψις
 2 τὸ λυπηρὸν ἐκπλήσσει. ἐπεσέρχεται δὲ διὰ μέγεθος τῆς
 πόλεως ἐκ πάσης γῆς τὰ πάντα, καὶ ξυμβαίνει ἡμῶν μηδὲν 20
 οἰκειοτέρα τῇ ἀπολαύσει τὰ αὐτοῦ ἀγαθὰ γιγνόμενα καρποῦ-
 σθαι ἢ καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.

39 'Διαφέρομεν δὲ καὶ ταῖς τῶν πολεμικῶν μελέταις τῶν
 ἐναντιῶν τοῖσδε. τὴν τε γὰρ πόλιν κοινῇ παρέχομεν, καὶ
 οὐκ ἔστω ὅτε ξηρηλασίαις ἀπειργομέν τινα ἢ μαθήματος ἢ 25
 θεάματος, ὃ μὴ κρυφθὲν ἂν τις τῶν πολεμίων ἰδὼν ὠφελι-
 θεῖν, πιστεύοντες οὐ ταῖς παρασκευαῖς τὸ πλεόν καὶ ἀπάταις
 ἢ τῷ ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐς τὰ ἔργα εὐψύχῳ· καὶ ἐν ταῖς
 παιδείαις οἱ μὲν ἐπιτόνῳ ἀσκήσει εὐθὺς νέοι ὄντες τὸ ἀν-
 δρεῖον μετέρχονται, ἡμεῖς δὲ ἀνειμένως διατρώμενοι οὐδὲν 30
 2 ἥσσαν ἐπὶ τοὺς ἰσοπαλεῖς κινδύνους χωροῦμεν. τεκμήριον

1 οἰκεῖν] ἤκειν suprascr. C G 4 τὰ πλέω C G 5 γέ Reiske:
 δέ codd. 9 δρᾷ τι Π⁸ 30 διατρώμεθα Π⁸ 31 κινδύνους ἰσοπαλεῖς
 Usener τεκμήριον . . c. 42. 3 ἄλλα suppl. m fol. xl

δέ· οὔτε γὰρ Λακεδαιμόνιοι καθ' ἑαυτούς, μεθ' ἀπάντων δὲ
 ἐς τὴν γῆν ἡμῶν στρατεύουσι, τὴν τε τῶν πέλας αὐτοὶ
 ἐπελθόντες οὐ χαλεπῶς ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ τοὺς περὶ τῶν 3
 5 τε τῇ δυνάμει ἡμῶν οὐδεὶς πω πολέμιος ἐνέτυχε διὰ τὴν τοῦ
 ναυτικοῦ τε ἄμα ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἐν τῇ γῇ ἐπὶ πολλὰ
 ἡμῶν αὐτῶν ἐπίπεμψιν· ἦν δέ που μορίῳ τιλὶ προσμελίξωσι,
 κρατήσαντές τέ τινας ἡμῶν πάντας ἀχούσιν ἀπεῶσθαι καὶ
 νικηθέντες ὑφ' ἀπάντων ἡσσησθαι. καίτοι εἰ βραθυμία μάλ- 4
 10 λον ἢ πόνων μελέτη καὶ μὴ μετὰ νόμων τὸ πλεόν ἢ τρόπον
 ἀνδρείας ἐθέλομεν κινδυνεύειν, περιγίγνεται ἡμῶν τοῖς τε
 μέλλουσιν ἀλγευοῖς μὴ προκάμνειν, καὶ ἐς αὐτὰ ἐλθοῦσι
 μὴ ἀτολμοτέρους τῶν αἰεὶ μοχθούντων φαίνεσθαι, καὶ ἐν
 τε τούτοις τὴν πόλιν ἀξίαν εἶναι θαυμάζεσθαι καὶ ἔτι ἐν
 15 ἄλλοις.

'Φιλοκαλοῦμέν τε γὰρ μετ' εὐτελείας καὶ φιλοσοφοῦμεν 40
 ἄνευ μαλακίας· πλούτῳ τε ἔργου μᾶλλον καιρῷ ἢ λόγου
 κόμπῳ χρώμεθα, καὶ τὸ πένεσθαι οὐχ ὁμολογεῖν τιλὶ αἰσχρόν,
 ἀλλὰ μὴ διαφεύγειν ἔργῳ αἰσχίον. ἐνι τε τοῖς αὐτοῖς οἰκεῖον 2
 20 ἄμα καὶ πολιτικῶν ἐπιμέλεια, καὶ ἑτέροις πρὸς ἔργα τετραμ-
 μένοις τὰ πολιτικὰ μὴ ἐνδεῶς γνῶναι· μόνου γὰρ τόν τε
 μηδὲν τῶνδε μετέχοντα οὐκ ἀπράγμονα, ἀλλ' ἀχρεῖον νομί-
 ζομεν, καὶ οἱ αὐτοὶ ἦτοι κρίνομεν γε ἢ ἐνθυμούμεθα ὀρθῶς
 τὰ πράγματα, οὐ τοὺς λόγους τοῖς ἔργοις βλάβην ἡγούμενοι,
 25 ἀλλὰ μὴ προδιδαχθῆναι μᾶλλον λόγῳ πρότερον ἢ ἐπὶ ἃ δεῖ
 ἔργῳ ἐλθεῖν. διαφερόντως γὰρ δὴ καὶ τότε ἔχομεν ὥστε 3
 3 τολμᾶν τε οἱ αὐτοὶ μάλιστα καὶ περὶ ὧν ἐπιχειρήσομεν
 ἐκλογίζεσθαι· ὃ τοῖς ἄλλοις ἀμαθία μὲν θράσος, λογισμὸς
 δὲ ὄκνον φέρει. κράτιστοι δ' ἂν τὴν ψυχὴν δικαίως κριθεῖεν

1 ἑαυτούς] per se tantum Valla: ἐκάστους codd. μετὰ πάντων
 A B E F 8 τέ om. C G 11 ἐθέλομεν A B E F Dion. Hal.
 13 ἀτολμοτέρους f suprascr. G Dion. Hal. 16 τε om. A B F 19 ἐνι
 ἐν A B E F Π⁸ 20 ἑτέροις] ἕτερα Classen: ἑτέροις ἕτερα Richards
 23 οἱ om. A B E F Π⁸ 27 οἱ om. Π⁸ 29 τὴν om. C Stobaeus

οὐκ ἔστιν ἀποδοῦναι τὴν ἀρετὴν ἀποδώσω. καὶ μόνοι οὐ τοῦ ξυμμέ-
 4 ταῦτα μὴ ἀποτρεπόμενοι ἐκ τῶν κινδύνων. καὶ τὰ ἐς ἀρε-
 τὴν ἐνηντιώμεθα τοῖς πολλοῖς· οὐ γὰρ πάσχοντες εἶναι, ἀλλὰ
 δρῶντες κτώμεθα τοὺς φίλους. βεβαιώτερος δὲ ὁ δράσας
 τὴν χάριν ὥστε ὀφειλομένην δι' εὐνοίας ᾧ δέδωκε σφίξεω· 5
 ὁ δὲ ἀντοφείλων ἀμβλύτερος, εἰδὼς οὐκ ἐς χάριν, ἀλλ' ἐς
 5 ὀφείλημα τὴν ἀρετὴν ἀποδώσω. καὶ μόνοι οὐ τοῦ ξυμμέ-
 ρουτος μᾶλλον λογισμῷ ἢ τῆς ἐλευθερίας τῷ πιστῷ ἀδεῶς
 τινὰ ὠφελοῦμεν.
 41 'Ξυνελών τε λέγω τὴν τε πᾶσαν πόλιν τῆς Ἑλλάδος 10
 παίδευσιν εἶναι καὶ καθ' ἕκαστον δοκεῖν ἂν μοι τὸν αὐτὸν
 ἄνδρα παρ' ἡμῶν ἐπὶ πλείστ' ἂν εἶδῃ καὶ μετὰ χαρίτων
 2 μάλιστ' ἂν εὐτραπέλως τὸ σῶμα αὐτάρκες παρέχεσθαι. καὶ
 ὡς οὐ λόγων ἐν τῷ παρόντι κόμπος τάδε μᾶλλον ἢ ἔργων
 ἐστὶν ἀλήθεια, αὐτὴ ἢ δύναμις τῆς πόλεως, ἣν ἀπὸ τῶνδε 15
 3 τῶν τρόπων ἐκτῆσάμεθα, σημαίνει. μόνῃ γὰρ τῶν νῦν
 ἀκοῆς κρείσσω ἐς πείραν ἔρχεται, καὶ μόνῃ οὔτε τῷ πολε-
 μῷ ἐπελθόντι ἀγανάκτησιν ἔχει ὑφ' οἷων κακοπαθεῖ οὔτε
 4 τῷ ὑπηκόῳ κατάμεμψιν ὡς οὐχ ὑπ' ἀξίων ἄρχεται. μετὰ
 μεγάλων δὲ σημείων καὶ οὐ δὴ τοι ἀμάρτυρόν γε τὴν δύναμιν 20
 παρασχόμενοι τοῖς τε νῦν καὶ τοῖς ἔπειτα θαυμασθησόμεθα,
 καὶ οὐδὲν προσδεόμενοι οὔτε Ὀμήρου ἐπαυέτου οὔτε ὅστις
 ἔπεισι μὲν τὸ αὐτίκα τέρψει, τῶν δ' ἔργων τὴν ὑπόνοιαν ἢ
 ἀλήθεια βλάψει, ἀλλὰ πᾶσαν μὲν θάλασσαν καὶ γῆν ἐσβατόν
 τῇ ἡμετέρᾳ τόλμῃ καταναγκάσαντες γενέσθαι, πανταχοῦ δὲ 25
 5 μνημεῖα κακῶν τε ἀγαθῶν ἀΐδια ξυγκατοικίσαντες. περὶ
 τοιαύτης οὖν πόλεως οἶδε τε γενναίως δικαιοῦντες μὴ ἀφαι-
 ρεθῆναι αὐτὴν μαχομένοι ἐτελεύτησαν, καὶ τῶν λειπομένων
 πάντα τινὰ εἰκὸς ἐθέλειν ὑπὲρ αὐτῆς κάμνειν.
 42 'Δι' ὃ δὴ καὶ ἐμήκυνα τὰ περὶ τῆς πόλεως, διδασκαλίαν 30
 τε ποιούμενος μὴ περὶ ἴσου ἡμῶν εἶναι τὸν ἀγῶνα καὶ οἷς

3 ἐνηντιώμεθα Rutherford: ἡναντιώμεθα codd.: ἡντιώμεθα Hesychius
 12 ἡμῶν Cobet 15 αὐτῇ C(G) 22 καὶ secl. Krüger
 26 ἀΐδια] ἰδίᾳ ABEF

τῶνδε μὴδὲν ὑπάρχει ὁμοίως, καὶ τὴν εὐλογίαν ἅμα ἐφ' οἷς
 νῦν λέγω φανεράν σημείοις καθιστάς. καὶ εἶρηται αὐτῆς 2
 τὰ μέγιστα· ἂ γὰρ τὴν πόλιν ὕμνησα, αἱ τῶνδε καὶ τῶν
 τοιῶνδε ἀρεταὶ ἐκόσμησαν, καὶ οὐκ ἂν πολλοῖς τῶν Ἑλλη-
 5 νων ἰσόρροπος ὥσπερ τῶνδε ὁ λόγος τῶν ἔργων φανείη.
 δοκεῖ δέ μοι δηλοῦν ἀνδρὸς ἀρετὴν πρώτη τε μνηύουσα καὶ
 τελευταία βεβαιούσα ἢ νῦν τῶνδε καταστροφῆ. καὶ γὰρ 3
 τοῖς τᾶλλα χείροσι δίκαιον τὴν ἐς τοὺς πολέμους ὑπὲρ τῆς
 πατρίδος ἀνδραγαθίαν προτίθεσθαι· ἀγαθῷ γὰρ κακὸν ἀφανί-
 10 σαντες κοινῶς μᾶλλον ὠφέλησαν ἢ ἐκ τῶν ἰδίων ἐβλαψαν.
 τῶνδε δὲ οὔτε πλοῦτου τις τὴν ἔτι ἀπόλαυσιν προτιμῆσας 4
 ἐμαλακίσθη οὔτε πενίας ἐλπιδί, ὡς κἂν ἔτι διαφυγῶν αὐτὴν
 πλουτήσκειν, ἀναβολὴν τοῦ δευοῦ ἐποιήσατο· τὴν δὲ τῶν
 ἐναντιῶν τιμωρίαν ποθειωτέραν αὐτῶν λαβόντες καὶ κινδύ-
 15 νων ἅμα τόνδε κάλλιστον νομίσαντες ἐβουλήθησαν μετ'
 αὐτοῦ τοὺς μὲν τιμωρεῖσθαι, τῶν δὲ ἐφίεσθαι, ἐλπίδι μὲν
 τὸ ἀφανὲς τοῦ κατορθώσεω ἐπιτρέψαντες, ἔργῳ δὲ περὶ τοῦ
 ἤδη ὀρωμένου σφίσιν αὐτοῖς ἀξιούντες πεποιθέναι, καὶ ἐν
 αὐτῷ τῷ ἀμύνεσθαι καὶ παθεῖν μᾶλλον ἡγήσάμενοι ἢ [τὸ] 20
 ἐνδόντες σφίξεσθαι, τὸ μὲν αἰσχροῦ τοῦ λόγου ἐφυγον, τὸ δ'
 ἔργον τῷ σώματι ὑπέμειναν καὶ δι' ἐλαχίστου καιροῦ τύχης
 ἅμα ἀκμῆ τῆς δόξης μᾶλλον ἢ τοῦ δέους ἀπηλλάγησαν.
 'Καὶ οἶδε μὲν προσηκόντως τῇ πόλει τοιοῦδε ἐγένοντο· 43
 τοὺς δὲ λοιποὺς χρῆ ἀσφαλεστέρων μὲν εὐχεσθαι, ἀτολμο-
 25 τέρων δὲ μὴδὲν ἀξιῶν τὴν ἐς τοὺς πολεμίους διάνοιαν ἔχειν,
 σκοποῦντας μὴ λόγῳ μόνῳ τὴν ὠφελίαν, ἣν ἂν τις πρὸς
 οὐδὲν χεῖρον αὐτοῦς ὑμᾶς εἰδότας μηκύνει, λέγων ὅσα ἐν
 τῷ τοῖς πολεμίους ἀμύνεσθαι ἀγαθὰ ἔνεστιν, ἀλλὰ μᾶλλον
 τὴν τῆς πόλεως δύναμιν καθ' ἡμέραν ἔργῳ θεωμένους καὶ
 30 ἔραστὰς γιγνομένους αὐτῆς, καὶ ὅταν ὑμῶν μεγάλη δόξῃ εἶναι,

5 τῷ ἔργῳ Dobree 11 πλοῦτῳ ABEFM 16 ἀφίεσθαι
 Porpo 19 τῷ CG¹: τὸ cett. Schol. μᾶλλον] κάλλιον Dobree
 τὸ om. Dion. Hal. 25 πολέμους C(G) 26 post ἂν add. τί
 Krüger

ἐνθυμουμένους ὅτι τολμῶντες καὶ γινώσκουτες τὰ δέοντα
καὶ ἐν τοῖς ἔργοις αἰσχυρόμενοι ἄνδρες αὐτὰ ἐκτήσαντο, καὶ
ὁπότε καὶ πείρα του σφαλῆεν, οὐκ οὖν καὶ τὴν πόλιν γε τῆς
σφετέρως ἀρετῆς ἀξιοῦντες στερίσκω, κάλλιστον δὲ ἔρανον
2 αὐτῇ προΐεμενοι. κωηὴ γὰρ τὰ σώματα διδόντες ἰδίᾳ τὸν 5
ἀγῆρων ἔπαυον ἐλάμβανον καὶ τὸν τάφον ἐπισημότατον,
οὐκ ἐν ᾧ κείνται μᾶλλον, ἀλλ' ἐν ᾧ ἡ δόξα αὐτῶν παρὰ τῷ
ἐντυχόντι αἰεὶ καὶ λόγου καὶ ἔργου καιρῷ αἰείμνηστος κατα-
3 λείπεται. ἀνδρῶν γὰρ ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ τάφος, καὶ οὐ
στηλῶν μόνον ἐν τῇ οἰκεῖα σημαίνει ἐπιγραφῆ, ἀλλὰ καὶ ἐν 10
τῇ μὴ προσηκούσῃ ἄγραφος μνήμη παρ' ἐκάστῃ τῆς γνώμης
4 μᾶλλον ἢ τοῦ ἔργου ἐνδαιτύεται. οὗς νῦν ὑμεῖς ζηλώσαντες
καὶ τὸ εὐδαιμον τὸ ἐλεύθερον, τὸ δ' ἐλεύθερον τὸ εὐψυχον
5 κρίναντες μὴ περιοράσθε τοὺς πολεμικοὺς κινδύνους. οὐ
γὰρ οἱ κακοπραγοῦντες δικαιότερον ἀφειδοῖεν ἂν τοῦ βίου, 15
οἷς ἐλπίς οὐκ ἔστω ἀγαθοῦ, ἀλλ' οἷς ἡ ἐναντία μεταβολὴ
ἐν τῷ ζῆν ἔτι κινδυνεύεται καὶ ἐν οἷς μάλιστα μεγάλα τὰ
6 διαφέροντα, ἦν τι πταίσωσω. ἀλγεωτότερα γὰρ ἀνδρὶ γε
φρόνημα ἔχοντι ἢ μετὰ τοῦ [ἐν τῷ] μαλακισθῆναι κάκωσις ἢ
ὁ μετὰ ρώμης καὶ κωῆς ἐλπίδος ἅμα γινόμενος ἀναίσθητος 20
θάνατος.

44 ' Δι' ὅπερ καὶ τοὺς τῶνδε νῦν τοκέας, ὅσοι πάρεστε, οὐκ
ὀλοφύρομαι μᾶλλον ἢ παραμυθῆσομαι. ἐν πολυτρόποις γὰρ
ξυμφοραῖς ἐπίστανται τραφέντες· τὸ δ' εὐτυχές, οἱ ἂν τῆς
εὐπρεπεστάτης λάχωσω, ὥσπερ οἷδε μὲν νῦν, τελευτῆς, ὑμεῖς 25
δὲ λύπης, καὶ οἷς ἐνευδαιμονῆσαι τε ὁ βίος ὁμοίως καὶ ἐν-
2 τελευτῆσαι ξυνεμετρήθη. χαλεπὸν μὲν οὖν οἶδα πείθειν ὄν,
ὦν καὶ πολλάκις ἔξετε ὑπομνήματα ἐν ἄλλων εὐτυχίαις, αἷς
ποτὲ καὶ αὐτοὶ ἠγάλλεσθε· καὶ λύπη οὐχ ὦν ἂν τις μὴ
πειρασάμενος ἀγαθῶν στερίσκῃται, ἀλλ' οὐ ἂν ἐθάς γενό- 30
3 μενος ἀφαιρεθῆ. καρτερεῖν δὲ χρῆ καὶ ἄλλων παίδων ἐλπιδί,

7 ἀλλ' ἢ CG 16 ἔστ' AB EFM 19 ἐν τῷ secl.
Bredow: ἐν τῷ μετὰ τοῦ AB EFM 20 ἅμα τε γινόμενος
καὶ CG 30 πειρασάμενος g: πειρασόμενος codd.

οἷς ἔτι ἡλικία τέκνωσιν ποιεῖσθαι· ἰδίᾳ τε γὰρ τῶν οὐκ
ὄντων λήθη οἱ ἐπιγινόμενοι τισιν ἔσονται, καὶ τῇ πόλει
διχόθεν, ἕκ τε τοῦ μὴ ἐρημοῦσθαι καὶ ἀσφαλεῖα, ξυνοῖσει
οὐ γὰρ οἶόν τε ἴσον τι ἢ δίκαιον βουλεύεσθαι οἱ ἂν μὴ καὶ
5 παῖδας ἐκ τοῦ ὁμοίου παραβαλλόμενοι κινδυνεύωσω. ὅσοι 4
δ' αὖ παρηβήκατε, τόν τε πλέονα κέρδος ὄν ἠτύχεῖτε βίον
ἠγεῖσθε καὶ τόνδε βραχὺν ἔσεσθαι, καὶ τῇ τῶνδε εὐκλείᾳ
κουφίξεσθε. τὸ γὰρ φιλότιμον ἀγῆρων μόνον, καὶ οὐκ ἐν
τῷ ἀχρεῖῷ τῆς ἡλικίας τὸ κερδαίνω, ὥσπερ τιμές φασι,
10 μᾶλλον τέρπει, ἀλλὰ τὸ τιμᾶσθαι. παισὶ δ' αὖ ὅσοι τῶνδε 45
πάρεστε ἢ ἀδελφοῖς ὀρῶ μέγαν τὸν ἀγῶνα (τὸν γὰρ οὐκ
ὄντα ἅπας εἶωθεν ἐπαινεῖν), καὶ μόλις ἂν καθ' ὑπερβολὴν
ἀρετῆς οὐχ ὁμοῖοι, ἀλλ' ὀλίγῳ χείρους κριθεῖτε. φθόνος
γὰρ τοῖς ζῶσι πρὸς τὸ ἀντίπαλον, τὸ δὲ μὴ ἐμποδῶν ἀνατα-
15 γωνίστῳ εὐνοία τετίμηται. εἰ δέ με δεῖ καὶ γυναικείας τι 2
ἀρετῆς, ὅσαι νῦν ἐν χηρείᾳ ἔσονται, μνησθῆναι, βραχεῖα
παρανέσει ἅπαν σημανῶ. τῆς τε γὰρ ὑπαρχούσης φύσεως
μὴ χείροσι γενέσθαι ὑμῖν μεγάλη ἢ δόξα καὶ ἦς ἂν ἐπ'
ἐλάχιστον ἀρετῆς πέρι ἢ ψόγου ἐν τοῖς ἄρσεσι κλέος ἦ.
20 ' Εἴρηται καὶ ἐμοὶ λόγῳ κατὰ τὸν νόμον ὅσα εἶχον πρόσ- 46
φορα, καὶ ἔργῳ οἱ θαπτόμενοι τὰ μὲν ἤδη κεκόσμηται, τὰ
δὲ αὐτῶν τοὺς παῖδας τὸ ἀπὸ τοῦδε δημοσίᾳ ἢ πόλις μέχρι
ἠβῆς θρέψει, ὠφέλιμον στέφανον τοῖσδε τε καὶ τοῖς λειπο-
μένοις τῶν τοιῶνδε ἀγῶνων προτιθεῖσα· ἄθλα γὰρ οἷς κείται
25 ἀρετῆς μέγιστα, τοῖς δὲ καὶ ἄνδρες ἄριστοι πολιτεύουσιν.
νῦν δὲ ἀπολοφυράμενοι ὄν προσήκει ἐκάστῳ ἅπιτε.' 2

Τοῖσδε μὲν ὁ τάφος ἐγένετο ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ· καὶ 47
διελθόντος αὐτοῦ πρώτον ἔτος τοῦ πολέμου τοῦδε ἐτελεύτα.
τοῦ δὲ θέρους εὐθὺς ἀρχομένου Πελοποννήσιοι καὶ οἱ ξύμ- 2
30 μαχοὶ τὰ δύο μέρη ὥσπερ καὶ τὸ πρώτον ἐσέβαλον ἐς τὴν

1 τὲ (sic) γὰρ M: γὰρ τε cett. 4 καὶ μὴ AB E F 12 πᾶς
C (G) 14 prius τὸ] τὸν CE (G) 22 τὸ] τὰ AB E F M 24
προστιθεῖσα C G 26 ἕκαστος AB E F G M ἀποχωρεῖτε AB E F M
28 τῷ πολέμῳ τούτῳ G τούδε] τούτου C γρ. G

Ἄττικὴν (ἠγάετο δὲ Ἀρχίδαμος ὁ Ζευξιδάμου Λακεδαί-
 3 μονίων βασιλεύς), καὶ καθεζόμενοι ἐδήρουν τὴν γῆν. καὶ
 ὄντων αὐτῶν οὐ πολλὰς πω ἡμέρας ἐν τῇ Ἄττικῇ ἡ νόσος
 πρῶτον ἤρξατο γενέσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, λεγόμενον μὲν καὶ
 5 πρότερον πολλαχόσε ἐγκατασκήψαι καὶ περὶ Λῆμμον καὶ ἐν
 ἄλλοις χωρίοις, οὐ μέντοι τοσοῦτός γε λοιμὸς οὐδὲ φθορὰ
 4 οὕτως ἀνθρώπων οὐδαμοῦ ἐμνημονεύετο γενέσθαι. οὔτε γὰρ
 ἰατροὶ ἤρκουν τὸ πρῶτον θεραπεύοντες ἀγνοίᾳ, ἀλλ' αὐτοὶ
 μάλιστα ἔθνησκον ὅσῳ καὶ μάλιστα προσῆσαν, οὔτε ἄλλη
 ἀνθρωπεῖα τέχνη οὐδεμίᾳ· ὅσα τε πρὸς ἱεροῖς ἰκέτευσαν ἢ 10
 μαντεῖοις καὶ τοῖς τοιοῦτοις ἐχρήσαντο, πάντα ἀνωφελῆ ἦν,
 τελευτῶντές τε αὐτῶν ἀπέστησαν ὑπὸ τοῦ κακοῦ νικώμενοι.
 48 ἤρξατο δὲ τὸ μὲν πρῶτον, ὡς λέγεται, ἐξ Αἰθιοπίας τῆς
 ὑπὲρ Αἰγύπτου, ἔπειτα δὲ καὶ ἐς Αἴγυπτον καὶ Λιβυήν
 2 κατέβη καὶ ἐς τὴν βασιλείως γῆν τὴν πολλήν. ἐς δὲ τὴν 15
 Ἀθηναίων πόλιν ἐξαπναιῶς ἐσέπεσε, καὶ τὸ πρῶτον ἐν τῷ
 Πειραιεῖ ἤψατο τῶν ἀνθρώπων, ὥστε καὶ ἐλέχθη ὑπ' αὐτῶν
 ὡς οἱ Πελοποννήσιοι φάρμακα ἐσβεβλήκοιεν ἐς τὰ φρέατα·
 κρῆναι γὰρ οὕτω ἦσαν αὐτόθι. ὕστερον δὲ καὶ ἐς τὴν ἄνω
 3 πόλιν ἀφίκετο, καὶ ἔθνησκον πολλῷ μᾶλλον ἤδη. λεγέτω 20
 μὲν οὖν περὶ αὐτοῦ ὡς ἕκαστος γινώσκει καὶ ἰατρὸς καὶ
 ἰδιώτης, ἀφ' οὔτου εἰκὸς ἦν γενέσθαι αὐτό, καὶ τὰς αἰτίας
 ἄστυας νομίζει τοσαύτης μεταβολῆς ἰκανὰς εἶναι δύναμιν
 ἐς τὸ μεταστῆσαι σχεῖν· ἐγὼ δὲ οἶδν τε ἐγίγνετο λέξω,
 καὶ ἀφ' ὧν ἂν τις σκοπῶν, εἴ ποτε καὶ αὐθις ἐπιπέσοι, 25
 μάλιστα ἂν ἔχοι τι προειδῶς μὴ ἀγνοεῖν, ταῦτα δηλώσω
 αὐτός τε νοσήσας καὶ αὐτὸς ἰδὼν ἄλλους πάσχοντας.
 49 Τὸ μὲν γὰρ ἔτος, ὡς ὁμολογεῖτο, ἐκ πάντων μάλιστα διή
 ἐκείνο ἀνοσον ἐς τὰς ἄλλας ἀσθενείας ἐτύγχανεν ὄν· εἰ δέ 30
 2 τις καὶ προύκαμνέ τι, ἐς τοῦτο πάντα ἀπεκρίθη. τοὺς δὲ
 ἄλλους ἀπ' οὐδεμιᾶς προφάσεως, ἀλλ' ἐξαίφνης ὑγιεῖς ὄντας

11 μαντεῖαις ABCFG 16 ἐσέπεσε Herwerden : ἐνέπεσε codd.
 28 post πάντων distinguunt alii

πρῶτον μὲν τῆς κεφαλῆς θέρμαι ἰσχυραὶ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν
 ἐρυθμήματα καὶ φλόγωσις ἐλάμβανε, καὶ τὰ ἐντός, ἢ τε
 φάρυγξ καὶ ἡ γλῶσσα, εὐθὺς αἱματώδη ἦν καὶ πνεῦμα
 ἄτοπον καὶ δυσῶδες ἠφίει· ἔπειτα ἐξ αὐτῶν παρμὸς καὶ 3
 5 βράγχος ἐπεγίγνετο, καὶ ἐν οὐ πολλῷ χρόνῳ κατέβαυεν ἐς
 τὰ στήθη ὁ πόνος μετὰ βηχὸς ἰσχυροῦ· καὶ ὁπότε ἐς τὴν
 καρδίαν στηρίζειεν, ἀνέστρεφέ τε αὐτὴν καὶ ἀποκαθάρσεις
 χολῆς πᾶσαι ὅσαι ὑπὸ ἰατρῶν ὠνομασμένοι εἰσὶν ἐπήσαν,
 καὶ αὐταὶ μετὰ τάλαιπωρίας μεγάλης. λύγξ τε τοῖς πλέο- 4
 10 σιν ἐνέπιπτε κενή, σπασμὸν ἐνδιδούσα ἰσχυρόν, τοῖς μὲν
 μετὰ ταῦτα λωφήσαντα, τοῖς δὲ καὶ πολλῷ ὕστερον. καὶ 5
 τὸ μὲν ἕξωθεν ἀπτομένῳ σῶμα οὐτ' ἄγαν θερμὸν ἦν οὔτε
 χλωρόν, ἀλλ' ὑπέρυθρον, πελιττόν, φλυκταίναις μικραῖς καὶ
 ἔλκεσιν ἐξηθηκός· τὰ δὲ ἐντός οὕτως ἐκάετο ὥστε μήτε
 15 τῶν πάντων λεπτῶν ἱματίων καὶ σιδόνων τὰς ἐπιβολὰς μηδ'
 ἄλλο τι ἢ γυμνοὶ ἀνέχεσθαι, ἠδισταὶ τε ἂν ἐς ὕδωρ ψυχρὸν
 σφᾶς αὐτοὺς ρίπτειν. καὶ πολλοὶ τοῦτο τῶν ἡμελημένων
 ἀνθρώπων καὶ ἔδρασαν ἐς φρέατα, τῇ δόψῃ ἀπαύστῳ ξυ-
 20 ἐχόμενοι· καὶ ἐν τῷ ὁμοίῳ καθεισθήκει τό τε πλεόν καὶ
 ἄγρυννία ἐπέκειτο διὰ παντός. καὶ τὸ σῶμα, ὅσον περ
 χρόνου καὶ ἡ νόσος ἀκμάζοι, οὐκ ἐμαραίνεται, ἀλλ' ἀντεῖχε
 παρὰ δόξαν τῇ τάλαιπωρίᾳ, ὥστε ἢ διεφθείροντο οἱ πλείστοι
 ἐναταῖοι καὶ ἐβδομαῖοι ὑπὸ τοῦ ἐντός καύματος, ἔτι ἔχοντές
 25 τι δυνάμεως, ἢ εἰ διαφύγοιεν, ἐπικατιόντος τοῦ νοσήματος
 ἐς τὴν κοιλίαν καὶ ἐλκώσεώς τε αὐτῇ ἰσχυρᾶς ἐγγιγνομένης
 καὶ διαρροίας ἡμα ἀκράτου ἐπιπιπτούσης οἱ πολλοὶ ὕστερον
 δι' αὐτὴν ἀσθενείᾳ διεφθείροντο. διεξήκει γὰρ διὰ παντός 7
 τοῦ σώματος ἄνωθεν ἀρξάμενον τὸ ἐν τῇ κεφαλῇ πρῶτον

9 αὐταὶ CG 10 ἐνέπεσε AB EFM Thom. Mag. 12 τῷ C
 quod tuetur Hude post ἀπτομένῳ τὸ addens 13 πελιττόν
 Lexx. : πελιτόν codd. 15 μήτ' AB EFM 16 γυμνόν
 AB EFM 23 πλείους ABF 28 διὰ τὴν ἀσθενείαν C et,
 ut videtur, G ἀπεφθείροντο AB EFM

ἰδρυθὲν κακόν, καὶ εἴ τις ἐκ τῶν μεγίστων περιγένοιτο, τῶν
 8 γὰρ ἀκρωτηρίων ἀντίληψις αὐτοῦ ἐπεσήμαιεν. κατέσκηπτε
 γὰρ ἐς αἰδοῖα καὶ ἐς ἄκρας χεῖρας καὶ πόδας, καὶ πολλοὶ
 στερισκόμενοι τούτων διέφευγον, εἰσὶ δ' οἱ καὶ τῶν ὀφθαλ-
 μῶν. τοὺς δὲ καὶ λήθη ἐλάμβανε παραντίκα ἀναστάντας 5
 τῶν πάντων ὁμοίως, καὶ ἠγνόησαν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς
 50 ἐπιτηδεῖους. γενόμενον γὰρ κρείσσον λόγου τὸ εἶδος τῆς
 νόσου τὰ τε ἄλλα χαλεπωτέρως ἢ κατὰ τὴν ἀνθρωπείαν
 φύσιν προσέπιπτεν ἐκάστω καὶ ἐν τῷδε ἐδήλωσε μάλιστα
 ἄλλο τι ὄν ἢ τῶν ξυντρόφων τι· τὰ γὰρ ὄρνεα καὶ τετράποδα 10
 ὅσα ἀνθρώπων ἄπτεται, πολλῶν ἀτάφων γιγνομένων ἢ οὐ
 2 προσῆει ἢ γενοσάμενα διεφθείρετο. τεκμήριον δέ· τῶν μὲν
 τοιούτων ὀρνίθων ἐπίλειψις σαφῆς ἐγένετο, καὶ οὐχ ἑωρῶντο
 οὔτε ἄλλως οὔτε περὶ τοιοῦτον οὐδέν· οἱ δὲ κύνες μᾶλλον
 αἰσθησῶν παρείχον τοῦ ἀποβαίνοντος διὰ τὸ ξυνδιαιτᾶσθαι. 15
 51 Τὸ μὲν οὖν νόσημα, πολλὰ καὶ ἄλλα παραλιπόντι ἀτοπίας,
 ὡς ἐκάστω ἐτύγχανέ τι διαφερόντως ἐτέρῳ πρὸς ἕτερον
 γιγνόμενον, τοιοῦτον ἦν ἐπὶ πᾶν τὴν ἰδέαν. καὶ ἄλλο
 παρελύπει κατ' ἐκείνων τὸν χρόνον οὐδὲν τῶν εἰωθότων· ὃ
 2 δὲ καὶ γένοιτο, ἐς τοῦτο ἐτελεύτα. ἔθνησκον δὲ οἱ μὲν 20
 ἀμελεία, οἱ δὲ καὶ πάννυ θεραπευόμενοι. ἐν τε οὐδὲ ἐν
 κατέστη ἴαμα ὡς εἰπεῖν ὅτι χρῆν προσφέροντας ὠφελεῖν·
 3 τὸ γάρ τῳ ξυνεγεκὸν ἄλλον τοῦτο ἐβλαπτεν. σῶμά τε
 αὐταρκες ὄν οὐδὲν διεφάνη πρὸς αὐτὸ ἰσχύος πέρι ἢ ἀσθε-
 νείας, ἀλλὰ πάντα ξυνήρει καὶ τὰ πάσῃ διαίτῃ θεραπευόμενα. 25
 4 δεινότατον δὲ παντὸς ἦν τοῦ κακοῦ ἢ τε ἀθυμία ὅποτε τις
 αἰσθοῖτο κάμνων (πρὸς γὰρ τὸ ἀνέλπιστον εὐθὺς τραπόμενοι
 τῇ γνώμῃ πολλῶ μᾶλλον προΐεντο σφᾶς αὐτοὺς καὶ οὐκ
 ἀπειχόν), καὶ ὅτι ἕτερος ἀφ' ἐτέρου θεραπείας ἀναπιμπλά-
 5 μνοι ὥσπερ τὰ πρόβατα ἔθνησκον· καὶ τὸν πλείστον 30
 φθόρον τοῦτο ἐνεποίει. εἴτε γὰρ μὴ ᾔθελοιεν δεδιότες

6 τῶν om. C et, ut videtur, G
 C et fort. G 22 χρῆ CG

11 γενομένων CG

21 οὐδὲν

ἀλλήλοις προσίεναι, ἀπώλλυντο ἐρήμοι, καὶ οἰκίαι πολλαὶ
 ἐκενώθησαν ἀπορία τοῦ θεραπεύουστος· εἴτε προσίοιεν,
 διεφθείροντο, καὶ μάλιστα οἱ ἀρετῆς τι μεταποιοῦμενοι·
 αἰσχρὴ γὰρ ἠφείδουν σφῶν αὐτῶν ἐσιόντες παρὰ τοὺς
 5 φίλους, ἐπεὶ καὶ τὰς ὀλοφύρσεις τῶν ἀπογιγνομένων τελευ-
 τῶντες καὶ οἱ οἰκεῖοι ἐξέκαμον ὑπὸ τοῦ πολλοῦ κακοῦ
 νικώμενοι. ἐπὶ πλέον δ' ὅμως οἱ διαπεφευγότες τὸν τε 6
 θυήσκοντα καὶ τὸν πονούμενον ὠκτίζοντο διὰ τὸ προειδέναι
 τε καὶ αὐτοὶ ἤδη ἐν τῷ θαρσαλέῳ εἶναι· δις γὰρ τὸν αὐτόν,
 10 ὥστε καὶ κτείνειν, οὐκ ἐπελάμβανεν. καὶ ἑκακαρίζοντο τε
 ὑπὸ τῶν ἄλλων, καὶ αὐτοὶ τῷ παραχρήμα περιχαρεῖ καὶ ἐς
 τὸν ἔπειτα χρόνον ἐλπίδος τι εἶχον κούφης μὴδ' ἂν ὑπ'
 ἄλλου νοσήματός ποτε ἔτι διαφθάρηται.

Ἐπίεσε δ' αὐτοὺς μᾶλλον πρὸς τῷ ὑπάρχοντι πόνῳ καὶ 52
 15 ἢ ξυγκομιδῇ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ ἄστν, καὶ οὐχ ἦσσαν τοὺς
 ἐπελθόντας. οἰκίῶν γὰρ οὐχ ὑπαρχουσῶν, ἀλλ' ἐν καλύβαις 2
 πνιγγραῖς ὦρα ἔτους διαιτωμένων ὁ φθόρος ἐγγίγνετο οὐδεὶ
 κόσμῳ, ἀλλὰ καὶ νεκροὶ ἐπ' ἀλλήλοις ἀποθνήσκοντες ἔκειτο
 καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐκαλωδοῦντο καὶ περὶ τὰς κρήνας ἀπάσας
 20 ἡμιθνήτες τοῦ ὕδατος ἐπιθυμία. τὰ τε ἱερὰ ἐν οἷς ἐσκήνητο 3
 νεκρῶν πλέα ἦν, αὐτοῦ ἐναποθνησκόντων· ὑπερβιαζομένου
 γὰρ τοῦ κακοῦ οἱ ἀνθρωποὶ, οὐκ ἔχοντες ὅτι γένωνται, ἐς
 ὀλιγογρία ἐτράποντο καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων ὁμοίως. νόμοι 4
 τε πάντες ξυνεταράχθησαν οἷς ἐχρῶντο πρότερον περὶ τὰς 4
 25 ταφάς, ἔθαιπον δὲ ὡς ἕκαστος ἐδύνατο. καὶ πολλοὶ ἐς
 ἀναισχύντους θήκας ἐτράποντο σπᾶναι τῶν ἐπιτηδείων διὰ
 τὸ συχνούς ἤδη προτεθνᾶναι σφίσι· ἐπὶ πυρᾶς γὰρ ἄλλο-
 τρίας φθάσαντες τοὺς νήσαντας οἱ μὲν ἐπιθέυτες τὸν ἑαυτῶν
 νεκρὸν ὑφήπτον, οἱ δὲ καιομένοι ἄλλο ἐπιβαλόντες ἄνωθεν
 30 ὄν φέροιεν ἀπήσαν.

Πρῶτόν τε ἠρξε καὶ ἐς τὰλλα τῇ πόλει ἐπὶ πλέον ἀνομίας 53

6 ἐξέκαμον A B E F M 20 post ἡμιθνήτες add. τῇ G M ἐσκή-
 νωντο M 22 γένοιτο A B 29 ἐπιβάλλοντες C ἄνωθεν ἐπι-
 βαλόντες A B E F M

ἰδρυθὲν κακόν, καὶ εἴ τις ἐκ τῶν μεγίστων περιγένοιτο, τῶν
 8 γε ἀκρωτηρίων ἀντίληψις αὐτοῦ ἐπεσήμαιεν. κατέσκηπτε
 γὰρ ἐς αἰδοῖα καὶ ἐς ἄκρας χεῖρας καὶ πόδας, καὶ πολλοὶ
 στερισκόμενοι τούτων διέφευγον, εἰσὶ δ' οἱ καὶ τῶν ὀφθαλ-
 μῶν. τοὺς δὲ καὶ λήθη ἐλάμβανε παραντίκα ἀνασάντας 5
 τῶν πάντων ὁμοίως, καὶ ἠγνόησαν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς
 50 ἐπιτηδείους. γενόμενον γὰρ κρείσσον λόγου τὸ εἶδος τῆς
 νόσου τά τε ἄλλα χαλεπωτέρως ἢ κατὰ τὴν ἀνθρωπείαν
 φύσιν προσέπιπτεν ἐκάστω καὶ ἐν τῷδε ἐδήλωσε μάλιστα
 ἄλλο τι ὄν ἢ τῶν ξυντρόφων τι· τὰ γὰρ ὄρνεα καὶ τετράποδα 10
 ὅσα ἀνθρώπων ἄπτεται, πολλῶν ἀτάφων γιγνομένων ἢ οὐ
 2 προσήει ἢ γενεσάμενα διεφθείρετο. τεκμήριον δέ· τῶν μὲν
 τοιούτων ὀρνίθων ἐπίλειψις σαφῆς ἐγένετο, καὶ οὐχ ἑωρῶντο
 οὔτε ἄλλως οὔτε περὶ τοιοῦτον οὐδέν· οἱ δὲ κύνες μᾶλλον
 αἰσθησιν παρείχον τοῦ ἀποβαίνοντος διὰ τὸ ξυνδιαιτᾶσθαι. 15
 51 Τὸ μὲν οὖν νόσημα, πολλὰ καὶ ἄλλα παραλύοντι ἀτοπίας,
 ὡς ἐκάστω ἐτύγχανέ τι διαφερόντως ἐτέρῳ πρὸς ἕτερον
 γιγνόμενον, τοιοῦτον ἦν ἐπὶ πᾶν τὴν ἰδέαν. καὶ ἄλλο
 παρελύπει κατ' ἐκείνων τὸν χρόνον οὐδὲν τῶν εἰωθότων· ὃ
 2 δὲ καὶ γένοιτο, ἐς τοῦτο ἐτελεύτα. ζῆθησκον δὲ οἱ μὲν 20
 ἀμελεία, οἱ δὲ καὶ πᾶν θεραπεύομενοι. ἐν τε οὐδὲ ἐν
 κατέστη ἴαμα ὡς εἰπεῖν ὅτι χρῆν προσφέροντας ὠφελείν·
 3 τὸ γὰρ τῷ ξυνεγεγόνῳ ἄλλον τοῦτο ἐβλαπτεν. σῶμά τε
 αὐταρκες ὄν οὐδὲν διεφάνη πρὸς αὐτὸ ἰσχύος πέρι ἢ ἀσθε-
 νείας, ἀλλὰ πάντα ξυνήρει καὶ τὰ πάση διαίτῃ θεραπεύομενα. 25
 4 δεινότατον δὲ παντὸς ἦν τοῦ κακοῦ ἢ τε ἀθυμία ὅποτε τις
 αἰσθοῖτο κάμων (πρὸς γὰρ τὸ ἀνέλπιστον εὐθὺς τραπόμενοι
 τῇ γνώμῃ πολλῶ μᾶλλον προίεντο σφᾶς αὐτοὺς καὶ οὐκ
 ἀντεῖχον), καὶ ὅτι ἕτερος ἀφ' ἐτέρου θεραπείας ἀναμιπλά-
 5 φθόρον τοῦτο ἐνεποίει. εἶτε γὰρ μὴ ἴθελουεν δεδιότες

6 τῶν om. C et, ut videtur, G
 C et fort. G 22 χρῆ CG

11 γενομένων CG 21 οὐδὲν

ἀλλήλοις προσιέναι, ἀπώλλυντο ἐρήμοι, καὶ οἰκίαι πολλαὶ
 ἐκewόθησαν ἀπορία τοῦ θεραπεύουστος· εἶτε προσίοιεν,
 διεφθείροντο, καὶ μάλιστα οἱ ἀρετῆς τι μεταποιοῦμενοι
 αἰσχύνῃ γὰρ ἠφείδουν σφῶν αὐτῶν ἐσιόντες παρὰ τοὺς
 5 φίλους, ἐπεὶ καὶ τὰς ὀλοφύρσεις τῶν ἀπογιγνομένων τελευ-
 τῶντες καὶ οἱ οἰκίαι ἐξέκαμνον ὑπὸ τοῦ πολλοῦ κακοῦ
 νικώμενοι. ἐπὶ πλέον δ' ὅμως οἱ διαπεφευγότες τὸν τε 6
 θνήσκοντα καὶ τὸν πονούμενον ὀκτίζοντο διὰ τὸ προειδέναι
 τε καὶ αὐτοὶ ἤδη ἐν τῷ θαρσαλέῳ εἶναι· δις γὰρ τὸν αὐτόν,
 10 ὥστε καὶ κτείνειν, οὐκ ἐπελάμβανεν. καὶ ἐμακαρίζοντό τε
 ὑπὸ τῶν ἄλλων, καὶ αὐτοὶ τῷ παραχρήμα περιχαρεῖ καὶ ἐς
 τὸν ἔπειτα χρόνον ἐλπιδος τι εἶχον κούφης μῆδ' ἂν ὑπ'
 ἄλλου νοσήματός ποτε ἔτι διαφθάρηται.

Ἐπίεσε δ' αὐτοὺς μᾶλλον πρὸς τῷ ὑπάρχοντι πόνῳ καὶ 52
 15 ἢ ἔνυκομιδῇ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ ἄστυ, καὶ οὐχ ἦσσαν τοὺς
 ἐπελθόντας. οἰκίῳ γὰρ οὐχ ὑπαρχουσῶν, ἀλλ' ἐν καλύβαις 2
 πνιγγραῖς ὥρα ἔτους διαιωμένων ὁ φθόρος ἐγένετο οὐδενὶ
 κόσμῳ, ἀλλὰ καὶ νεκροὶ ἐπ' ἀλλήλοις ἀποθνήσκοντες ἔκειτο
 καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐκαλωδοῦντο καὶ περὶ τὰς κρήνας ἀπάσας
 20 ἡμιθνήτες τοῦ ὕδατος ἐπιθυμία. τά τε ἱερά ἐν οἷς ἐσκήνητο 3
 νεκρῶν πλέα ἦν, αὐτοῦ ἐναποθνησκόντων· ὑπερβιαζομένου
 γὰρ τοῦ κακοῦ οἱ ἄνθρωποι, οὐκ ἔχοντες ὅτι γένωνται, ἐς
 ὀλιγωρίαν ἐτράποντο καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων ὁμοίως. νόμοι 4
 τε πάντες ξυνεταράχθησαν οἷς ἐχρῶντο πρότερον περὶ τὰς
 25 ταφάς, ἔθαπτον δὲ ὡς ἕκαστος ἐδύνατο. καὶ πολλοὶ ἐς
 ἀναισχύντους θήκας ἐτράποντο σπάνει τῶν ἐπιτηδείων διὰ
 τὸ συχνούς ἤδη προτεθνάσαι σφίσιν· ἐπὶ πυρᾶς γὰρ ἄλλο-
 τρίας φθάσαντες τοὺς νήσαντας οἱ μὲν ἐπιθέντες τὸν ἑαυτῶν
 νεκρὸν ὑφήπτον, οἱ δὲ καιομένου ἄλλου ἐπιβαλόντες ἄνωθεν
 30 ὄν φέροιεν ἀπήσαν.

Πρώτον τε ἦρξε καὶ ἐς τὰλλα τῇ πόλει ἐπὶ πλέον ἀνομίας 53

6 ἐξέκαμον A B E F M 20 post ἡμιθνήτες add. τῇ G M ἐσκή-
 νωντο M 22 γένοιτο A B 29 ἐπιβάλλοντες C ἄνωθεν ἐπι-
 βαλόντες A B E F M

τὸ νόσημα. ῥᾶον γὰρ ἐτόλμα τις ἂ πρότερον ἀπεκρύπτετο
 2 μὴ καθ' ἡδονὴν ποιεῖν, ἀγχίστροφον τὴν μεταβολὴν ὀρώντες
 τῶν τε εὐδαιμόνων καὶ αἰφνιδίως θνησκόντων καὶ τῶν οὐδὲν
 3 πρότερον κεκτημένων, εὐθύς δὲ τὰ κεῖνων ἐχόντων. ὥστε
 ταχείας τὰς ἐπαυρέσεις καὶ πρὸς τὸ τερπνὸν ἡξίου ποιῆσθαι, 5
 ἐφήμερα τὰ τε σώματα καὶ τὰ χρήματα ὁμοίως ἡγούμενοι.
 4 καὶ τὸ μὲν προσταλαιπωρεῖν τῷ δόξαντι καλῶ οὐδεὶς πρό-
 θυμος ἦν, ἄδηλον νομίζων εἰ πρὶν ἐπ' αὐτὸ ἐλθεῖν διαφθαρή-
 σεται· ὅτι δὲ ἦδη τε ἡδὺ πανταχόθεν τε ἐς αὐτὸ κερδαλέον,
 4 τοῦτο καὶ καλὸν καὶ χρήσιμον κατέστη. θεῶν δὲ φόβος ἢ 10
 ἀνθρώπων νόμος οὐδεὶς ἀπείργε, τὸ μὲν κρῖνοντες ἐν ὁμοίῳ
 καὶ σέβειν καὶ μὴ ἐκ τοῦ πάντας ὄραν ἐν ἴσῳ ἀπολλυμένους,
 τῶν δὲ ἀμαρτημάτων οὐδεὶς ἐλπίζων μέχρι τοῦ δίκην γενέ-
 σθαι βίου ἀν τὴν τιμωρίαν ἀντιδοῦναι, πολὺ δὲ μείζω τὴν
 ἦδη κατεψηφισμένην σφῶν ἐπικρεμασθῆναι, ἢ πρὶν ἐμπεισεῖν 15
 εἰκὸς εἶναι τοῦ βίου τι ἀπολαύσαι.

54 Τοιούτῳ μὲν πάθει οἱ Ἀθηναῖοι περιπεσόντες ἐπιέζοντο,
 2 ἀνθρώπων τ' ἔνδον θνησκόντων καὶ γῆς ἕξω δηουμένης. ἐν
 δὲ τῷ κακῷ οἶα εἰκὸς ἀνεμνήσθησαν καὶ τοῦδε τοῦ ἔπους,
 φάσκοντες οἱ πρεσβύτεροι πάλαι ἄδεσθαι 'ἦξει Δωριακὸς 20
 3 πόλεμος καὶ λοιμὸς ἅμ' αὐτῷ.' ἐγένετο μὲν οὖν ἕρις τοῖς
 ἀνθρώποις μὴ λοιμὸν ὠνομάσθαι ἐν τῷ ἔπει ὑπὸ τῶν παλαιῶν,
 ἀλλὰ λιμὸν, ἐνίκησε δὲ ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰκότως λοιμὸν
 εἰρησθαι· οἱ γὰρ ἀνθρωποὶ πρὸς ἂ ἐπασχον τὴν μνήμη
 ἐποιοῦντο. ἦν δέ γε οἶμαί ποτε ἄλλος πόλεμος καταλάβῃ 25
 Δωρικὸς τοῦδε ὕστερος καὶ ξυμβῆ γενέσθαι λιμὸν, κατὰ τὸ
 4 εἰκὸς οὕτως ἄσονται. μνήμη δὲ ἐγένετο καὶ τοῦ Λακεδαι-
 μονίων χρηστηρίου τοῖς εἰδόσῳ, ὅτε ἐπερωτώσῳ αὐτοῖς τὸν
 θεὸν εἰ χρῆ πολεμεῖν ἀνέειλε κατὰ κράτος πολεμοῦσι νίκη
 5 ἔσεσθαι, καὶ αὐτὸς ἔφη ξυλλήψεσθαι. περὶ μὲν οὖν τοῦ 30
 χρηστηρίου τὰ γινόμενα ἡκάζον ὁμοῖα εἶναι· ἐσβεβληκότων

7 προσταλαιπωρεῖν C E 9 πανταχόθεν τε] καὶ πανταχόθεν τὸ
 A B E F M 10 prius καὶ om. C G 14 post τιμωρίαν habent
 βίουσαν (sic) C G

δὲ τῶν Πελοποννησίων ἢ νόσος ἤρξαστο εὐθύς, καὶ ἐς μὲν
 Πελοπόννησον οὐκ ἐσηλθεν, ὅτι καὶ ἄξιον εἰπεῖν, ἐπειεί-
 2 ματο δὲ Ἀθήνας μὲν μάλιστα, ἔπειτα δὲ καὶ τῶν ἄλλων
 χωρίων τὰ πολυανθρωπότατα. ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὴν νόσον
 5 γινόμενα.

Οἱ δὲ Πελοποννησῖοι ἐπειδὴ ἔτεμον τὸ πεδίον, παρήλθον
 ἐς τὴν Πάραλον γῆν καλουμένην μέχρι Λαυρείου, οὗ τὰ
 ἀργύρεια μέταλλά ἐστὶν Ἀθηναίους. καὶ πρῶτον μὲν ἔτεμον
 ταύτην ἢ πρὸς Πελοπόννησον ὄρᾳ, ἔπειτα δὲ τὴν πρὸς
 10 Εὐβοίαν τε καὶ Ἄνδρον τετραμμένην. Περικλῆς δὲ στρατηγὸς
 ὦν καὶ τότε περὶ μὲν τοῦ μὴ ἐπεξίεναι τοὺς Ἀθηναίους τὴν
 αὐτὴν γνώμην εἶχεν ὥσπερ καὶ ἐν τῇ προτέρᾳ ἐσβολῇ. ἔτι
 δ' αὐτῶν ἐν τῷ πεδίῳ ὄντων, πρὶν ἐς τὴν παραλίαν ἐλθεῖν,
 ἕκατον νεῶν ἐπίπλουν τῇ Πελοποννήσῳ παρεσκευάζετο, καὶ
 15 ἐπειδὴ ἐτοῖμα ἦν, ἀνήγετο. ἦγε δ' ἐπὶ τῶν νεῶν ὀπλίτας
 Ἀθηναίων τετρακισχιλίους καὶ ἱππέας τριακοσίους ἐν ναυσίν
 ἱππαγωγούς πρῶτον τότε ἐκ τῶν παλαιῶν νεῶν ποιηθείσας·
 ξυνεστρατεύοντα δὲ καὶ Χῖοι καὶ Λέσβιοι πεντήκοντα ναυσίν.
 ὅτε δὲ ἀνήγετο ἡ στρατιὰ αὕτη Ἀθηναίων, Πελοποννησίου
 20 κατέλιπον τῆς Ἀττικῆς ὄντας ἐν τῇ παραλίᾳ. ἀφικόμενοι
 δὲ ἐς Ἐπίδαυρον τῆς Πελοποννήσου ἔτεμον τῆς γῆς τὴν
 πολλήν, καὶ πρὸς τὴν πόλιν προσβαλόντες ἐς ἐλπίδα μὲν
 ἦλθον τοῦ ἐλεῖν, οὐ μέντοι προυχώρησέ γε. ἀναγαγόμενοι
 δὲ ἐκ τῆς Ἐπιδάουρου ἔτεμον τὴν τε Τροιζηνίδα γῆν καὶ
 25 Ἀλιάδα καὶ Ἐρμιονίδα· ἐστὶ δὲ ταῦτα πάντα ἐπιθαλάσσια
 τῆς Πελοποννήσου. ἄραυτες δὲ ἀπ' αὐτῶν ἀφίκοντο ἐς Πρα-
 σίας τῆς Λακωνικῆς πόλισμα ἐπιθαλάσσιον, καὶ τῆς τε γῆς
 ἔτεμον καὶ αὐτὸ τὸ πόλισμα εἶλον καὶ ἐπόρθησαν. ταῦτα δὲ
 ποιήσαντες ἐπ' οἴκου ἀνεχώρησαν. τοὺς δὲ Πελοποννησίου
 30 οὐκέτι κατέλαβον ἐν τῇ Ἀττικῇ ὄντας, ἀλλ' ἀνακεχωρηκότας.

2 καὶ ἄξιον G : ἄξιον καὶ cett. 9 ἢ C E F M 13 post παρα-
 λίαν add. γῆν A B E F G M 23 ἀναγόμενοι C G 24 post καὶ
 add. τὴν A B E F G M 25 post καὶ add. τὴν A B E F G M πάντα
 om. G : πάντα ταῦτα A B E F M

57 "Όσον δὲ χρόνον οἱ τε Πελοποννήσιοι ἦσαν ἐν τῇ γῇ τῇ Ἀθηναίων καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐστράτευσον ἐπὶ τῶν νεῶν, ἡ νόσος ἔν τε τῇ στρατιᾷ τοὺς Ἀθηναίους ἐφθειρε καὶ ἐν τῇ πόλει, ὥστε καὶ ἐλέχθη τοὺς Πελοποννησίους δεισάντας τὸ νόσημα, ὡς ἐπυνθάνοντο τῶν αὐτομόλων ὅτι ἐν τῇ πόλει 5 εἶη καὶ θάπτοντας ἅμα ἠσθάνοντο, θάσσον ἐκ τῆς γῆς ἐξελ- 2 θεῖν. τῇ δὲ ἐσβολῇ ταύτῃ πλείστον τε χρόνον ἐνέμειναν καὶ τὴν γῆν πᾶσαν ἔτεμον· ἡμέρας γὰρ τεσσαράκοντα μάλιστα ἐν τῇ γῇ τῇ Ἀττικῇ ἐγένοντο.

58 Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους Ἄγων ὁ Νικίου καὶ Κλεόπομπος 10 ὁ Κλειῖου, ξυστράτηγοι ὄντες Περικλέους, λαβόντες τὴν στρατιάν ἥπερ ἐκείνος ἐχρήσατο ἐστράτευσαν εὐθὺς ἐπὶ Χαλκιδίας τοὺς ἐπὶ Θράκης καὶ Ποτειδαίαν ἔτι πολιορκου- 2 μένην, ἀφικόμενοι δὲ μηχανάς τε τῇ Ποτειδαίᾳ προσέφερον καὶ παντὶ τρόπῳ ἐπειρῶντο ἐλεῖν. προυχώρει δὲ αὐτοῖς 15 οὔτε ἡ αἴρεσις τῆς πόλεως οὔτε τᾶλλα τῆς παρασκευῆς ἀξίως· ἐπιγενομένη γὰρ ἡ νόσος ἐνταῦθα δὴ πᾶν ἐπίεσε τοὺς Ἀθηναίους, φθείρουσα τὴν στρατιάν, ὥστε καὶ τοὺς προτέρους στρατιώτας νοσήσαι τῶν Ἀθηναίων ἀπὸ τῆς ξὺν Ἄγωνι στρατιᾶς, ἐν τῷ πρὸ τοῦ χρόνῳ ὑγιαίνοντας. Φορ- 20 μίαν δὲ καὶ οἱ ἑξακόσιοι καὶ χίλιοι οὐκέτι ἦσαν περὶ Χαλκι- 3 δέας. ὁ μὲν οὖν Ἄγων ἀνεχώρησε ταῖς ναυσὶν ἐς τὰς Ἀθήνας, ἀπὸ τετρακισχιλίων ὀπλιτῶν χιλίους καὶ πεντή- 2 κοντα τῇ νόσῳ ἀπολέσας ἐν τεσσαράκοντα μάλιστα ἡμέραις· οἱ δὲ πρότεροι στρατιῶται κατὰ χώραν μένοντες ἐπολιόρκουν 25 τὴν Ποτειδαίαν.

59 Μετὰ δὲ τὴν δευτέραν ἐσβολὴν τῶν Πελοποννησίων οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς ἦ τε γῆ αὐτῶν ἐτέμνητο τὸ δεύτερον καὶ ἡ νόσος ἐπέκειτο ἅμα καὶ ὁ πόλεμος, ἠλλοίωοντο τὰς γνώμας, 2 καὶ τὸν μὲν Περικλέα ἐν αἰτίᾳ εἶχον ὡς πείσαντα σφᾶς πολεμῆν καὶ δι' ἐκείνων ταῖς ξυμφοραῖς περιπεπτωκότες,

1 δὲ χρόνον οἱ τε C (G): δὲ τε χρόνον οἱ cett. (τε om. E) 7 ἔμει-
ναν AB 22 ταῖς ναυσὶν ἀνεχώρησεν AB E F M 29 ἐ[π]έκειτο
incipit Π¹⁴

πρὸς δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ὄρμητο ξυγχωρεῖν· καὶ πρέσβεις τιὰς πέμψαντες ὡς αὐτοὺς ἀπρακτοὶ ἐγένοντο. 3 πανταχόθεν τε τῇ γνώμῃ ἀποροὶ καθεστηκότες ἐνέκειωτο τῷ Περικλεῖ. ὁ δὲ ὄρων αὐτοὺς πρὸς τὰ παρόντα χαλε- 3 5 παίνοντας καὶ πάντα ποιῶντας ἄπερ αὐτὸς ἠλπίζε, ξύλλογον ποιήσας (ἔτι δ' ἐστρατήγει) ἐβούλετο θαρσύναι τε καὶ ἀπαγαγὼν τὸ ὀργιζόμενον τῆς γνώμης πρὸς τὸ ἠπιώ- 2 τερον καὶ ἀδεέστερον καταστήσαι· παρελθὼν δὲ ἔλεξε τοιάδε.

10 'Καὶ προσδεχομένῳ μοι τὰ τῆς ὀργῆς ὑμῶν ἔς με γεγέ- 60 νηται (αἰσθάνομαι γὰρ τὰς αἰτίας) καὶ ἐκκλησίαν τούτου ἔνεκα ξυνήγαγον, ὅπως ὑπομνήσω καὶ μέμψωμαι εἴ τι μὴ ὀρθῶς ἢ ἐμοὶ χαλεπαίνετε ἢ ταῖς ξυμφοραῖς εἴκετε. ἐγὼ 2 γὰρ ἠγοῦμαι πόλιν πλείω ξύμπασαν ὀρθομένην ὠφελεῖν 15 τοὺς ἰδιώτας ἢ καθ' ἕκαστον τῶν πολιτῶν εὐπραγοῦσαν, ἀθρόαν δὲ σφαλλομένην. καλῶς μὲν γὰρ φερόμενος ἀνὴρ 3 τὸ καθ' ἑαυτὸν διαφθειρομένης τῆς πατρίδος οὐδὲν ἦσσαν ξυναπόλλυται, κακοτυχῶν δὲ ἐν εὐτυχούσῃ πολλῷ μᾶλλον διασφύζεται. ὁπότε οὖν πόλις μὲν τὰς ἰδίας ξυμφορὰς οἶα 4 20 τε φέρει, εἰς δ' ἕκαστος τὰς ἐκείνης ἀδύνατος, πῶς οὐ χρὴ πάντας ἀμύνειν αὐτῇ, καὶ μὴ ὃ νῦν ὑμεῖς δρᾶτε· ταῖς κατ' οἶκον κακοπραγίαις ἐκπεπληγμένοι τοῦ κοινοῦ τῆς σωτηρίας ἀφίσθε, καὶ ἐμέ τε τὸν παραυέσαντα πολεμῆν καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς οἱ ξυνέγνωτε δι' αἰτίας ἔχετε. καίτοι ἐμοὶ τοιοῦτῳ 5 25 ἀνδρὶ ὀργίξεσθε ὃς οὐδενὸς ἦσσαν οἶομαι εἶναι γυνῶν τε τὰ δέοντα καὶ ἐρμηνεῦσαι ταῦτα, φιλόπολις τε καὶ χρημάτων κρείσσων. ὃ τε γὰρ γνοὺς καὶ μὴ σαφῶς διδάξας ἐν ἴσῳ 6 καὶ εἰ μὴ ἐνεθυμήθη· ὃ τε ἔχων ἀμφότερα, τῇ δὲ πόλει δύσνους, οὐκ ἂν ὁμοίως τι οἰκείως φράζοι· προσόντος δὲ 30 καὶ τοῦδε, χρήμασι δὲ νικωμένοι, τὰ ξύμπαντα τούτου ἐνὸς ἂν πωλοῖτο. ὥστ' εἴ μοι καὶ μέσῳ ἠγούμενοι μᾶλλον ἐτέρων 7

2 πρεσβείας M [Π¹⁴] 3 τε] δὲ C G τὴν γνώμην ? Π¹⁴ καθε-
στῶτες AB E F M Π¹⁴ 10 ἐς ἐμέ AB E F [Π¹⁴] 23 τε om.
C G [Π¹⁴] 25 οἶομαι ἦσσαν AB E F M Dion. Hal. 26 φιλόπολις
desinit Π¹⁴

προσείναι αὐτὰ πολεμῆν ἐπέισθητε, οὐκ ἂν εἰκότως νῦν τοῦ γε ἀδικεῖν αἰτίαν φερούμην.

61 'Καὶ γὰρ οἷς μὲν αἴρεσις γεγένηται τᾶλλα εὐτυχοῦσι, πολλὴ ἄνοια πολεμῆσαι· εἰ δ' ἀναγκαῖον ἦν ἢ εἴξαντας εὐθὺς τοῖς πέλας ὑπακοῦσαι ἢ κινδυνεύσαντας περιγενέσθαι, 5
2 ὁ φυγῶν τὸν κίνδυνον τοῦ ὑποστάντος μεμπτότερος. καὶ ἐγὼ μὲν ὁ αὐτός εἰμι καὶ οὐκ ἐξίσταμαι· ὑμεῖς δὲ μεταβάλλετε, ἐπειδὴ ξυνέβη ὑμῖν πεισθῆναι μὲν ἀκεραλοῖς, μεταμέλειω δὲ κακουμένοις, καὶ τὸν ἐμὸν λόγον ἐν τῷ ὑμετέρῳ ἀσθενεῖ τῆς γνώμης μὴ ὀρθὸν φαίνεσθαι, διότι 10
τὸ μὲν λυποῦν ἔχει ἤδη τὴν αἴσθησιν ἐκάστω, τῆς δὲ ὠφελίας ἀπεστιν ἔτι ἢ δήλωσις ἅπασι, καὶ μεταβολῆς μεγάλης, καὶ ταύτης ἐξ ὀλίγου, ἐμπεσοῦσης ταπεινῆ ὑμῶν
3 ἢ διάνοια ἐγκαρτερεῖν ἂ ἔγνωτε. δουλοὶ γὰρ φρόνημα τὸ αἰφνίδιον καὶ ἀπροσδόκητον καὶ τὸ πλείστῳ παραλόγῳ ξυμ- 15
βαίνων· ὃ ὑμῖν πρὸς τοῖς ἄλλοις οὐχ ἦκιστα καὶ κατὰ τὴν 4 νόσον γεγένηται. ὅμως δὲ πόλιω μεγάλῃν οἰκοῦντας καὶ ἐν ἡθεσιν ἀντιπάλους αὐτῇ τετραμμένους χρεῶν καὶ ξυμφοραῖς ταῖς μεγίσταις ἐθέλειω ὑφίστασθαι καὶ τὴν ἀξίωσιν μὴ ἀφαι-
νίζεω (ἐν ἴσῳ γὰρ οἱ ἄνθρωποι δικαιοῦσι τῆς τε ὑπαρχούσης 20
δόξης αἰτιᾶσθαι ὅστις μαλακία ἐλλείπει καὶ τῆς μὴ προσ-
ηκούσης μισεῖν τὸν θρασύτητι ὀρεγόμενον), ἀπαλγήσαντας δὲ τὰ ἴδια τοῦ κοινοῦ τῆς σωτηρίας ἀντιλαμβάνεσθαι.

62 'Τὸν δὲ πόνον τὸν κατὰ τὸν πόλεμον, μὴ γένηται τε πολλὸς καὶ οὐδὲν μᾶλλον περιγενώμεθα, ἀρκείτω μὲν ὑμῖν 25
καὶ ἐκείω ἐν οἷς ἄλλοτε πολλάκις γε δὴ ἀπέδειξα οὐκ ὀρθῶς αὐτὸν ὑποπτεύομενον, δηλώσω δὲ καὶ τόδε, ὃ μοι δοκεῖτε οὐτ' αὐτοὶ πώποτε ἐνθυμηθῆναι ὑπάρχον ὑμῖν μεγέ-
θους πέρι ἐς τὴν ἀρχὴν οὐτ' ἐγὼ ἐν τοῖς πρὶν λόγοις· οὐδ' ἂν νῦν ἐχρησάμην κομπωδεστέρων ἔχοντι τὴν προσποίησιν, 30
2 εἰ μὴ καταπεπληγμένους ὑμᾶς παρὰ τὸ εἰκόδς ἐώρων. οἴεσθε

12 ἅπασι om. CG (add. G¹) 16 ὑμῖν F¹ M : ἡμῖν cett. 18 ξυμφορὰς τὰς μεγίστας m : τὰς συμφορὰς Dion. Hal. 21 ὅστις ἂν . . . ἐλλείπει Dion. Hal.

μὲν γὰρ τῶν ξυμμάχων μόνων ἄρχεω, ἐγὼ δὲ ἀποφαίλω δύο μερῶν τῶν ἐς χρήσιν φανερῶν, γῆς καὶ θαλάσσης, τοῦ ἑτέρου ὑμᾶς παντὸς κυριωτάτους ὄντας, ἐφ' ὅσον τε νῦν νέμεσθε καὶ ἦν ἐπὶ πλέον βουλευθῆτε· καὶ οὐκ ἔστω ὅστις 5
5 τῇ ὑπαρχούσῃ παρασκευῇ τοῦ ναυτικοῦ πλείοντας ὑμᾶς οὔτε βασιλεὺς οὔτε ἄλλο οὐδὲν ἔθνος τῶν ἐν τῷ παρόντι κωλύσει. ὥστε οὐ κατὰ τὴν τῶν οἰκιῶν καὶ τῆς γῆς χρεῖαν, ὧν μεγά- 3
λων νομίζετε ἔστερησθαι, αὕτη ἢ δύναμις φαίνεται οὐδ' εἰκόδς χαλεπῶς φέρεω αὐτῶν μᾶλλον ἢ οὐ κηπῖον καὶ ἐγ-
10 καλλώπισμα πλοῦτου πρὸς ταύτην νομίσαντας ὀλιγορήσαι, καὶ γινῶναι ἐλευθερίαν μὲν, ἦν ἀντιλαμβάνομενοι αὐτῆς δια-
σώσωμεν, βραδίως ταῦτα ἀναληψομένην, ἄλλων δὲ ὑπακούσασι καὶ τὰ προκεκτημένα φιλεῖω ἐλασσοῦσθαι, τῶν τε πατέρων μὴ χείρους κατ' ἀμφοτέρα φανῆναι, οἱ μετὰ πόνον καὶ οὐ 15
15 παρ' ἄλλων δεξάμενοι κατέσχον τε καὶ προσέτι διασώσαντες παρέδωσαν ὑμῖν αὐτά (αἴσχιον δὲ ἔχοντας ἀφαιρεθῆναι ἢ κτωμένους ἀτυχήσαι), ἰέναι δὲ τοῖς ἐχθροῖς ὁμόσε μὴ φρονή-
ματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι. αὐχνημα μὲν γὰρ καὶ 4
ἀπὸ ἀμαθίας εὐτυχούς καὶ δειλῷ τῷ ἐγγίγνεται, καταφρό-
20 νησις δὲ ὅς ἂν καὶ γνώμῃ πιστεῖη τῶν ἐναντίων προύχεω, ὃ ἡμῖν ὑπάρχει. καὶ τὴν τόλμω ἀπὸ τῆς ὁμοίας τύχης ἢ 5
ξύνεσις ἐκ τοῦ ὑπέρφρονος ἐχρωτέραν παρέχεται, ἐλπίδι τε ἦσσαν πιστεῖει, ἦς ἐν τῷ ἀπόρῳ ἢ ἰσχύς, γνώμῃ δὲ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων, ἦς βεβαιοτέρα ἢ πρόνοια. τῆς τε πόλεως 63
25 ὑμᾶς εἰκόδς τῷ τιμωμένῳ ἀπὸ τοῦ ἄρχεω, ᾧ περ ἅπαντες ἀγάλλεσθε, βοηθεῖω, καὶ μὴ φεύγεω τοὺς πόνοους ἢ μηδὲ τὰς τιμὰς διώκειω· μηδὲ νομίσαι περὶ ἐνὸς μόνου, δουλείας ἂντ' ἐλευθερίας, ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἀρχῆς στερήσεωσ καὶ κινδύνου ὧν ἐν τῇ ἀρχῇ ἀπήχθεσθε. ἦς οὐδ' ἐκστήναι 2

1 μόνων C E¹ : μόνων cett. 6 post ἔθνος add. ἀνθρώπων C G κωλύσει post βασιλεὺς habent A B E F M 9 οὐ κηπῖον C E¹ M : οὐχ ἦπιον C : οὐκ ἦπιον cett. 13 προκεκτημένα C G m : προσκεκτημένα M : προσκεκτημένα cett. 20 περιέχειν C 22 ὀχρωτέραν A B E F Dion. Hal. 25 ᾧ περ ἅπαντες C G et, ut videtur, E¹ F¹ : ᾧ ὑπὲρ ἅπαν-
τας A¹ Dion. Hal. : ᾧ ὑπὲρ ἅπαντες cett. 29 ἀπήχθησθε recs.

3 ἐτι ὑμῶν ἔστιν, εἴ τις καὶ τότε ἐν τῷ παρόντι δεδιῶς ἀπραγμο-
 σύνη ἀνδραγαθίζεται· ὡς τυραννίδα γὰρ ἦδη ἔχετε αὐτήν, ἣν
 3 λαβεῖν μὲν ἄδικον δοκεῖ εἶναι, ἀφείναι δὲ ἐπικίνδυνον. τάχιον
 ἂν τε πόλιν οἱ τοιοῦτοι ἐτέρους τε πείσωσιν ἀπολέσειαν καὶ
 εἴ ποῦ ἐπὶ σφῶν αὐτῶν αὐτόνομοι οἰκήσειαν· τὸ γὰρ ἀπραγμον 5
 οὐ σφύζεται μὴ μετὰ τοῦ δραστηρίου τεταγμένον, οὐδὲ ἐν ἀρ-
 χούσῃ πόλει ξυμφέρει, ἀλλ' ἐν ὑπηκόῳ, ἀσφαλῶς δουλεύειν.
 64 Ἔμεις δὲ μῆτε ὑπὸ τῶν τοιῶνδε πολιτῶν παράγεσθε
 μῆτε ἐμὲ δι' ὀργῆς ἔχετε, ᾧ καὶ αὐτοὶ ξυνδιέγνωτε πολεμεῖν,
 εἰ καὶ ἐπελθόντες οἱ ἐναντίοι ἔδρασαν ἄπερ εἰκὸς ἦν μὴ 10
 ἐθελήσαντων ὑμῶν ὑπακούειν, ἐπιγεγένηται τε πέρα ὧν
 προσεδεχόμεθα ἡ νόσος ἦδε, πρᾶγμα μόνον δὴ τῶν πάντων
 ἐλπίδος κρείσσον γεγενημένον. καὶ δι' αὐτὴν οἶδ' ὅτι μέρος
 τι μᾶλλον ἔτι μισοῦμαι, οὐ δικαίως, εἰ μὴ καὶ ὅταν παρὰ
 2 λόγον τι εὖ πράξῃτε ἐμοὶ ἀναθήσετε. φέρειν δὲ χρὴ τὰ τε 15
 δαιμόνια ἀναγκαίως τὰ τε ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀνδρείως·
 ταῦτα γὰρ ἐν ἔθει τῆδε τῇ πόλει πρότερόν τε ἦν νῦν τε μὴ
 3 ἐν ὑμῶν κωλυθῆ. γινώτε δὲ ὄνομα μέγιστον αὐτὴν ἔχουσαν
 ἐν ἅπασιν ἀνθρώποις διὰ τὸ ταῖς ξυμφοραῖς μὴ εἶκειν,
 πλείστα δὲ σώματα καὶ πόνοισ ἀνηλωκέναι πολέμῳ, καὶ 20
 δύναμιν μεγίστην δὴ μέχρι τοῦδε κεκτημένην, ἧς ἐς αἰδίου
 τοῖς ἐπιγιγνομένοις, ἦν καὶ νῦν ὑπευδῶμέν ποτε (πάντα γὰρ
 πέφυκε καὶ ἐλασσοῦσθαι), μνήμη καταλελειψεται, Ἑλλήνων
 τε ὅτι Ἑλλήνες πλείστον δὴ ἤρξαμεν, καὶ πολέμοις μέγιστοις
 ἀντέσχομεν πρὸς τε ξυμπαντας καὶ καθ' ἑκάστους, πόλιν τε 25
 4 τοῖς πᾶσιν εὐπωρωτάτην καὶ μεγίστην ᾠκήσαμεν. καίτοι
 ταῦτα ὁ μὲν ἀπράγμων μέμψαιτ' ἂν, ὁ δὲ δρᾶν τι καὶ αὐτὸς
 5 βουλόμενος ζηλώσει· εἰ δέ τις μὴ κέκτῃται, φθονήσει. τὸ
 δὲ μισεῖσθαι καὶ λυπηροῦς εἶναι ἐν τῷ παρόντι πᾶσι μὲν
 ὑπῆρξε δὴ ὅσοι ἕτεροι ἐτέρων ἠξίωσαν ἄρχειν· ὅστις δὲ ἐπὶ 30
 μεγίστοις τὸ ἐπίφθονον λαμβάνει, ὀρθῶς βουλεύεται. μίσος

14 παρὰ λόγον c G m : παράλογόν cett. γρ. G
 19 πᾶσιν A B E F M 24 πλείστον C G
 αὐτὸς A B E F M

15 δὲ G : τε cett.
 27 βουλόμενος καὶ

μὲν γὰρ οὐκ ἐπὶ πολὺ ἀντέχει, ἡ δὲ παραντίκα τε λαμπρότης
 καὶ ἐς τὸ ἔπειτα δόξα αἰεὶ μνηστος καταλείπεται. ὑμεῖς δὲ 6
 ἐς τε τὸ μέλλον καλὸν προγνόντες ἐς τε τὸ αὐτίκα μὴ
 αἰσχρὸν τῷ ἦδη προθύμῳ ἀμφότερα κτήσασθε, καὶ Λακε-
 5 δαιμονίους μῆτε ἐπικηρυκεύεσθε μῆτε ἐνδηλοὶ ἔστε τοῖς
 παροῦσι πόνοισ βαρυνόμενοι, ὡς οὔτινες πρὸς τὰς ξυμφορὰς
 γνώμη μὲν ἦκιστα λυποῦνται, ἔργῳ δὲ μάλιστα ἀντέχουσιν,
 οὔτοι καὶ πόλεων καὶ ἰδιωτῶν κράτιστοὶ εἰσιν.

Τοιαῦτα ὁ Περικλῆς λέγων ἐπειράτο τοὺς Ἀθηναίους τῆς 65
 10 τε ἐς αὐτὸν ὀργῆς παραλύειν καὶ ἀπὸ τῶν παρόντων δευῶν
 ἀπάγειν τὴν γνώμην. οἱ δὲ δημοσίᾳ μὲν τοῖς λόγοις ἀνε- 2
 πείθοντο καὶ οὔτε πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ἔτι ἔπεμπον ἐς
 τε τὸν πόλεμον μᾶλλον ὄρμητο, ἰδίᾳ δὲ τοῖς παθήμασιν
 ἐλυποῦντο, ὁ μὲν δῆμος ὅτι ἀπ' ἐλασσόνων ὀρμώμενος
 15 ἐστέρητο καὶ τούτων, οἱ δὲ δυνατοὶ καλὰ κτήματα κατὰ
 τὴν χώραν οἰκοδομαῖς τε καὶ πολυτελεσί κατασκευαῖς ἀπο-
 λωλεκότες, τὸ δὲ μέγιστον, πόλεμον ἀντ' εἰρήνης ἔχοντες.
 οὐ μέντοι πρότερόν γε οἱ ξύμπαντες ἐπαύσαντο ἐν ὀργῇ 3
 3 ἔχοντες αὐτὸν πρὶν ἐξημίωσαν χρήμασιν. ὕστερον δ' αὐθις 4
 20 οὐ πολλῶ, ὅπερ φιλεῖ ὄμιλος ποιεῖν, στρατηγὸν εἴλοντο καὶ
 πάντα τὰ πράγματα ἐπέτρεψαν, ὧν μὲν περὶ τὰ οἰκεία
 ἕκαστος ἤλγει ἀμβλύτεροι ἦδη ὄντες, ὧν δὲ ἡ ξύμπασα
 πόλις προσεδεῖτο πλείστον ἄξιον νομίζοντες εἶναι. ὅσον 5
 τε γὰρ χρόνον προύστη τῆς πόλεως ἐν τῇ εἰρήνῃ, μετρίως
 25 ἐξηγεῖτο καὶ ἀσφαλῶς διεφύλαξεν αὐτήν, καὶ ἐγένετο ἐπ'
 ἐκείνου μεγίστη, ἐπειδὴ τε ὁ πόλεμος κατέστη, ὁ δὲ
 φαίνεται καὶ ἐν τούτῳ προγνοῦς τὴν δύναμιν. ἐπεβίω δὲ 6
 δύο ἔτη καὶ ἕξ μῆνας· καὶ ἐπειδὴ ἀπέθανεν, ἐπὶ πλείον ἔτι
 ἐγνωσθῆ ἡ πρόνοια αὐτοῦ ἢ ἐς τὸν πόλεμον. ὁ μὲν γὰρ 7
 30 ἠσυχάζοντάς τε καὶ τὸ ναυτικὸν θεραπεύοντας καὶ ἀρχὴν μὴ

1 μὲν om. A B E F M 10 ἐς] ἐπ' A B E F M 16 post χώραν
 add. ἐν Madvig 22 ξύμπασα ἢ A B E F M 26 ἐπεὶ A B E F M
 29 alterum ἢ om. A B E F M ἐς] incipit Π²⁵

ἐπικτωμένους ἐν τῷ πολέμῳ μὴδὲ τῇ πόλει κινδυνεύοντας ἔφη περιέσσεσθαι· οἱ δὲ ταῦτά τε πάντα ἐς τὸ ναυτικόν ἐπραξαν καὶ ἄλλα ἔξω τοῦ πολέμου δοκοῦντα εἶναι κατὰ τὰς ἰδίας φιλοτιμίας καὶ ἴδια κέρδη κακῶς ἐς τε σφᾶς αὐτοὺς καὶ τοὺς ξυμμάχους ἐπολίτευσαν, ἃ κατορθούμενα μὲν τοῖς ἰδιώ- 5 ταις τιμῇ καὶ ὠφελίᾳ μᾶλλον ἦν, σφαλέντα δὲ τῇ πόλει ἐς 8 τὸν πόλεμον βλάβη καθίστατο. αἴτιον δ' ἦν ὅτι ἐκεῖνος μὲν δυνατὸς ὦν τῷ τε ἀξιώματι καὶ τῇ γνώμῃ χρημάτων τε διαφανῶς ἀδωρότατος γενόμενος κατείχετο τὸ πλῆθος ἐλευ- 10 θέρωσ, καὶ οὐκ ἤγετο μᾶλλον ὑπ' αὐτοῦ ἢ αὐτὸς ἦγε, διὰ τὸ μὴ κτώμενος ἔξ οὗ προσηκόντων τὴν δύναμιν πρὸς ἠδονὴν τι λέγειν, ἀλλ' ἔχων ἐπ' ἀξιώσει καὶ πρὸς ὀργὴν τι ἀντειπεῖν. 9 ὅποτε γοῦν αἰσθούτο τι αὐτοὺς παρὰ καιρὸν ὕβρει θαρσοῦντας, λέγων κατέπλησσει ἐπὶ τὸ φοβεῖσθαι, καὶ δεδιότας αὐτὸν ἀλό- 10 γως ἀντικαθίστη πάλιν ἐπὶ τὸ θαρσεῖν. ἐγγιγνέτο τε λόγῳ 15 μὲν δημοκρατία, ἔργῳ δὲ ὑπὸ τοῦ πρώτου ἀνδρὸς ἀρχή. οἱ δὲ ὕστερον ἴσοι μᾶλλον αὐτοὶ πρὸς ἀλλήλους ὄντες καὶ ὀρεγόμενοι τοῦ πρώτου ἕκαστος γίνεσθαι ἐτράποντο καθ' 11 ἠδονὰς τῷ δήμῳ καὶ τὰ πράγματα ἐνδιδόναι. ἔξ ὧν ἄλλα τε πολλά, ὡς ἐν μεγάλῃ πόλει καὶ ἀρχὴν ἐχούσῃ, ἡμαρτήθη 20 καὶ ὁ ἐς Σικελίαν πλοῦς, ὃς οὐ τοσοῦτον γνώμης ἀμάρτημα ἦν πρὸς οὐδ' ἐπήσαν, ὅσον οἱ ἐκπέμψαντες οὐ τὰ πρόσφορα τοῖς οἰχομένοις ἐπιγιγνώσκοντες, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἰδίας δια- 25 βολὰς περὶ τῆς τοῦ δήμου προστασίας τά τε ἐν τῷ στρατο- πέδῳ ἀμβλύτερα ἐποιοῦν καὶ τὰ περὶ τὴν πόλιν πρῶτον ἐν 30 ἀλλήλοις ἐταράχθησαν. σφαλέντες δὲ ἐν Σικελίᾳ ἄλλη τε παρασκευὴ καὶ τοῦ ναυτικοῦ τῷ πλέονι μορίῳ καὶ κατὰ τὴν πόλιν ἤδη ἐν στάσει ὄντες ὅμως †τρία† μὲν ἔτη ἀντειχον τοῖς τε πρότερον ὑπάρχουσι πολεμίοις καὶ τοῖς ἀπὸ Σικελίας μετ' αὐτῶν, καὶ τῶν ξυμμάχων ἔτι τοῖς πλέοσι ἀφεστηκόσι, 30 Κύρῳ τε ὕστερον βασιλεύσῃ παιδί προσγενομένῳ, ὃς παρεῖχε

χρήματα Πελοποννησίοις ἐς τὸ ναυτικόν, καὶ οὐ πρότερον ἐνέδοσαν ἢ αὐτοὶ ἐν σφίσι κατὰ τὰς ἰδίας διαφορὰς περι- 13 πεισόντες ἐσφάλησαν. τοσοῦτον τῷ Περικλεῖ ἐπερίσσευσε 13 τότε ἀφ' ὧν αὐτὸς προέγνω καὶ πάντῃ ἀνὴρ ῥαδίως περιγενέσθαι 5 τὴν πόλιν Πελοποννησίων αὐτῶν τῷ πολέμῳ.

Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι τοῦ αὐτοῦ θέρους 66 ἐστράτευσαν ναυσὶν ἑκατὸν ἐς Ζάκυνθον τὴν νῆσον, ἣ κείται ἀντιπέρας Ἡλίδος· εἰσὶ δὲ Ἀχαιῶν τῶν ἐκ Πελοποννήσου ἀποικοὶ καὶ Ἀθηναῖοις ξυνεμάχουν. ἐπέπλεον δὲ Λακε- 2 10 δαιμονίων χίλιοι ὀπλίται καὶ Κνήμιος Σπαρτιάτης ναύαρχος. ἀποβάντες δὲ ἐς τὴν γῆν ἐδήλωσαν τὰ πολλά. καὶ ἐπειδὴ οὐ ξυνεχώρουν, ἀπέπλευσαν ἐπ' οἴκου.

Καὶ τοῦ αὐτοῦ θέρους τελευτῶντος Ἀριστέως Κορίνθιος 67 καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεις Ἀνήριστος καὶ Νικόλαος καὶ 15 Πρατόδαμος καὶ Τεγεάτης Τιμαγόρας καὶ Ἀργεῖος ἰδίᾳ Πόλλις, πορευόμενοι ἐς τὴν Ἀσίαν ὡς βασιλέα, εἴ πως πείσειαν αὐτὸν χρήματά τε παρασχεῖν καὶ ξυμπολεμεῖν, ἀφικνοῦνται ὡς Σιτάλκην πρῶτον τὸν Τήρῳ ἐς Θράκην, βουλόμενοι πείσαι τε αὐτόν, εἰ δύναται, μεταστάντα τῆς 20 Ἀθηναίων ξυμμαχίας στρατεύσαι ἐπὶ τὴν Ποτειδαίαν, οὗ ἦν στράτευμα τῶν Ἀθηναίων πολιορκῶν, καὶ ἦπερ ὄρμητο, δι' ἐκεῖνον πορευθῆναι πέραν τοῦ Ἑλλησπόντου ὡς Φαρνά- κην τὸν Φαρναβάζου, ὃς αὐτοὺς ἐμελλεν ὡς βασιλέα ἀνα- 2 πέμψειν. παρατυχόντες δὲ Ἀθηναίων πρέσβεις Λέαρχος 25 Καλλιμάχου καὶ Ἀμειτιάδης Φιλήμονος παρὰ τῷ Σιτάλκῃ πείθουσι τὸν Σάδοκον τὸν γεγενημένον Ἀθηναῖον, Σιτάλκου υἱόν, τοὺς ἀνδρας ἐγχεῖρσαι σφίσιν, ὅπως μὴ διαβάντες ὡς βασιλέα τὴν ἐκεῖνον πόλιν τὸ μέρος βλάψωσι. ὁ δὲ 3 πεισθεὶς πορευομένους αὐτοὺς διὰ τῆς Θράκης ἐπὶ τὸ πλοῖον 30 ὧ ἔμελλον τὸν Ἑλλησπόντον περαιώσῃ, πρὶν ἐσβαίνειν

4 post prius καὶ add. τὰ Π²⁵ 17 αὐτοὶ μᾶλλον A B E F M [Π²⁵]
23 διαφορὰς G M [Π²⁵] 28 τρία δέκα Haacke: ὀκτὼ Shilleto [Π²⁵]
31 π[αρεῖχε desinit Π²⁵

2 ἐν secl. Herwerden post σφίσι add. αὐτοῖς C (G) 3 Περι-
κλιεῖ... 30 εἰ[σ]βαίνειν Π²¹ 5 τὴν πόλιν C G Π²¹ Aristides: τῶν cett.
15 Πρατόδαμος M Π²¹: Στρατόδημος AB: Πρατόδημος cett. 17 παρέ-
χειν AB¹ E F M ? Π²¹ 26 alterum τὸν om. C G 30 ὧ ἔμελλον]
ἔμελλε Π²¹: ὃ (recc.) ἔμελλε Porpo

πόλιν ἡγαγον πρότερον ἕξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι
 κελύουσας ἄς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ὅσῳ
 περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον·
 καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπε-
 3 χρῶντο, ἐς τὸ Ἡραιὸν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πεντήκοντα 5
 ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἔπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θά-
 νατον. οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπέισθησαν, ὡς
 ἑώρων τὰ γιγνόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους,
 καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγχοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι
 4 ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. ἡμέρας τε ἑπτὰ, ἄς ἀφικόμενος ὁ 10
 Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν
 αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνεον, τὴν μὲν αἰτίαν
 ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δὲ τινες
 καὶ ἰδίας ἔχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσω ὀφειλο-
 5 μένων ὑπὸ τῶν λαβόντων· πᾶσά τε ἰδέα κατέστη θανάτου, 15
 καὶ οἶον φιλεῖ ἐν τῷ τοιούτῳ γίνεσθαι, οὐδὲν ὅτι οὐ ξυνέβη
 καὶ ἔτι περαιτέρω. καὶ γὰρ πατὴρ παῖδα ἀπέκτεινε καὶ ἀπὸ
 τῶν ἱερῶν ἀπεσπῶντο καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐκτείνοντο, οἱ δὲ τινες
 καὶ περιουκοδομηθέντες ἐν τοῦ Διονύσου τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.
 82 Οὕτως ὦμῃ (ῆ) στάσις προухώρησε, καὶ ἔδοξε μᾶλλον, 20
 διότι ἐν τοῖς πρώτῃ ἐγένετο, ἐπεὶ ὕστερόν γε καὶ πᾶν ὡς
 εἶπεν τὸ Ἑλληνικὸν ἐκινήθη, διαφορῶν οὐσῶν ἕκασταχοῦ
 τοῖς τε τῶν δῆμων προστάταις τοὺς Ἀθηναίους ἐπάγεσθαι
 καὶ τοῖς ὀλίγοις τοὺς Λακεδαιμονίους. καὶ ἐν μὲν εἰρήνῃ
 οὐκ ἂν ἐχόντων πρόφασιν οὐδ' ἐτοίμων παρακαλεῖν αὐτούς, 25
 πολεμουμένων δὲ καὶ ξυμμαχίας ἅμα ἑκατέρους τῆ τῶν ἐναν-
 τίων κακώσει καὶ σφίσω αὐτοῖς ἐκ τοῦ αὐτοῦ προσποιήσει
 ῥαδίως αἱ ἐπαγωγαὶ τοῖς νεωτερίζουσιν τι βουλομένοις ἐπορί-
 2 ζοντο. καὶ ἐπέπεσε πολλὰ καὶ χαλεπὰ κατὰ στάσιν ταῖς
 πόλεσι, γιγνόμενα μὲν καὶ αἰεὶ ἐσόμενα, ἕως ἂν ἡ αὐτὴ 30
 φύσις ἀνθρώπων ᾖ, μᾶλλον δὲ καὶ ἡσυχαιότερα καὶ τοῖς εἶδεσι

4 ἀπεχρῶντο γρ. c F M An. Bekk. Suid.: ἀπεχῶρησαν cett.: ἀνε-
 χρῶντο Dion. Hal. 8 διέφθειρον G M Dion. Hal.: διέφθειραν cett.
 20 ἡ add. Krüger 31 post φύσις add. τῶν B

διηλλαγμένα, ὡς ἂν ἕκασται αἱ μεταβολαὶ τῶν ξυτυχιῶν
 ἐφιστῶνται. ἐν μὲν γὰρ εἰρήνῃ καὶ ἀγαθοῖς πράγμασιν αἱ
 τε πόλεις καὶ οἱ ἰδιῶται ἀμείνους τὰς γνώμας ἔχουσι διὰ τὸ
 μὴ ἐς ἀκουσίους ἀνάγκας πίπτειν· ὁ δὲ πόλεμος ὑφέλων τὴν
 5 εὐπορίαν τοῦ καθ' ἡμέραν βίαιος διδάσκαλος καὶ πρὸς τὰ
 παρόντα τὰς ὀργὰς τῶν πολλῶν ὁμοιοῖ. ἐστασίαζέ τε οὖν 3
 τὰ τῶν πόλεων, καὶ τὰ ἐφυστερίζοντά που πίστει τῶν προ-
 γενομένων πολλὴ ἐπέφερε τὴν ὑπερβολὴν τοῦ καινοῦσθαι τὰς
 διανοίας τῶν τ' ἐπιχειρήσεων περιτεχνήσει καὶ τῶν τιμωριῶν
 10 ἀτοπίᾳ. καὶ τὴν εἰωθυῖαν ἀξίωσιν τῶν ὀνομάτων ἐς τὰ 4
 ἔργα ἀντήλλαξαν τῆ δικαιοῦσει. τόλμα μὲν γὰρ ἀλόγιστος
 ἀνδρεία φιλέταιρος ἐνομίσθη, μέλλησις δὲ προμηθῆς δειλία
 εὐπρεπής, τὸ δὲ σῶφρον τοῦ ἀνάνδρου πρόσχημα, καὶ τὸ
 πρὸς ἅπαν ξυνετὸν ἐπὶ πᾶν ἀργόν· τὸ δ' ἐμπλήκτως ὄξυ
 15 ἀνδρὸς μοῖρα προσετέθη, ἀσφαλεία δὲ τὸ ἐπιβουλεύεσθαι
 ἀποτροπῆς πρόφασιν εὐλόγος. καὶ ὁ μὲν χαλεπαίων πιστὸς 5
 αἰεὶ, ὁ δ' ἀντιλέγων αὐτῷ ὑποπτος. ἐπιβουλεύσας δὲ τις
 τυχῶν ξυνετὸς καὶ ὑπονοήσας ἔτι δεινότερος· προβουλεύσας
 δὲ ὅπως μηδὲν αὐτῶν δεήσει, τῆς τε ἐταιρίας διαλυτῆς καὶ
 20 τοὺς ἐναντίους ἐκπεπληγμένους. ἀπλῶς δὲ ὁ φθάσας τὸν
 μέλλοντα κακὸν τι δρᾶν ἐπηρεῖτο, καὶ ὁ ἐπικελεύσας τὸν
 μὴ διανοούμενον. καὶ μὴν καὶ τὸ ξυγγενὲς τοῦ ἐταιρικοῦ 6
 ἀλλοτριώτερον ἐγένετο διὰ τὸ ἐτοιμότερον εἶναι ἀπροφασί-
 στως τολμᾶν· οὐ γὰρ μετὰ τῶν κειμένων νόμων ὠφελίας αἱ
 25 τοιαῦται ξύνδοι, ἀλλὰ παρὰ τοὺς καθεστῶτας πλεονεξία.
 καὶ τὰς ἐς σφᾶς αὐτοὺς πίστει οὐ τῷ θεῷ νόμῳ μᾶλλον
 ἐκρατύνοντο ἢ τῷ κοινῇ τι παρανομήσαι. τὰ τε ἀπὸ τῶν 7
 ἐναντίων καλῶς λεγόμενα ἐνεδέχοντο ἔργων φυλακῆ, εἰ
 προύχοιεν, καὶ οὐ γενναϊότητι. ἀντιτιμωρήσασθαι τέ τινα
 30 περὶ πλείους ἦν ἢ αὐτὸν μὴ προπαθεῖν. καὶ ὄρκοι εἴ ποῦ

1 ἕκασται C(G): ἕκαστα cett. 7 ἀποπίστει FM: ἐπιπίστει
 Dion. Hal. 15 ἀσφαλεία B fg M Schol.: ἀσφάλεια cett. 18 post
 τυχῶν add. τε Dion. Hal. 20 δέ] τε Haase 24 ὠφελία
 Porpo

ἄρα γένουτο ξυναλλαγῆς, ἐν τῷ αὐτίκα πρὸς τὸ ἄπορον
 ἑκατέρῳ διδόμενοι ἰσχυον οὐκ ἐχόντων ἄλλοθεν δύναμιν· ἐν
 δὲ τῷ παρατυχόντι ὁ φθάσας θαρσῆσαι, εἰ ἴδοι ἄφαρκτον,
 ἥδιον διὰ τὴν πίστιν ἐτιμωρεῖτο ἢ ἀπὸ τοῦ προφανοῦς, καὶ
 τό τε ἀσφαλὲς ἐλογίζετο καὶ ὅτι ἀπάτη περιγενόμενος ξυνέ- 5
 σσεως ἀγώνισμα προσελάμβανεν. ῥᾶον δ' οἱ πολλοὶ κακοῦργοι
 ὄντες δεξιοὶ κέκληνται ἢ ἀμαθεῖς ἀγαθοί, καὶ τῷ μὲν αἰσχύ-
 8 νονται, ἐπὶ δὲ τῷ ἀγάλλονται. πάντων δ' αὐτῶν αἴτιον
 ἀρχὴ ἢ διὰ πλεονεξίαν καὶ φιλοτιμίαν· ἐκ δ' αὐτῶν καὶ ἐς
 τὸ φιλονικεῖν καθισταμένων τὸ πρόθυμον. οἱ γὰρ ἐν ταῖς 10
 πόλεσι προστάτες μετὰ ὀνόματος ἑκάτεροι εὐπρεποῦς, πλή-
 θους τε ἰσονομίας πολιτικῆς καὶ ἀριστοκρατίας σῶφρονος
 προτιμήσει, τὰ μὲν κωὰ λόγῳ θεραπεύοντες ἄλλα ἐποιοῦντο,
 παντὶ δὲ τρόπῳ ἀγωνιζόμενοι ἀλλήλων περιγίγνεσθαι ἐτόλμη-
 σάν τε τὰ δευότατα ἐπεξῆσάν τε τὰς τιμωρίας ἔτι μείζους, 15
 οὐ μέχρι τοῦ δικαίου καὶ τῆ πόλει ξυμφόρου προτιθέντες, ἐς
 δὲ τὸ ἑκατέρους πονεῖν ἠδονῆν ἔχον ὀρίζοντες, καὶ ἢ μετὰ
 ψήφου ἀδίκου καταγνώσεως ἢ χειρὶ κτώμενοι τὸ κρατεῖν
 ἐτοῖμοι ἦσαν τὴν αὐτίκα φιλονικίαν ἐκπιμπλάναι. ὥστε
 εὐσεβεῖα μὲν οὐδέτεροι ἐνόμιζον, εὐπρεπεία δὲ λόγου οἷς 20
 ξυμβαίη ἐπιφθόνως τι διαπράξασθαι, ἄμεινον ἤκουν. τὰ
 δὲ μέσα τῶν πολιτῶν ὑπ' ἀμφοτέρων ἢ ὅτι οὐ ξυνηγωνίζοντο
 ἢ φθόνῳ τοῦ περιεῖναι διεφθείροντο.

83 Οὕτω πᾶσα ἰδέα κατέστη κακοτροπίας διὰ τὰς στάσεις
 τῷ Ἑλληνικῷ, καὶ τὸ εὔηθες, οὗ τὸ γενναῖον πλείστον μετ- 25
 ἔχει, καταγελασθὲν ἠφανίσθη, τὸ δὲ ἀντιτετάχθαι ἀλλήλοις
 2 τῆ γνώμῃ ἀπίστως ἐπὶ πολὺ διηγενκεν· οὐ γὰρ ἦν ὁ διαλύ-
 σων οὔτε λόγος ἐχυρὸς οὔτε ὄρκος φοβερὸς, κρείσσους δὲ
 ὄντες ἅπαντες λογισμῷ ἐς τὸ ἀνέλπιστον τοῦ βεβαίου μὴ
 3 παθεῖν μᾶλλον προυσκόπουν ἢ πιστεῦσαι ἐδύναντο. καὶ οἱ 30
 φαυλότεροι γνώμην ὡς τὰ πλείω περιεγίγνοντο· τῷ γὰρ

8 αἴτιον secl. Madvig 9 ἢ secl. Hude 16 προστιθέντες recc.
 Dion. Hal.

δεδιέγναι τό τε αὐτῶν ἐνδεῆς καὶ τὸ τῶν ἐναντίων ξυνετόν,
 μὴ λόγοις τε ἤσσοις ὧσι καὶ ἐκ τοῦ πολυτρόπου αὐτῶν τῆς
 γνώμης φθάσωσι προεπιβουλευόμενοι, τολμηρῶς πρὸς τὰ
 ἔργα ἐχώρου. οἱ δὲ καταφρονούντες κἂν προαισθέσθαι καὶ 4
 5 ἔργῳ οὐδὲν σφᾶς δεῖν λαμβάνειν ἢ γνώμῃ ἔξεστω, ἄφαρκοι
 μᾶλλον διεφθείροντο.

[Ἐν δ' οὖν τῇ Κερκύρᾳ τὰ πολλὰ αὐτῶν προτουλήθη, 84
 καὶ ὅποσα ὕβρει μὲν ἀρχόμενοι τὸ πλεόν ἢ σωφροσύνη ὑπὸ
 τῶν τὴν τιμωρίαν παρασχόντων οἱ ἀνταμυνόμενοι δράσειαν,
 10 πενίας δὲ τῆς εἰωθυίας ἀπαλλαξέιοντές τινας, μάλιστα δ' ἂν
 διὰ πάθους, ἐπιθυμοῦντες τὰ τῶν πέλας ἔχειν, παρὰ δίκην
 γινώσκουεν, οἱ τε μὴ ἐπὶ πλεονεξία, ἀπὸ ἴσου δὲ μάλιστα
 ἐπιόντες ἀπαιδευσίᾳ ὀργῆς πλείστον ἐκφερόμενοι ὡμῶς καὶ
 ἀπαραιτήτως ἐπέλθοιεν. ξυνταραχθέντος τε τοῦ βίου ἐς 2
 15 τὸν καιρὸν τοῦτον τῇ πόλει καὶ τῶν νόμων κρατήσασα ἢ
 ἀνθρωπεῖα φύσις, εἰωθυῖα καὶ παρὰ τοὺς νόμους ἀδικεῖν,
 ἀσμένῃ ἐδήλωσεν ἀκρατῆς μὲν ὀργῆς οὕσα, κρείσσων δὲ
 τοῦ δικαίου, πολεμία δὲ τοῦ προύχοντος· οὐ γὰρ ἂν τοῦ
 τε ὀσίου τὸ τιμωρεῖσθαι προτίθεσαν τοῦ τε μὴ ἀδικεῖν
 20 τὸ κερδαίνειν, ἐν ᾧ μὴ βλάπτουσαν ἰσχὺν εἶχε τὸ φθονεῖν.
 ἀξιοῦσί τε τοὺς κοινούς περὶ τῶν τοιούτων οἱ ἄνθρωποι 3
 νόμους, ἀφ' ὧν ἅπασιν ἐλπίς ὑπόκειται σφαλεῖσι κἂν αὐ-
 τοὺς διασφύζεσθαι, ἐν ἄλλων τιμωρίας προκαταλύειν καὶ μὴ
 ὑπολείπεσθαι, εἴ ποτε ἄρα τις κωδυνεύσας τιμὸς δεήσειται
 25 αὐτῶν.]

Οἱ μὲν οὖν κατὰ τὴν πόλιν Κερκυραῖοι τοιαύταις ὀργαῖς 85
 ταῖς πρώταις ἐς ἀλλήλους ἐχρήσαντο, καὶ ὁ Εὐρυμέδων καὶ
 οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέπλευσαν ταῖς ναυσίν· ὕστερον δὲ οἱ φεύ- 2
 γοντες τῶν Κερκυραίων (διεσώθησαν γὰρ αὐτῶν ἐς πεντα-
 30 κοσίους) τεῖχῃ τε λαβόντες, ἃ ἦν ἐν τῇ ἠπιέρῳ, ἐκράτουν
 τῆς πέραν οἰκείας γῆς καὶ ἐξ αὐτῆς ὀρμώμενοι ἐλήζοντο

c. 84 damnaverunt grammatici apud Schol. 8 ὀπόσ' ἂν Hude
 10 τινες f Schol. : τινες codd. 31 ἐλήζον A B E F M γρ. G

Ἀθηναῖοι τοῖς Λακεδαιμονίοις, καὶ τὸ θέρος ἦρχε τοῦ ἑνδεκάτου ἔτους. ταῦτα δὲ τὰ δέκα ἔτη ὁ πρῶτος πόλεμος ξυνεχῶς γενόμενος γέγραπται.

25 Μετὰ δὲ τὰς σπονδὰς καὶ τὴν ξυμμαχίαν τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν Ἀθηναίων, αἱ ἐγένοντο μετὰ τὸν δεκάτην 5 πόλεμον ἐπὶ Πλειστόλα μὲν ἐν Λακεδαίμονι ἐφόρου, Ἀλκαίου δ' ἄρχοντος Ἀθήνησι, τοῖς μὲν δεξαμένοις αὐτὰς εἰρήνη ἦν, οἱ δὲ Κορίνθιοι καὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πόλεων τινες διεκίουν τὰ πεπραγμένα, καὶ εὐθὺς ἄλλη ταραχὴ 2 καθίστατο τῶν ξυμμάχων πρὸς τὴν Λακεδαίμονα. καὶ ἅμα 10 καὶ τοῖς Ἀθηναίοις οἱ Λακεδαιμόνιοι προΐοντος τοῦ χρόνου ὑποποτι ἐγένοντο ἔστιν ἐν οἷς οὐ ποιοῦντες ἐκ τῶν ξυγκειμένων ἂ εἴρητο. καὶ ἐπὶ ἕξ ἔτη μὲν καὶ δέκα μῆνας ἀπέσχοντο μὴ ἐπὶ τὴν ἐκατέρων γῆν στρατεῦσαι, ἕξωθεν δὲ μετ' ἀνοκωχῆς οὐ βεβαίως ἐβλαπτον ἀλλήλους τὰ μάλιστα. 15 ἔπειτα μέντοι καὶ ἀναγκασθέντες λῦσαι τὰς μετὰ τὰ δέκα ἔτη σπονδὰς αὐθις ἐς πόλεμον φανερόν κατέστησαν.

26 Γέγραφε δὲ καὶ ταῦτα ὁ αὐτὸς Θουκυδίδης Ἀθηναῖος ἐξῆς, ὡς ἕκαστα ἐγένετο, κατὰ θέρη καὶ χειμῶνας, μέχρι οὗ τὴν τε ἀρχὴν κατέπαυσαν τῶν Ἀθηναίων Λακεδαιμόνιοι καὶ 20 οἱ ξύμμαχοι, καὶ τὰ μακρὰ τεῖχη καὶ τὸν Πειραιᾶ κατέλαβον. ἔτη δὲ ἐς τοῦτο τὰ ξύμπαντα ἐγένετο τῷ πολέμῳ ἑπτὰ καὶ 2 εἴκοσι. καὶ τὴν διὰ μέσου ξύμβασιν εἴ τις μὴ ἀξιώσει πόλεμον νομίζειν, οὐκ ὀρθῶς δικαιοῦσαι. τοῖς [τε] γὰρ ἔργοις ὡς διήρηται ἀθρείτω, καὶ εὐρήσει οὐκ εἰκὸς ὅν εἰρήνην 25 αὐτὴν κριθῆναι, ἐν ἣ οὔτε ἀπέδοσαν πάντα οὐτ' ἀπεδέξαντο ἂ ξυνέθεντο, ἕξω τε τούτων πρὸς τὸν Μαντικὸν καὶ Ἐπιδάυριον πόλεμον καὶ ἐς ἄλλα ἀμφοτέροις ἀμαρτήματα ἐγένοντο καὶ οἱ ἐπὶ Θράκης ξύμμαχοι οὐδὲν ἦσσαν πολέμιοι 3 ἦσαν Βοιωτοὶ τε ἐκεχειρίαν δεχήμερον ἦγον. ὥστε ξὺν τῷ 30 πρώτῳ πολέμῳ τῷ δεκάτῳ καὶ τῇ μετ' αὐτὸν ὑπόπτῳ ἀνο-

9 post ἄλλη add. τε Stahl
9 post ἄλλη add. τε Stahl
12 ἐγένοντο CG

14 ἐκατέρων A B E F
24 τε secl. Stahl

17 καθί-

κωχῆ καὶ τῷ ὕστερον ἐξ αὐτῆς πολέμῳ εὐρήσει τις τοσαῦτα ἔτη, λογιζόμενος κατὰ τοὺς χρόνους, καὶ ἡμέρας οὐ πολλὰς παρενεγκούσας, καὶ τοῖς ἀπὸ χρησμῶν τι ἰσχυρισάμενοι 4 μόνον δὴ τοῦτο ἐχρῶς ξυμβάν. αἰεὶ γὰρ ἔγωγε μέμνημαι, 5 καὶ ἀρχομένου τοῦ πολέμου καὶ μέχρι οὐ ἐτελεύτησε, προφερόμενον ὑπὸ πολλῶν ὅτι τρεῖς ἐννέα ἔτη δέοι γενέσθαι αὐτόν. ἐπεβίωω δὲ διὰ παντὸς αὐτοῦ αἰσθανόμενός τε τῇ 5 ἡλικίᾳ καὶ προσέχων τὴν γνώμην, ὅπως ἀκριβές τι εἶσομαι· καὶ ξυνέβη μοι φεύγειν τὴν ἐμαυτοῦ ἔτη εἴκοσι μετὰ τὴν 10 ἐς Ἀμφίπολιν στρατηγίαν, καὶ γενομένῳ παρ' ἀμφοτέροις τοῖς πράγμασι, καὶ οὐχ ἦσσαν τοῖς Πελοποννησίων διὰ τὴν φυγὴν, καθ' ἡσυχίαν τι αὐτῶν μᾶλλον αἰσθέσθαι. τὴν οὖν 6 μετὰ τὰ δέκα ἔτη διαφορὰν τε καὶ ξύγχυσιν τῶν σπονδῶν καὶ τὰ ἔπειτα ὡς ἐπολεμήθη ἐξηγήσομαι.

15 Ἐπειδὴ γὰρ αἱ πεντηκοντούτεις σπονδαὶ ἐγένοντο καὶ 27 ὕστερον ἢ ξυμμαχία, καὶ αἱ ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου πρεσβεῖαι, αἵπερ παρεκλήθησαν ἐς αὐτά, ἀνεχώρουν ἐκ τῆς Λακεδαιμόνος· καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπ' οἶκον ἀπήλθον, Κορίνθιοι 2 δὲ ἐς Ἄργος τραπόμενοι πρῶτον λόγους ποιοῦνται πρὸς 20 τινος τῶν ἐν τέλει ὄντων Ἀργείων ὡς χρὴ, ἐπειδὴ Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ, ἀλλ' ἐπὶ καταδουλώσει τῆς Πελοποννήσου σπονδὰς καὶ ξυμμαχίαν πρὸς Ἀθηναίους τοὺς πρὶν ἐχθίστους πεποιήνται, ὁρᾶν τοὺς Ἀργείους ὅπως σωθήσεται ἢ Πελοπόννησος καὶ ψηφίσασθαι τὴν βουλομένην 25 πόλιν τῶν Ἑλλήνων, ἥτις αὐτόνομός τε ἔστι καὶ δίκας ἴσας καὶ ὁμοίας δίδωσι, πρὸς Ἀργείους ξυμμαχίαν ποιέσθαι ὥστε τῇ ἀλλήλων ἐπιμαχεῖν, ἀποδείξει δὲ ἀνδρας ὀλίγους ἀρχὴν αὐτοκράτορας καὶ μὴ πρὸς τὸν δῆμον τοὺς λόγους εἶναι, τοῦ μὴ καταφανεῖς γίνεσθαι τοὺς μὴ πείσαντας τὸ 30 πλῆθος· ἔφασαν δὲ πολλοὺς προσχωρήσεσθαι μίσει τῶν

II Πελοποννησίων A B E F M
μαχία: codd. αἱ καὶ A B C F

16 ἢ ξυμμαχία Cobet: αἱ ξυμμαχία: codd. αἱ καὶ A B C F
17 αὐτὰς Stahl 18 καὶ om.

ἐπιτηδεῖα τοῖς Λακεδαιμονίοις κατέστη. καὶ πρὸς ἕαυ ἦδη ταῦτα ἦν τοῦ χειμῶνος λήγοντος, καὶ τέταρτον καὶ δέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα.

82 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους Διῆς τε οἱ ἐν Ἄθῳ ἀπέστησαν Ἀθηναίων πρὸς Χαλκιδέας, καὶ Λακεδαιμόνιοι τὰ ἐν 5 Ἀχαΐᾳ οὐκ ἐπιτηδείως πρότερον ἔχοντα καθίσταντο.

2 Καὶ Ἀργείων ὁ δῆμος κατ' ὀλίγον ξυνιστάμενός τε καὶ ἀναθαρσήσας ἐπέθεντο τοῖς ὀλίγοις, τηρήσαντες αὐτὰς τὰς γυμνοπαιδίας τῶν Λακεδαιμονίων· καὶ μάχης γενομένης ἐν τῇ πόλει ἐπεκράτησεν ὁ δῆμος, καὶ τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς 10

3 δὲ ἐξήλασεν. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, ἕως μὲν αὐτοὺς μετεπέμποντο οἱ φίλοι, οὐκ ἦλθον ἐκ πλέονος, ἀναβαλόμενοι δὲ τὰς γυμνοπαιδίας ἐβοήθουν. καὶ ἐν Τεγέᾳ πυθόμενοι ὅτι νενίκηται οἱ ὀλίγοι, προελθεῖν μὲν οὐκέτι ἠθέλησαν δεομένων τῶν διαπεφευγόντων, ἀναχωρήσαντες δὲ ἐπ' οἴκου τὰς γυμνο- 15

4 παιδίας ἦγον. καὶ ὕστερον ἐλθόντων πρέσβειον ἀπὸ τε τῶν ἐν τῇ πόλει [ἀγγέλων] καὶ τῶν ἕξω Ἀργείων, παρόντων τε τῶν ξυμμάχων καὶ ῥηθέντων πολλῶν ἀφ' ἑκατέρων ἔγνωσαν μὲν ἀδικεῖν τοὺς ἐν τῇ πόλει, καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς στρατεῦειν 5 ἐς Ἄργος, διατριβαὶ δὲ καὶ μελλήσεις ἐγίγνοντο. ὁ δὲ 20

δῆμος τῶν Ἀργείων ἐν τούτῳ φοβούμενος τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τὴν τῶν Ἀθηναίων ξυμμαχίαν πάλιν προσαγόμενός τε καὶ νομίζων μέγιστον ἂν σφᾶς ὠφελῆσαι, τειχίζει μακρὰ τεῖχη ἐς θάλασσαν, ὅπως, ἦν τῆς γῆς εἴργωνται, ἢ κατὰ θάλασσαν σφᾶς μετὰ τῶν Ἀθηναίων ἐπαγωγῇ τῶν 25

6 ἐπιτηδείων ὠφελῆ. ξυνῆδεσαν δὲ τὸν τειχισμὸν καὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ τινὲς πόλεων. καὶ οἱ μὲν Ἀργεῖοι πανδημί, καὶ αὐτοὶ καὶ γυναῖκες καὶ οἰκέται, ἐτείχιζον· καὶ ἐκ τῶν Ἀθηναίων αὐτοῖς ἦλθον τέκτονες καὶ λιθουργοί. καὶ τὸ θέρους ἐτελεύτα. 30

83 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος Λακεδαιμόνιοι ὡς ἦσθοντο

4 Δικτυδαίεις c G 12 post πλέονος lacunam statuit Stahl
17 ἀγγέλων secl. F. Portus 23 ὠφελῆσαι g : ὠφελῆσειν codd.

τειχιζόντων, ἐστράτευσαν ἐς τὸ Ἄργος αὐτοὶ τε καὶ οἱ ξύμμαχοι πλὴν Κοριωθίων· ὑπῆρχε δὲ τι αὐτοῖς καὶ ἐκ τοῦ Ἄργους αὐτόθεν πρασσόμενον. ἦγε δὲ τὴν στρατιὰν Ἄγιος ὁ Ἀρχιδάμου Λακεδαιμονίων βασιλεύς. καὶ τὰ μὲν ἐκ τῆς 2 5 πόλεως δοκοῦντα προὔπαρχειν οὐ προухώρησεν ἔτι· τὰ δὲ οἰκοδομούμενα τεῖχη ἐλόντες καὶ καταβαλόντες καὶ Ἰσθμὸν χωρίον τῆς Ἀργείας λαβόντες καὶ τοὺς ἐλευθέρους ἅπαντας οὓς ἔλαβον ἀποκτείναντες ἀνεχώρησαν καὶ διελύθησαν κατὰ πόλεις. ἐστράτευσαν δὲ μετὰ τοῦτο καὶ Ἀργεῖοι ἐς τὴν 3 10 Φλειασίαν καὶ δρώσαντες ἀπῆλθον, ὅτι σφῶν τοὺς φυγάδας ὑπέδεχοντο· οἱ γὰρ πολλοὶ αὐτῶν ἐνταῦθα κατέκρητο. κατέκρησαν δὲ τοῦ αὐτοῦ χειμῶνος καὶ Μακεδόνας Ἀθη- 4 15 ναῖοι, Περδίκκα ἐπικαλοῦντες τὴν τε πρὸς Ἀργεῖους καὶ Λακεδαιμονίους γενομένην ξυνομοσίαν, καὶ ὅτι παρασκευα- 15 σαμένων αὐτῶν στρατιὰν ἄγειν ἐπὶ Χαλκιδέας τοὺς ἐπὶ Θράκης καὶ Ἀμφίπολι Νικίου τοῦ Νικηράτου στρατηγούτου ἐψεύστο τὴν ξυμμαχίαν καὶ ἡ στρατεία μάλιστα διελύθη ἐκεῖνον ἄπαραντος†· πολέμιος οὖν ἦν. καὶ ὁ χειμῶν ἐτελεύτα οὗτος, καὶ πέμπτον καὶ δέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ 20 ἐτελεύτα.

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους Ἀλκιβιάδης τε πλεύσας ἐς 84 Ἄργος ναυσὶν εἴκοσιν Ἀργείων τοὺς δοκοῦντας ἔτι ὑπόπτους εἶναι καὶ τὰ Λακεδαιμονίων φρονεῖν ἔλαβε τριακοσίους ἄνδρας, καὶ κατέθεντο αὐτοὺς Ἀθηναῖοι ἐς τὰς ἐγγυὲς νήσους 25 ὧν ἦρχον· καὶ ἐπὶ Μήλων τὴν νήσον Ἀθηναῖοι ἐστράτευσαν ναυσὶν ἑαυτῶν μὲν τριάκοντα, Χίαις δὲ ἕξ, Λεσβίαι δὲ δυοῖν, καὶ ὀπλίταις ἑαυτῶν μὲν διακοσίους καὶ χιλίους καὶ τοξόταις τριακοσίους καὶ ἵπποτοξόταις εἴκοσι, τῶν δὲ ξυμμάχων καὶ νησιωτῶν ὀπλίταις μάλιστα πεντακοσίους καὶ χιλίους. οἱ δὲ 2

12 Μακεδόνας Göller (ex Schol.): Μακεδονίας codd. 13 Περδίκκα Göller: Περδίκκων codd. 17 στρατεία Classen: στρατιά codd. 18 ἀπαραντος (ἀπαυραντος E): ἀναπεισθέντος interpretatur Schol., alii alia coniecerunt 19 οὗτος f M: οὕτως cett. 26 prius δὲ B: om. cett. Λεσβίαι c G: Λεσβίαι, ut videtur, C: Λεσβίαις cett.

Μήλιοι Λακεδαιμονίων μὲν εἰσι ἀποικοί, τῶν δ' Ἀθηναίων οὐκ ἤθελον ὑπακούειν ὥσπερ οἱ ἄλλοι νησιῶται, ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον οὐδετέρων ὄντες ἡσύχαζον, ἔπειτα ὡς αὐτοὺς ἠνάγκαζον οἱ Ἀθηναῖοι δηρὸντες τὴν γῆν, ἐς πόλεμον 3 φανερὸν κατέστησαν. στρατοπεδευσάμενοι οὖν ἐς τὴν γῆν 5 αὐτῶν τῇ παρασκευῇ ταύτῃ οἱ στρατηγοὶ Κλεομήδης τε ὁ Λυκομήδους καὶ Τεισίας ὁ Τεισιμάχου, πρὶν ἀδικεῖν τι τῆς γῆς, λόγους πρῶτον ποιησομένους ἔπεμψαν πρέσβεις. οὗς οἱ Μήλιοι πρὸς μὲν τὸ πλῆθος οὐκ ἤγαγον, ἐν δὲ ταῖς ἀρχαῖς καὶ τοῖς ὀλίγοις λέγειν ἐκέλευον περὶ ὧν ἤκουσιν. 10 85 οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων πρέσβεις ἔλεγον τοιαῦτα. 'ἐπειδὴ οὐ πρὸς τὸ πλῆθος οἱ λόγοι γίνονται, ὅπως δὴ μὴ ξυνεχὲ ρῆσει οἱ πολλοὶ ἐπαγωγὰ καὶ ἀνέλεγκτα ἐσάπαξ ἀκούσαντες ἡμῶν ἀπατηθῶσιν (γινώσκουμεν γὰρ ὅτι τοῦτο φρονεῖ ἡμῶν ἢ ἐς τοὺς ὀλίγους ἀγωγῇ), ὑμεῖς οἱ καθήμενοι ἔτι ἀσφαλές 15 στερον ποιήσατε. καθ' ἕκαστον γὰρ καὶ μὴδ' ὑμεῖς ἐνὶ λόγῳ, ἀλλὰ πρὸς τὸ μὴ δοκοῦν ἐπιτηδεῖως λέγεσθαι εὐθὺς ὑπολαμβάνοντες κρίνετε. καὶ πρῶτον εἰ ἀρέσκει ὡς λέ- 86 γομεν εἴπατε.' οἱ δὲ τῶν Μηλίων ξύνεδροι ἀπεκρίναντο 'ἢ μὲν ἐπιείκεια τοῦ διδάσκειν καθ' ἡσυχίαν ἀλλήλους 20 οὐ ψέγεται, τὰ δὲ τοῦ πολέμου παρόντα ἤδη καὶ οὐ μέλλοντα διαφέροντα αὐτοῦ φαίνεται. ὀρώμεν γὰρ αὐτοὺς τε κριτὰς ἤκουτας ὑμᾶς τῶν λεχθησομένων καὶ τὴν τελευτήν ἐξ αὐτοῦ κατὰ τὸ εἰκὸς περιγενομένοις μὲν τῷ δικαίῳ καὶ δι' αὐτὸ μὴ ἐνδοῦσι πόλεμον ἡμῶν φέρουσαν, πεισθεῖσι δὲ 25 δουλείαν.'

87 ΑΘ. Εἰ μὲν τοίνυν ὑπονοίας τῶν μελλόντων λογιούμενοι ἢ ἄλλο τι ξυνήκετε ἢ ἐκ τῶν παρόντων καὶ ὧν ὀράτε περὶ σωτηρίας βουλευσούτες τῇ πόλει, παυόμεθ' ἂν· εἰ δ' ἐπὶ τοῦτο, λέγομεν ἂν. 30

14 τοῦτο om. M alt. ἡμῶν recc. et Dion. Hal.: ὑμῶν codd. 16 ἐνὶ λόγῳ γρ. recc. (perpetua oratione Valla): ἐν ὀλίγῳ codd. et Dion. Hal. 22 φαίνετε, ut videtur, legit Dion. Hal. 29 βουλευσάντες A B E F M

ΜΗΛ. Εἰκὸς μὲν καὶ ξυγγνώμη ἐν τῷ τοιῷδε καθεστῶτας 88 ἐπὶ πολλὰ καὶ λέγοντας καὶ δοκοῦντας τρέπεσθαι· ἢ μέντοι ξύνοδος καὶ περὶ σωτηρίας ἦδε πάρεστι, καὶ ὁ λόγος ᾧ προκαλείσθε τρόπον, εἰ δοκεῖ, γινέσθω.

5 ΑΘ. Ἡμεῖς τοίνυν οὔτε αὐτοὶ μετ' ὀνομάτων καλῶν, ὡς ἢ 89 δικαίως τὸν Μῆδον καταλύσαντες ἄρχομεν ἢ ἀδικούμενοι νῦν ἐπεξερχόμεθα, λόγων μῆκος ἄπιστον παρέξομεν, οὔθ' ὑμᾶς ἀξιούμεν ἢ ὅτι Λακεδαιμονίων ἀποικοὶ ὄντες οὐ ξυνεστρατεύσατε ἢ ὡς ἡμᾶς οὐδὲν ἠδικήκατε λέγοντας οἷσθαι πείσειν, 10 τὰ δυνατὰ δ' ἐξ ὧν ἑκάτεροι ἀληθῶς φρονοῦμεν διαπράσσεισθαι, ἐπισταμένους πρὸς εἰδότας ὅτι δίκαια μὲν ἐν τῷ ἀνθρωπείῳ λόγῳ ἀπὸ τῆς ἴσης ἀνάγκης κρίνεται, δυνατὰ δὲ οἱ προύχοντες πράσσουσι καὶ οἱ ἀσθενεῖς ξυγχωροῦσιν.

ΜΗΛ. Ἡμεῖς μὲν δὴ νομίζομεν γε, χρήσιμον (ἀνάγκη γάρ, 90 15 ἐπειδὴ ὑμεῖς οὕτω παρὰ τὸ δίκαιον τὸ ξυμφέρον λέγειν ὑπέθεσθε) μὴ καταλύειν ὑμᾶς τὸ κοινὸν ἀγαθόν, ἀλλὰ τῷ αἰεὶ ἐν κινδύνῳ γιγνομένῳ εἶναι τὰ εἰκότα καὶ δίκαια, καὶ τι καὶ ἐντὸς τοῦ ἀκριβοῦς πείσαντά τινα ὠφελήθηναί. καὶ πρὸς ὑμῶν οὐχ ἤσσαν τοῦτο, ὅσῳ καὶ ἐπὶ μεγίστη τιμωρίᾳ 20 σφαλέντες ἂν τοῖς ἄλλοις παράδειγμα γένοισθε.

ΑΘ. Ἡμεῖς δὲ τῆς ἡμετέρας ἀρχῆς, ἣν καὶ πανθῆ, οὐκ 91 ἀθνηοῦμεν τὴν τελευτήν· οὐ γὰρ οἱ ἄρχοντες ἄλλων, ὥσπερ καὶ Λακεδαιμόνιοι, οὔτοι δεινοὶ τοῖς νικηθείσιν (ἔστι δὲ οὐ πρὸς Λακεδαιμονίους ἡμῶν ὁ ἀγών), ἀλλ' ἦν οἱ ὑπήκοοί που 25 τῶν ἀρξάντων αὐτοὶ ἐπιθέμενοι κρατήσωσιν. καὶ περὶ μὲν 2 τοῦτου ἡμῶν ἀφείσθω κινδυνεύεσθαι· ὡς δὲ ἐπ' ὠφελίᾳ τε πάρεσμεν τῆς ἡμετέρας ἀρχῆς καὶ ἐπὶ σωτηρίᾳ νῦν τοὺς λόγους ἐροῦμεν τῆς ἡμετέρας πόλεως, ταῦτα δηλώσομεν, βουλόμενοι ἀπόνως μὲν ὑμῶν ἄρξαι, χρησίμως δ' ὑμᾶς 30 ἀμφοτέροις σωθῆναι.

1 ξυγγνώμη A B E F M 9 οὐδὲ A B F 13 πράσσουσι] προστάσσουσι Dobree 14 ἢ C G 16 ὑμᾶς f M: ἡμᾶς cett. 17 καὶ om. A B F M: καὶ δίκαια secl. Stahl 18 πείσαντά recc.: πείσοντά codd.

- 92 ΜΗΛ. Καὶ πῶς χρήσιμον ἂν ξυμβαίη ἡμῖν δουλεῦσαι, ὥσπερ καὶ ὑμῖν ἄρξαι;
- 93 ΑΘ. Ὅτι ὑμῖν μὲν πρὸ τοῦ τὰ δεινότερα παθεῖν ὑπακούσαι ἂν γένοιτο, ἡμεῖς δὲ μὴ διαφθείραντες ὑμᾶς κερδαίνουμεν ἂν. 5
- 94 ΜΗΛ. Ὡστε [δὲ] ἡσυχίαν ἄγοντας ἡμᾶς φίλους μὲν εἶναι ἀπὲρ πολέμων, ξυμμάχους δὲ μηδετέρων, οὐκ ἂν δέξαισθε;
- 95 ΑΘ. Οὐ γὰρ τοσοῦτον ἡμᾶς βλάπτει ἢ ἔχθρα ὑμῶν ὅσον ἢ φιλία μὲν ἀσθενείας, τὸ δὲ μῖσος δυνάμεως παράδειγμα 10 τοῖς ἀρχομένοις δηλούμενον.
- 96 ΜΗΛ. Σκοποῦσι δ' ὑμῶν οὕτως οἱ ὑπήκοοι τὸ εἶκόσ, ὥστε τοὺς τε μὴ προσήκοντας καὶ ὅσοι ἄποικοι ὄντες οἱ πολλοὶ καὶ ἀποστάντες τινὲς κεχείρωνται ἐς τὸ αὐτὸ τιθέασιν; 15
- 97 ΑΘ. Δικαιώματι γὰρ οὐδετέρους ἐλλείπειν ἡγούνται, κατὰ δύναμιν δὲ τοὺς μὲν περιγίγνεσθαι, ἡμᾶς δὲ φόβῳ οὐκ ἐπιέναι· ὥστε ἔξω καὶ τοῦ πλεόνων ἄρξαι καὶ τὸ ἀσφαλὲς ἡμῖν διὰ τὸ καταστροφῆναι ἂν παράσχοιτε, ἄλλως τε καὶ νησιῶται νακρατόρων καὶ ἀσθενέστεροι ἐτέρων ὄντες εἰ μὴ 20 περιγένοισθε.
- 98 ΜΗΛ. Ἐν δ' ἐκείνῳ οὐ νομίζετε ἀσφάλειαν; δεῖ γὰρ αὐτὸ καὶ ἐνταῦθα, ὥσπερ ὑμεῖς τῶν δικαίων λόγων ἡμᾶς ἐκβιβάσαντες τῷ ὑμετέρῳ ξυμφόρῳ ὑπακούειν πείθετε, καὶ ἡμᾶς τὸ ἡμῖν χρήσιμον διδάσκοντας, εἰ τυγχάνει καὶ ὑμῖν τὸ 25 αὐτὸ ξυμβαῖνον, πειράσθαι πείθειν. ὅσοι γὰρ νῦν μηδετέροις ξυμμαχοῦσι, πῶς οὐ πολεμώσεσθε αὐτούς, ὅταν ἐς τὰδε βλέψαντες ἡγήσωνται ποτε ὑμᾶς καὶ ἐπὶ σφᾶς ἤξειν; κἂν τούτῳ τί ἄλλο ἢ τοὺς μὲν ὑπάρχοντας πολεμίους μεγαλύνετε, τοὺς δὲ μηδὲ μελλήσαντας γενέσθαι ἄκοντας 30 ἐπάγεσθε;

6 δὲ om. A B F M 8 δέξαισθε Bekker: δέξησθε G: δέξοισθε cett.
13 προσήκοι[ν]τας... 27 ξυμμάχου[σι] Π¹¹ 18 τοῦ κ[α]ι Π¹¹ 20 να-
κρατόρων B M [Π¹¹] 23 ἐκβιάσαντες A B E F M [Π¹¹] 30 μελλή-
σαντας, ut videtur, legit Schol.: μελλήσαντας codd.

ΑΘ. Οὐ γὰρ νομίζομεν ἡμῖν τούτους δειωτέρους ὅσοι ἡπειρώται που ὄντες τῷ ἐλευθέρῳ πολλὴν τὴν διαμέλλησιν τῆς πρὸς ἡμᾶς φυλακῆς ποιήσονται, ἀλλὰ τοὺς νησιώτας τέ που ἀνάρκτους, ὥσπερ ὑμᾶς, καὶ τοὺς ἤδη τῆς ἀρχῆς τῷ 5 ἀναγκαίῳ παροξυνομένους. οὗτοι γὰρ πλείστ' ἂν τῷ ἀλογίστῳ ἐπιτρέψαντες σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ ἡμᾶς ἐς προὔπτον κίνδυνον καταστήσειαν.

ΜΗΛ. Ἡ που ἄρα, εἰ τοσαύτην γε ὑμεῖς τε μὴ παυθῆναι ἀρχῆς καὶ οἱ δουλεύοντες ἤδη ἀπαλλαγῆναι τὴν παρακινδύ- 10 νευσιν ποιοῦνται, ἡμῖν γε τοῖς ἔτι ἐλευθέροις πολλὴ κακότης καὶ δειλία μὴ πᾶν πρὸ τοῦ δουλεῦσαι ἐπεξελεθῆναι.

ΑΘ. Οὐκ, ἦν γε σωφρόνως βουλευήσθε· οὐ γὰρ περὶ ἀνδραγαθίας ὁ ἀγὼν ἀπὸ τοῦ ἴσου ὑμῖν, μὴ αἰσχύνῃν ὀφλεῖν, περὶ δὲ σωτηρίας μᾶλλον ἢ βουλή, πρὸς τοὺς κρείσσονας 15 πολλῶ μὴ ἀνθίστασθαι.

ΜΗΛ. Ἄλλ' ἐπιστάμεθα τὰ τῶν πολέμων ἔστω ὅτε κοιωτέρας τὰς τύχας λαμβάνοντα ἢ κατὰ τὸ διαφέρου ἐκατέρων πλήθος· καὶ ἡμῖν τὸ μὲν εἶξαι εὐθύς ἀνέλπιστον, μετὰ δὲ τοῦ δρωμένου ἔτι καὶ στήναι ἐλπίς ὀρθῶς.

20 ΑΘ. Ἐλπίς δὲ κινδύνῳ παραμύθιον οὔσα τοὺς μὲν ἀπὸ περιουσίας χρωμένους αὐτῇ, κἂν βλάβῃ, οὐ καθεῖλεν· τοῖς δ' ἐς ἅπαν τὸ ὑπάρχον ἀναρριπτοῦσι (δάπανος γὰρ φύσει) ἅμα τε γιγνώσκεται σφαλέντων καὶ ἐν ὅτῳ ἔτι φυλάζεται· τις αὐτὴν γνωρισθεῖσαν οὐκ ἐλλείπει. ὁ ὑμεῖς ἀσθενεῖς τε 25 καὶ ἐπὶ ῥοπῆς μῖα ὄντες μὴ βούλεσθε παθεῖν μηδὲ ὀμοιωθῆναι τοῖς πολλοῖς, οἷς παρὸν ἀνθρωπεύεις ἔτι σώζεσθαι, ἐπειδὴ δὴν πιεζομένους αὐτοὺς ἐπιλίπωσιν αἱ φανεραὶ ἐλπίδες, ἐπὶ τὰς ἀφανεῖς καθίστανται μαντικὴν τε καὶ χρησμούς καὶ ὅσα τοιαῦτα μετ' ἐλπίδων λυμάνεται.

30 ΜΗΛ. Χαλεπὸν μὲν καὶ ἡμεῖς (εὖ ἴστε) νομίζομεν πρὸς

2 πῶν ἐλευθέρων Stahl (fort. legit Schol.) 16 πολέμων recc.: πο-
λεμίων codd. Dion. Hal. 17 καιωτέρας recc. et Stobaeus 18 πλη-
θος] τῷ πλήθει M 20 κινδύνου Stobaeus, Proclus, Schol. alter, Dion.
Hal. 24 ἀ]σθενεῖς incipit Π¹¹ 27 πιεζομένους C Π¹¹ ἐπιλέ-
πωσιν C E F G M [Π¹¹]

δυνάμιν τε τὴν ὑμετέραν καὶ τὴν τύχην, εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ ἴσου ἔσται, ἀγωνίζεσθαι· ὅμως δὲ πιστεύομεν τῇ μὲν τύχῃ ἐκ τοῦ θείου μὴ ἐλασσωσέσθαι, ὅτι ὅσοι πρὸς οὐ δικαίους ἰστάμεθα, τῆς δὲ δυνάμεως τῷ ἐλλείπουσι τὴν Λακεδαιμονίων ἡμῖν ξυμμαχίαν προσέσεσθαι, ἀνάγκη ἔχουσαν, καὶ εἰ μὴ του 5 ἄλλου, τῆς γε ξυγγενείας ἕνεκα καὶ αἰσχύνῃ βοθηεῖν. καὶ οὐ παντάπασιν οὕτως ἀλόγως θρασυνόμεθα.

105 ΑΘ. Τῆς μὲν τοίνυν πρὸς τὸ θεῖον εὐμενείας οὐδ' ἡμεῖς οἴομεθα λελεῖψεσθαι· οὐδὲν γὰρ ἔξω τῆς ἀνθρωπείας τῶν μὲν ἐς τὸ θεῖον νομίσεως, τῶν δ' ἐς σφᾶς αὐτοὺς βουλήσεως 10 2 δικαιοῦμεν ἢ πράσσομεν. ἡγοῦμεθα γὰρ τό τε θεῖον δόξῃ τὸ ἀνθρώπειόν τε σαφῶς διὰ παντὸς ὑπὸ φύσεως ἀναγκαίας, οὐδ' ἂν κρατῆ, ἄρχειν· καὶ ἡμεῖς οὔτε θέντες τὸν νόμον οὔτε κειμένῳ πρῶτοι χρησάμενοι, ὄντα δὲ παραλαβόντες καὶ ἐσόμενον ἐς αἰεὶ καταλείψοντες χρώμεθα αὐτῷ, εἰδότες καὶ 15 ὑμᾶς ἂν καὶ ἄλλους ἐν τῇ αὐτῇ δυνάμει ἡμῖν γενομένους 3 δρῶντας ἂν ταυτό. καὶ πρὸς μὲν τὸ θεῖον οὕτως ἐκ τοῦ εἰκότος οὐ φοβούμεθα ἐλασσωσέσθαι· τῆς δὲ ἐς Λακεδαιμονίους δόξης, ἣν διὰ τὸ αἰσχρὸν δὴ βοθηήσῃ ὑμῖν πιστεύετε αὐτούς, μακαρίσαντες ὑμῶν τὸ ἀπειρόκακον οὐ 20 4 ζηλοῦμεν τὸ ἄφρον. Λακεδαιμόνιοι γὰρ πρὸς σφᾶς μὲν αὐτοὺς καὶ τὰ ἐπιχώρια νόμιμα πλείστα ἀρετῇ χρῶνται πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους πολλὰ ἂν τις ἔχων εἰπεῖν ὡς προσφέρονται, ξυνηλὼν μάλιστα' ἂν δηλώσειεν ὅτι ἐπιφανέστατα ὦν ἴσμεν τὰ μὲν ἡδέα καλὰ νομίζουσι, τὰ δὲ ξυμφέροντα 25 δίκαια. καίτοι οὐ πρὸς τῆς ὑμετέρας νῦν ἀλόγου σωτηρίας ἢ τοιαύτῃ διάνοια.

106 ΜΗΛ. Ἡμεῖς δὲ κατ' αὐτὸ τοῦτο ἤδη καὶ μάλιστα πιστεύομεν τῷ ξυμφέροντι αὐτῶν, Μηλίου ἀποίκους ὄντας μὴ βουλήσεσθαι προδόντας τοῖς μὲν εὐνοῖς τῶν Ἑλλήνων 30 ἀπίστους καταστήναι, τοῖς δὲ πολεμίοις ὠφελίμους.

3 οὐ πρὸς Π¹¹ 6 prius καὶ om. Π¹¹ 8 τοῦ θείου Krüger
Π¹¹ δικαιοῦμεν ἢ] δικαιουμένης Π¹¹ 12 ἀπὸ Π¹¹ 14 κειμένῳ] κοινῷ
Π¹¹ 16 ἂν om. Π¹¹ 17 ταυτό Schol., Valla: αὐτό codd. Π¹¹
19 ᾗ Reiske βοη]θησ[ειν desinit Π¹¹ 30 βούλεσθαι C G

ΑΘ. Οὐκ οἶσθε τὸ ξυμφέρον μὲν μετ' ἀσφαλείας 107 εἶναι, τὸ δὲ δίκαιον καὶ καλὸν μετὰ κινδύνου δρᾶσθαι· ὁ Λακεδαιμόνιοι ἥκιστα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τολμῶσιν.

ΜΗΛ. Ἄλλα καὶ τοὺς κινδύνους τε ἡμῶν ἕνεκα μᾶλλον 108 5 ἡγοῦμεθ' ἂν ἐγχειρίσασθαι αὐτούς, καὶ βεβαιότερους ἢ ἐς ἄλλους νομεῖν, ὅσῳ πρὸς μὲν τὰ ἔργα τῆς Πελοποννήσου ἐγγὺς κείμεθα, τῆς δὲ γνώμης τῷ ξυγγενεῖ πιστότεροι ἐτέρων ἐσμέν.

ΑΘ. Τὸ δ' ἐχυρόν γε τοῖς ξυναγωνιουμένοις οὐ τὸ 109 10 εὖνον τῶν ἐπικαλεσαμένων φαίνεται, ἀλλ' ἦν τῶν ἔργων τις δυνάμει πολὺ προύχῃ· ὁ Λακεδαιμόνιοι καὶ πλέον τι τῶν ἄλλων σκοποῦσιν (τῆς γοῦν οἰκείας παρασκευῆς ἀπιστία καὶ μετὰ ξυμμάχων πολλῶν τοῖς πέλας ἐπέρχονται), ὥστε οὐκ εἰκόσ ἐς νῆσόν γε αὐτοὺς ἡμῶν ναυκρατόρων ὄντων 15 περαιωθῆναι.

ΜΗΛ. Οἱ δὲ καὶ ἄλλους ἂν ἔχοιεν πέμψαι· πολὺ δὲ τὸ 110 Κρητικὸν πέλαγος, δι' οὗ τῶν κρατούντων ἀπορώτερος ἢ λῆψις ἢ τῶν λαθεῖν βουλομένων ἢ σωτηρία. καὶ εἰ τοῦδε 2 σφάλλουτο, τράπουτ' ἂν καὶ ἐς τὴν γῆν ὑμῶν καὶ ἐπὶ τοὺς 20 λοιποὺς τῶν ξυμμάχων, ὅσους μὴ Βρασιδας ἐπήλθεν· καὶ οὐ περὶ τῆς μὴ προσηκούσης μᾶλλον ἢ τῆς οἰκειότερας ξυμμαχίδος τε καὶ γῆς ὁ πόνος ὑμῖν ἔσται.

ΑΘ. Τούτων μὲν καὶ πεπειραμένοις ἂν τι γένοιτο καὶ 111 ὑμῖν καὶ οὐκ ἀνεπιστήμοσιν ὅτι οὐδ' ἀπὸ μῖας πρόποτε 25 πολιορκίας Ἀθηναῖοι δι' ἄλλων φόβον ἀπεχώρησαν. ἐν- 2 θυμούμεθα δὲ ὅτι φήσαντες περὶ σωτηρίας βουλεύσειεν οὐδὲν ἐν τοσοῦτῳ λόγῳ εἰρήκατε ᾧ ἄνθρωποι ἂν πιστεύσαντες νομίσειαν σωθήσεσθαι, ἀλλ' ὑμῶν τὰ μὲν ἰσχυρότατα ἐλπιζόμενα μέλλεται, τὰ δ' ὑπάρχοντα βραχέα πρὸς τὰ ἡδη

1 οὐκ οἶσθε BC: οὐκοῦν cett. 2 δρᾶσθαι Stephanus (fieri Valla):
δρᾶσαι vel δρᾶσαι codd. 6 νομίσειεν C G 11 προύχῃ A B f (ex oi):
προὔχει cett. 14 ναυτοκρατόρων B M 22 ξυμμαχίδος τε καὶ γῆς
non vertit Valla, secl. Stahl 23 post γένοιτο add. ἡμῖν Classen
24 καὶ om. recc., secl. Stahl 28 ἰσχυρότατα] ἰσχυρὰ ὄντα Dion.
Hal. 29 ὑπάρχοντα] παρόντα Dion. Hal.

ἀντιτεταγμένα περιγίγνεσθαι. πολλήν τε ἀλογίαν τῆς
 3 διανοίας παρέχετε, εἰ μὴ μεταστητάμενοι ἔτι ἡμᾶς ἄλλο τι
 τῶνδε σωφρονέστερον γνώσεσθε. οὐ γὰρ δὴ ἐπὶ γε τὴν ἐν
 τοῖς αἰσχροῖς καὶ προύτοις κινδύνους πλείστα διαφθείρουσαν
 ἀνθρώπους αἰσχύνην τρέψετε. πολλοὺς γὰρ προορωμένους 5
 ἔτι ἐς οἶα φέρονται τὸ αἰσχρὸν καλούμενον ὀνόματος ἐπα-
 γωγοῦ δυνάμει ἐπεσπάσατο ἡσσηθείσι τοῦ ῥήματος ἔργω
 4 ξυμφοραῖς ἀνηκέστοις ἐκόντας περιπεσεῖν καὶ αἰσχύνην
 αἰσχίω μετὰ ἀνοίας ἢ τύχῃ προσλαβεῖν. ὁ ὑμεῖς, ἦν εὖ
 βουλεύησθε, φυλάξεσθε, καὶ οὐκ ἀπρεπὲς νομιεῖτε πόλεως τε 10
 τῆς μεγίστης ἡσσᾶσθαι μέτρια προκαλουμένης, ξυμμάχους
 γενέσθαι ἔχοντας τὴν ὑμετέραν αὐτῶν ὑποτελεῖς, καὶ δοθεί-
 σης αἰρέσεως πολέμου περὶ καὶ ἀσφαλείας μὴ τὰ χεῖρω
 φιλονικῆσαι· ὡς οἴτως τοῖς μὲν ἴσοις μὴ εἴκουσι, τοῖς δὲ
 κρείσσοσι καλῶς προσφέρονται, πρὸς δὲ τοὺς ἡσσοὺς μέτριοι 15
 5 εἰσι, πλείστ' ἂν ὀρθοῦντο. σκοπεῖτε οὖν καὶ μεταστάντων
 ἡμῶν καὶ ἐνθυμείσθε πολλάκις ὅτι περὶ πατρίδος βου-
 λεύεσθε, ἧς μῖας περὶ καὶ ἐς μίαν βουλὴν τυχοῦσάν τε καὶ
 μὴ κατορθώσασαν ἔσται.

112 Καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι μετεχώρησαν ἐκ τῶν λόγων· οἱ δὲ 20
 Μήλιοι κατὰ σφᾶς αὐτοὺς γενόμενοι, ὡς ἔδοξεν αὐτοῖς
 2 παραπλήσια καὶ ἀντέλεγον, ἀπεκρίναντο τάδε. ‘οὔτε ἄλλα
 δοκεῖ ἡμῖν ἢ ἄπερ καὶ τὸ πρῶτον, ὧ Ἀθηναῖοι, οὔτ' ἐν
 ὀλίγῳ χρόνῳ πόλεως ἑπτακόσια ἔτη ἤδη οἰκουμένης τὴν
 ἐλευθερίαν ἀφαιρησόμεθα, ἀλλὰ τῇ τε μέχρι τοῦδε σφζούσῃ 25
 τύχῃ ἐκ τοῦ θείου αὐτῆν καὶ τῇ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ
 Λακεδαιμονίων τιμωρίᾳ πιστεύοντες πειρασόμεθα σφζέσθαι.
 3 προκαλούμεθα δὲ ὑμᾶς φίλοι μὲν εἶναι, πολέμοιο δὲ μηδε-
 τέροις, καὶ ἐκ τῆς γῆς ἡμῶν ἀναχωρήσαι σπονδὰς ποιησα-
 μένους αἴτως δοκοῦσιν ἐπιτήδειοι εἶναι ἀμφοτέροις.’ 30

113 Οἱ μὲν δὴ Μήλιοι τοσαῦτα ἀπεκρίναντο· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι

1 περιγενέσθαι Dion. Hal. 2 παρέ[χε]τε . . . 5 προορ]ω[μένους] P¹¹
 ἔτι om. Dion. Hal. [P¹¹] 9 τύχη Schol.: τύχης codd. 18 ἦς, ut
 videtur, legit Schol.: ἦν vel ἦν codd. (ἦν μῖας περὶ om. M) 26 καὶ
 Λακεδαιμονίων secl. Stahl

διαλυόμενοι ἤδη ἐκ τῶν λόγων ἔφασαν ‘ἀλλ' οὖν μόνοι γε
 ἀπὸ τούτων τῶν βουλευμάτων, ὡς ἡμῖν δοκεῖτε, τὰ μὲν
 μέλλοντα τῶν ὀρωμένων σαφέστερα κρίνετε, τὰ δὲ ἀφανῆ
 τῷ βούλεσθαι ὡς γιγνόμενα ἤδη θεᾶσθε, καὶ Λακεδαιμονίους
 5 καὶ τύχῃ καὶ ἐλπίσι πλείστον δὴ παραβεβλημένοι καὶ
 πιστεύσαντες πλείστον καὶ σφαλῆσεσθε.’

Καὶ οἱ μὲν Ἀθηναίων πρέσβεις ἀνεχώρησαν ἐς τὸ στρα- 114
 τευμα· οἱ δὲ στρατηγοὶ αὐτῶν, ὡς οὐδὲν ὑπήκουον οἱ Μήλιοι,
 πρὸς πόλεμον εὐθὺς ἐτρέποντο καὶ διελόμενοι κατὰ πόλεις περι-
 10 ετείχισαν κύκλῳ τοὺς Μηλίου. καὶ ὕστερον φυλακὴν σφῶν 2
 τε αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμάχων καταλιπόντες οἱ Ἀθηναῖοι καὶ
 κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἀνεχώρησαν τῷ πλείονι τοῦ στρα-
 τοῦ. οἱ δὲ λειπόμενοι παραμένοντες ἐπολιόρκουν τὸ χωρίον.

Καὶ Ἀργεῖοι κατὰ τὸν χρόνον τὸν αὐτὸν ἐσβαλόντες ἐς 115
 15 τὴν Φλειασίαν καὶ λοχισθέντες ὑπὸ τε Φλειασίων καὶ τῶν
 σφετέρων φυγῶν διεφθάρησαν ὡς ὀδοθήκοντα. καὶ οἱ ἐκ 2
 τῆς Πύλου Ἀθηναῖοι Λακεδαιμονίων πολλὴν λείαν ἔλαβον·
 καὶ Λακεδαιμόνιοι δι' αὐτὸ τὰς μὲν σπονδὰς οὐδ' ὡς ἀφέντες
 ἐπολέμουν αὐτοῖς, ἐκήρυξαν δὲ εἴ τις βούλεται παρὰ σφῶν
 20 Ἀθηναίους λήξεσθαι. καὶ Κορίνθιοι ἐπολέμησαν ἰδίων τιῶν 3
 διαφορῶν ἕνεκα τοῖς Ἀθηναίοις· οἱ δ' ἄλλοι Πελοποννήσιοι
 ἡσύχαζον. εἶλον δὲ καὶ οἱ Μήλιοι τῶν Ἀθηναίων τοῦ 4
 περιτειχίσματος τὸ κατὰ τὴν ἀγορὰν προσβαλόντες νυκτός,
 καὶ ἄνδρας τε ἀπέκτειναν καὶ ἐσενεγκάμενοι σῆτόν τε καὶ
 25 ὅσα πλείστα ἐδύνατο χρήσιμα ἀναχωρήσαντες ἡσύχαζον·
 καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἄμεινον τὴν φυλακὴν τὸ ἔπειτα παρεσκευά-
 ζοντο. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος Λακεδαιμόνιοι μελλή- 116
 σαντες ἐς τὴν Ἀργεῖαν στρατεύειν, ὡς αὐτοῖς τὰ διαβατήρια
 30 [ἱερὰ ἐν τοῖς ὀρίοις] οὐκ ἐγίνετο, ἀνεχώρησαν. καὶ Ἀρ-

5 tertium καὶ secl. Classen 9 ἐτρέποντο E 17 πολλὴν] πόλιν
 A B E F M 25 χρήσιμα recc.: χρήμασι(ν) codd. 30 ἱερὰ ἐν τοῖς
 ὀρίοις secl. Cobet

γέλοι διὰ τὴν ἐκείνων μέλλησι τῶν ἐν τῇ πόλει τινας ὑπο-
 πτεύσαντες τοὺς μὲν ξυνέλαβον, οἱ δ' αὐτοὺς καὶ διέφυγον.
 2 καὶ οἱ Μήλιοι περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους αὐθις καθ' ἕτερόν
 τι τοῦ περιτειχίσματος εἶλον τῶν Ἀθηναίων, παρόντων οὐ
 3 πολλῶν τῶν φυλάκων. καὶ ἐλθούσης στρατιᾶς ὕστερον ἐκ 5
 τῶν Ἀθηνῶν ἄλλης, ὡς ταῦτα ἐγίνετο, ἧς ἦρχε Φιλοκράτης
 ὁ Δημέου, καὶ κατὰ κράτος ἤδη πολιορκούμενοι, γενομένης
 καὶ προδοσίας τινός, ἀφ' ἑαυτῶν ξυνεχώρησαν τοῖς Ἀθηναίοις
 4 ὥστε ἐκείνους περὶ αὐτῶν βουλευῆσαι. οἱ δὲ ἀπέκτειναν
 Μηλίων ὅσους ἠβῶντας ἔλαβον, παῖδας δὲ καὶ γυναικας 10
 ἠνδραπόδισαν· τὸ δὲ χωρίον αὐτοὶ ὤκισαν, ἀποίκους ὕστερον
 πεντακοσίους πέμψαντες.

1 ὑποπτεύσαντες Meineke: ὑποτοπήσαντες codd. 3 αὐθις
 Stephanus: αὐθις codd. 6 ὡς ταῦτα ἐγίνετο secl. Porpo
 11 ὤκισαν C E F M

ΙΣΤΟΡΙΩΝ Ζ

Τοῦ δ' αὐτοῦ χειμῶνος Ἀθηναῖοι ἐβούλοντο αὐθις μείζονι 1
 παρασκευῇ τῆς μετὰ Λάχητος καὶ Εὐρυμέδοντος ἐπὶ Σικελίαν
 πλεύσαντες καταστρέψασθαι, εἰ δύναυτο, ἄπειροι οἱ πολλοὶ
 ὄντες τοῦ μεγέθους τῆς νήσου καὶ τῶν ἐνοικούντων τοῦ
 5 πλῆθους καὶ Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων, καὶ ὅτι οὐ πολλῶ
 τινὶ ὑποδεέστερον πόλεμον ἀνηροῦντο ἢ τὸν πρὸς Πελο-
 πουνησίους. Σικελίας γὰρ περίπλους μὲν ἐστὶν ὀλκάδι οὐ 2
 πολλῶ τινὶ ἔλασσον ἢ ὀκτὼ ἡμερῶν, καὶ τοσαύτη οὖσα ἐν
 εἰκοσισταδίῳ μάλιστα μέτρῳ τῆς θαλάσσης διείργεται τὸ μὴ
 10 ἡπίερος εἶναι· ὤκισθη δὲ ὧδε τὸ ἀρχαῖον, καὶ τοσαύτε ἔθνη 2
 ἔσχε τὰ ξύμπαντα. παλαιάτατοι μὲν λέγονται ἐν μέρει τινὶ
 τῆς χώρας Κύκλωπες καὶ Λαιστρυγόνες οἰκῆσαι, ὧν ἐγὼ
 οὔτε γένος ἔχω εἰπεῖν οὔτε ὀπόθεν ἐσῆλθον ἢ ὅποι ἀπε-
 χώρησαν· ἀρκείτω δὲ ὡς ποιηταῖς τε εἴρηται καὶ ὡς ἕκαστός
 15 πη γινώσκει περὶ αὐτῶν. Σικανοὶ δὲ μετ' αὐτοὺς πρῶτοι 2
 φαίνονται ἐνοικισάμενοι, ὡς μὲν αὐτοὶ φασι, καὶ πρότεροι
 διὰ τὸ αὐτόχθονες εἶναι, ὡς δὲ ἡ ἀλήθεια εὐρίσκεται, Ἰβηρες
 ὄντες καὶ ἀπὸ τοῦ Σικανοῦ ποταμοῦ τοῦ ἐν Ἰβηρίᾳ ὑπὸ Λιγύων
 ἀναστάντες. καὶ ἀπ' αὐτῶν Σικανία τότε ἡ νῆσος ἐκαλεῖτο,
 20 πρότερον Τρινακρία καλουμένη· οἰκοῦσι δὲ ἔτι καὶ νῦν τὰ
 πρὸς ἐσπέραν τὴν Σικελίαν. Ἰλίου δὲ ἀλισκομένου τῶν 3

4 τὸ πλῆθος A B E F M 9 εἴκοσι σταδίων c f G: εἴκοσι σταδίοις
 A B μέτρῳ om. Schol. Patm. 10 εἶναι recc., legerunt Demetrius
 Phalereus alii: οὖσα codd. ὧδε Aldina: ἦ(ι)δε vel ἦδε codd.
 13 ἀνεχώρησαν M: ἂν ἐχώρησαν E

τε πολλοὺς κέκτηνται καὶ σίτῳ οἰκείῳ καὶ οὐκ ἐπακτῷ
χρῶνται.

- 21 Ἐπὶ οὖν τοιαύτην δύναμιν οὐ ναυτικῆς καὶ φαύλου
στρατιᾶς μόνον δεῖ, ἀλλὰ καὶ πεζῶν πολλὴν ξυμπλεῖν, εἴπερ
βουλόμεθα ἄξιον τῆς διανοίας δρᾶν καὶ μὴ ὑπὸ ἰππέων πολλῶν 5
εἴργεσθαι τῆς γῆς, ἄλλως τε καὶ εἰ ξυστώσω αἱ πόλεις
φοβηθεῖσαι καὶ μὴ ἀντιπάρσχωσω ἡμῖν φίλοι τινὲς γενό-
2 μνοι ἄλλοι ἢ Ἐγεσταῖοι ᾧ ἀμυνόμεθα ἰππικόν (αἰσχρὸν
δὲ βιασθέντας ἀπελθεῖν ἢ ὕστερον ἐπιμεταπέμπεσθαι, τὸ
πρῶτον ἀσκέπτως βουλευσαμένους)· αὐτόθεν δὲ παρασκευῆ 10
ἀξιόχρεφ ἐπιεῖναι, γνόντας ὅτι πολὺ τε ἀπὸ τῆς ἡμετέρας
αὐτῶν μέλλομεν πλεῖν καὶ οὐκ ἐν τῷ ὁμοίῳ στρατευσόμενοι
καὶ ὅτε ἐν τοῖς τῆδε ὑπηκόοις ξύμμαχοι ἦλθετε ἐπὶ τινα,
ὅθεν ῥάδιαι αἱ κομιδαὶ ἐκ τῆς φιλίας ὧν προσέδει, ἀλλ' ἐς
ἀλλοτρίαν πᾶσαν ἀπαρτήσαντες, ἐξ ἧς μηνῶν οὐδὲ τεσσάρων 15
22 τῶν χειμεριῶν ἄγγελον ῥάδιον ἐλθεῖν. ὕπλιτας τε οὖν
πολλοὺς μοι δοκεῖ χρῆναι ἡμᾶς ἄγειν καὶ ἡμῶν αὐτῶν καὶ
τῶν ξυμμάχων, τῶν τε ὑπηκόων καὶ ἢν τινα ἐκ Πελοποννήσου
δυνώμεθα ἢ πείσαι ἢ μισθῷ προσαγαγέσθαι, καὶ τοξότας
πολλοὺς καὶ σφειδονήγτας, ὅπως πρὸς τὸ ἐκείνων ἰππικὸν 20
ἀντέχωσι, ναυσί τε καὶ πολλὴν περιεῖναι, ἵνα καὶ τὰ ἐπιτήδεια
ῥᾶον ἐσκομιζόμεθα, τὸν δὲ καὶ αὐτόθεν σίτον ἐν ὀλκάσι,
πυροὺς καὶ πεφρυγμένους κριθάς, ἄγειν, καὶ σιτοποιοὺς ἐκ
τῶν μυλώνων πρὸς μέρος ἠναγκασμένους ἐμμίσθους, ἵνα,
ἢν που ὑπὸ ἀπλοίας ἀπολαμβανόμεθα, ἔχη ἢ στρατιὰ τὰ 25
ἐπιτήδεια (πολλὴ γὰρ οὐσα οὐ πάσης ἔσται πόλεως ὑποδέ-
ξασθαι), τὰ τε ἄλλα ὅσον δυνατὸν ἐτοιμάσασθαι, καὶ μὴ ἐπὶ
ἐτέροις γίνεσθαι, μάλιστα δὲ χρήματα αὐτόθεν ὡς πλεῖστα
ἔχειν. τὰ δὲ παρ' Ἐγεσταίων, ἃ λέγεται ἐκεῖ ἐτοῖμα,
23 νομίσατε καὶ λόγῳ ἂν μάλιστα ἐτοῖμα εἶναι. ἢν γὰρ αὐτοὶ 30
ἔλθωμεν ἐνθῆνδε μὴ ἀντίπαλον μόνον παρασκευασάμενοι,

12 στρατευσόμενοι C (G): στρατευσάμενοι cett.
οὐκ codd. 15 ἀπαρτήσαντες AB F (corr. f)

13 ὅτε F. Portus:

πλήν γε πρὸς τὸ μάχιμον αὐτῶν, τὸ ὀπλιτικόν, ἀλλὰ καὶ
ὑπερβάλλοντες τοῖς πᾶσι, μόλις οὕτως οἰοί τε ἐσόμεθα τῶν 2
μὲν κρατεῖν, τὰ δὲ καὶ διασῶσαι. πόλιν τε νομίσαι χρῆν ἐν 2
ἀλλοφύλοις καὶ πολεμίοις οἰκιοῦντας ἰέναι, οὓς πρέπει τῆ
5 πρώτη ἡμέρᾳ ἢ ἂν κατάσχωσιν εὐθὺς κρατεῖν τῆς γῆς, ἢ
εἰδέναι ὅτι, ἢν σφάλωνται, πάντα πολέμια ἔξουσιν. ὅπερ 3
ἐγὼ φοβούμενος, καὶ εἰδὼς πολλὰ μὲν ἡμᾶς δέον εἶδεν βουλευ-
σασθαι, ἔτι δὲ πλείω εὐτυχῆσαι (χαλεπὸν δὲ ἀνθρώπους
ὄντας), ὅτι ἐλάχιστα τῆ τύχῃ παραδοὺς ἐμαυτὸν βούλομαι
10 ἐκπλεῖν, παρασκευῆ δὲ ἀπὸ τῶν εἰκότων ἀσφαλῆς ἐκπλεῖσαι.
ταῦτα γὰρ τῆ τε ξυμπάσῃ πόλει βεβαιότατα ἠγοῦμαι καὶ
ἡμῖν τοῖς στρατευσομένοις σωτήρια. εἰ δὲ τῷ ἄλλως δοκεῖ,
παρήμι αὐτῷ τὴν ἀρχήν.'

- Ἄλλοι μὲν Νικίας τοσαῦτα εἶπε νομίζων τοὺς Ἀθηναίους τῷ 24
15 πλήθει τῶν πραγμάτων ἢ ἀποτρέψειν ἢ, εἰ ἀναγκάζοιτο
στρατεῦσθαι, μάλιστ' (ἂν) οὕτως ἀσφαλῶς ἐκπλεῖσαι· οἱ 2
δὲ τὸ μὲν ἐπιθυμοῦν τοῦ πλοῦ οὐκ ἐξηρέθησαν ὑπὸ τοῦ
ὀχλώδους τῆς παρασκευῆς, πολὺ δὲ μᾶλλον ὄρμητο, καὶ
τοῦναντίον περιέστη αὐτῷ· εἶ τε γὰρ παραυέσαι ἔδοξε καὶ 3
20 ἀσφάλεια νῦν δὴ καὶ πολλὴ ἔσεσθαι. καὶ ἔρωσ ἐνέπεσε 3
τοῖς πᾶσιν ὁμοίως ἐκπλεῖσαι τοῖς μὲν γὰρ πρεσβυτέροις
ὡς ἢ καταστρεψομένοις ἐφ' ἃ ἔπλεον ἢ οὐδὲν ἂν σφαλίσαν
μεγάλῃν δύναμιν, τοῖς δ' ἐν τῇ ἡλικίᾳ τῆς τε ἀπούσης πόθῳ
ὄψεως καὶ θεωρίας, καὶ εὐέλπιδες ὄντες σωθήσεσθαι· ὁ δὲ 25
25 πολὺς ὄμιλος καὶ στρατιώτης ἐν τε τῷ παρόντι ἀργύριον
οἴσειν καὶ προσκτήσεσθαι δύναμιν ὅθεν αἰδίων μισθοφορὰν
ὑπάρξειν. ὥστε διὰ τὴν ἄγαν τῶν πλεόνων ἐπιθυμίαν, εἰ 4
τῷ ἄρα καὶ μὴ ἤρεσκε, δεδιὼς μὴ ἀντιχειροτομῶν κακόνους
δόξειεν εἶναι τῆ πόλει ἡσυχίαν ἦγεν. καὶ τέλος παρελθὼν 25
30 τις τῶν Ἀθηναίων καὶ παρακαλέσας τὸν Νικίαν οὐκ ἔφη

4 οἰκιοῦντας a f: οἰκειοῦντας codd. 7 εἶδεν om. AB F 10 παρα-
σκευῆ ABC M 12 στρατευσομένοις EG 16 ἂν add.
Bekker 20 δὴ] δὲ AB E F 26 προσκτήσεσθαι G: προσκτήσασθαι
codd.

χρήναι προφασίζεσθαι οὐδὲ διαμέλλειν, ἀλλ' ἐναντίον ἀπάν-
των ἤδη λέγειν ἦντινα αὐτῷ παρασκευὴν Ἀθηναῖοι ψηφί-
2 σωνται. ὁ δὲ ἄκων μὲν εἶπεν ὅτι καὶ μετὰ τῶν ξυναρχόντων
καθ' ἡσυχίαν μᾶλλον βουλευέσσοιτο, ὅσα μέντοι ἤδη δοκεῖν
αὐτῷ, τρήρεσι μὲν οὐκ ἔλασσον ἢ ἑκατὸν πλευστέα εἶναι 5
(αὐτῶν δ' Ἀθηναίων ἔσεσθαι ὀπλιταγωγὸς ὅσαι ἂν δοκῶσι,
καὶ ἄλλας ἐκ τῶν ξυμμάχων μεταπεμπτέας εἶναι), ὀπλίταις
δὲ τοῖς ξύμπασιν Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων πεντα-
κισχιλίων μὲν οὐκ ἐλάσσοισιν, ἦν δέ τι δύνωνται, καὶ
πλέοσιν· τὴν δὲ ἄλλην παρασκευὴν ὡς κατὰ λόγον, καὶ 10
τοξοτῶν τῶν αὐτόθεν καὶ ἐκ Κρήτης καὶ σφενδονητῶν, καὶ ἦν
26 τι ἄλλο πρέπον δοκῆ εἶναι, ἐτοιμασάμενοι ἄξειν. ἀκούσαντες
δ' οἱ Ἀθηναῖοι ἐψηφίσαντο εὐθὺς αὐτοκράτορας εἶναι καὶ
περὶ στρατιᾶς πλήθους καὶ περὶ τοῦ παντὸς πλοῦ τοὺς στρα-
τηγούς πράσσειν ἢ ἂν αὐτοῖς δοκῆ ἄριστα εἶναι [Ἀθηναίους]. 15
2 καὶ μετὰ ταῦτα ἡ παρασκευὴ ἐγίγνετο, καὶ ἔς τε τοὺς
ξυμμάχους ἔπεμπον καὶ αὐτόθεν καταλόγους ἐποιοῦντο. ἄρτι
δ' ἀνειλήφει ἡ πόλις ἑαυτὴν ἀπὸ τῆς νόσου καὶ τοῦ ξυνεχοῦς
πολέμου ἔς τε ἡλικίας πλήθος ἐπιγεγενημένης καὶ ἔς χρη-
μάτων ἄθροισιν διὰ τὴν ἐκεχειρίαν, ὥστε ῥᾶον πάντα 20
ἐπορίζετο. καὶ οἱ μὲν ἐν παρασκευῇ ἦσαν.

27 Ἐν δὲ τούτῳ, ὅσοι Ἑρμαῖ ἦσαν λίθωοι ἐν τῇ πόλει τῇ
Ἀθηναίων (εἰσὶ δὲ κατὰ τὸ ἐπιχώριον, ἢ τετράγωνος ἐργασία,
πολλοὶ καὶ ἐν ἰδίοις προθύροις καὶ ἐν ἱεροῖς), μᾶ νυκτὶ οἱ
2 πλείστοι περιεκόπησαν τὰ πρόσωπα. καὶ τοὺς δράσαντας 25
ἦδει οὐδεῖς, ἀλλὰ μεγάλοις μηνύτροις δημοσίᾳ οὗτοί τε ἐζη-
τοῦντο καὶ προσέτι ἐψηφίσαντο, καὶ εἴ τις ἄλλο τι οἶδεν
ἀσέβημα γεγενημένον, μηνύειν ἀδεῶς τὸν βουλόμενον καὶ
3 ἀστῶν καὶ ξένων καὶ δούλων. καὶ τὸ πρᾶγμα μειζόνως
ἐλάμβανον· τοῦ τε γὰρ ἔκπλον οἰωνὸς ἐδόκει εἶναι καὶ ἐπὶ 30
ξυνωμοσίᾳ ἅμα νεωτέρων πραγμάτων καὶ δήμου καταλύσεως

2 ψηφίσονται A B E F M 14 post πλοῦ habent τοῦ codd.: om.
recc. 15 Ἀθηναίους seclisut Jones (monente Herwerdeno) 23 ἡ
... ἐργασία non legit Schol. Patm.

γεγενησθαι. μηνύεται οὖν ἀπὸ μετοίκων τέ τιων καὶ ἀκο- 28
λούθων περὶ μὲν τῶν Ἑρμῶν οὐδέν, ἄλλων δὲ ἀγαλμάτων
περικοπαί τινας πρότερον ὑπὸ νεωτέρων μετὰ παιδιᾶς καὶ
οἶνον γεγενημέναι, καὶ τὰ μυστήρια ἅμα ὡς ποιεῖται ἐν
5 οἰκίαις ἐφ' ὕβρει· ὦν καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην ἐπητιῶντο. καὶ 2
αὐτὰ ὑπολαμβάνοντες οἱ μάλιστα τῷ Ἀλκιβιάδῃ ἀχθόμενοι
ἐμποδῶν ὄντι σφίσι μὴ αὐτοῖς τοῦ δήμου βεβαιῶς προεστάναι,
καὶ νομίσαντες, εἰ αὐτὸν ἐξελάσειαν, πρῶτοι ἂν εἶναι, ἐμεγά-
λυνον καὶ ἐβῶν ὡς ἐπὶ δήμου καταλύσει τά τε μυστικά καὶ
10 ἡ τῶν Ἑρμῶν περικοπὴ γένοιτο καὶ οὐδὲν εἶη αὐτῶν ὅτι οὐ
μετ' ἐκείνου ἐπράχθη, ἐπιλέγοντες τεκμήρια τὴν ἄλλην αὐτοῦ
ἐς τὰ ἐπιτηδεύματα οὐ δημοτικὴν παρανομίαν. ὁ δ' ἐν τε 29
τῷ παρόντι πρὸς τὰ μηνύματα ἀπελογεῖτο καὶ ἐτοιμὸς ἦν
πρὶν ἐκπλεῖν κρῖνεσθαι, εἴ τι τούτων εἰργασμένος ἦν (ἦδη
15 γὰρ καὶ τὰ τῆς παρασκευῆς ἐπεπόριστο), καὶ εἰ μὲν τούτων
τι εἰργαστο, δίκην δοῦναι, εἰ δ' ἀπολυθείη, ἄρχειν. καὶ 2
ἐπεμαρτύρετο μὴ ἀπόντος πέρι αὐτοῦ διαβολᾶς ἀποδέχεσθαι,
ἀλλ' ἦδη ἀποκτείνειν, εἰ ἀδικεῖ, καὶ ὅτι σωφρονέστερον εἶη
μὴ μετὰ τοιαύτης αἰτίας, πρὶν διαγνώσι, πέμπειν αὐτὸν ἐπὶ
20 τοσοῦτῳ στρατεύματι. οἱ δ' ἔχθροὶ δεδιότες τό τε στρατεύμα 3
μὴ εὖνον ἔχρη, ἦν ἦδη ἀγωνίζηται, ὅ τε δῆμος μὴ μαλα-
κίζηται θεραπεύων ὅτι δι' ἐκείνον οἱ τ' Ἀργεῖοι ξυνεστράτευον
καὶ τῶν Μαντινέων τιμές, ἀπέτρεπον καὶ ἀπέσπευδον, ἄλλους
ρήτορας ἐνιέτες οἱ ἔλεγον νῦν μὲν πλεῖν αὐτὸν καὶ μὴ
25 κατασχεῖν τὴν ἀναγωγὴν, ἐλθόντα δὲ κρῖνεσθαι ἐν ἡμέραις
ρήταις, βουλόμενοι ἐκ μείζονος διαβολῆς, ἦν ἔμελλον ῥᾶον
αὐτοῦ ἀπόντος ποριεῖν, μετάπεμπτον κομισθέντα αὐτὸν ἀγω-
νίσασθαι. καὶ ἔδοξε πλεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην.

Μετὰ δὲ ταῦτα θέρους μεσοῦντος ἦδη ἡ ἀναγωγὴ ἐγίγνετο 30
30 ἐς τὴν Σικελίαν. τῶν μὲν οὖν ξυμμάχων τοῖς πλείστοις καὶ
ταῖς συταγωγαῖς ὀλκάσι καὶ τοῖς πλοίοις καὶ ὅση ἄλλη παρα-
σκευὴ ξυνεῖπετο πρότερον εἰρητὸ ἐς Κέρκυραν ξυλλέγεσθαι

5 οἰκίας f g M: οἰκίας cett. 14 εἰ . . . ἦν secl. Herwerden
25 ἀναγωγῆν A B F G M

ἔνδον, εὐθὺς περιδεεῖς γενόμενοι ὑπεξῆλθον οὐ πολλοὶ τινες,
 οἱ δὲ ἄλλοι ἐψηφίσαντό τε ξυμμαχίαν τοῖς Ἀθηναίοις καὶ
 3 τὸ ἄλλο στράτευμα ἐκέλευον ἐκ Ῥηγίου κομίζειν. μετὰ δὲ
 τοῦτο διαπλεύσαντες οἱ Ἀθηναῖοι ἐς τὸ Ῥήγιον, πάσῃ ἡδῆ
 τῇ στρατιᾷ ἄραντες ἐς τὴν Κατάνην, ἐπειδὴ ἀφίκοντο, 5
 κατεσκευάζοντο τὸ στρατόπεδον.
 52 Ἐσηγγέλλετο δὲ αὐτοῖς ἕκ τε Καμαρίνης ὡς, εἰ ἔλθοιεν,
 προσχωροῦν ἄν, καὶ ὅτι Συρακόσιοι πληροῦσι ναυτικόν.
 ἀπάσῃ οὖν τῇ στρατιᾷ παρέπλευσαν πρῶτον μὲν ἐπὶ Συρα-
 κούσας· καὶ ὡς οὐδὲν ἡῦρον ναυτικὸν πληρούμενον, παρε- 10
 κομίζοντο αὐθις ἐπὶ Καμαρίνης, καὶ σχόντες ἐς τὸν αἰγιαλὸν
 ἐπεκηρυκεύοντο. οἱ δ' οὐκ ἐδέχοντο, λέγοντες σφίσι τὰ
 ὄρκια εἶναι μιᾷ νηὶ καταπλεόντων Ἀθηναίων δέχεσθαι, ἢν
 2 μὴ αὐτοὶ πλείους μεταπέμψωσιν. ἄπρακτοι δὲ γενόμενοι
 ἀπέπλευον· καὶ ἀποβάντες κατὰ τι τῆς Συρακοσίας καὶ 15
 ἄρπαγὴν ποιησάμενοι, καὶ τῶν Συρακοσίων ἱππέων βοηθη-
 σάντων καὶ τῶν ψιλῶν τινὰς ἐσκεδασμένους διαφθειράντων,
 53 ἀπεκομίσθησαν ἐς Κατάνην. καὶ καταλαμβάνουσι τὴν Σαλα-
 μινίαν ναῦν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἠκούσαν ἐπὶ τε Ἀλκιβιάδην ὡς
 κελεύουσας ἀποπλεῖν ἐς ἀπολογία ὦν ἡ πόλις ἐνεκάλει, 20
 καὶ ἐπ' ἄλλους τινὰς τῶν στρατιωτῶν τῶν μετ' αὐτοῦ μεμνη-
 μένων περὶ τῶν μυστηρίων ὡς ἀσεβοῦντων, τῶν δὲ καὶ περὶ
 2 τῶν Ἑρμῶν. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ ἡ στρατιὰ ἀπέπλευσεν,
 οὐδὲν ἦσσαν ζήτησιω ἐποιούντο τῶν περὶ τὰ μυστήρια καὶ
 τῶν περὶ τοὺς Ἑρμᾶς δρασθέντων, καὶ οὐ δοκιμάζοντες τοὺς 25
 μηνυτάς, ἀλλὰ πάντα ὑπόπτως ἀποδεχόμενοι, διὰ πονηρῶν
 ἀνθρώπων πίστιν πάνυ χρηστοὺς τῶν πολιτῶν ξυλλαμβά-
 νοντες κατέδουν, χρησιμώτερον ἡγούμενοι εἶναι βασιανίσαι
 τὸ πρᾶγμα καὶ εὐρεῖν ἢ διὰ μηνυτοῦ πονηρίαν τινὰ καὶ
 χρηστὸν δοκοῦντα εἶναι αἰτιαθέντα ἀνέλεγκτον διαφυγεῖν. 30
 3 ἐπιστάμενος γὰρ ὁ δῆμος ἀκοῆ τὴν Πεισιστράτου καὶ τῶν

4 διαπλεύσαντες B : πλεύσαντες cett.
 suprascr. G

20 κελεύουσας AB FM

παίδων τυραννίδα χαλεπὴν τελευτῶσαν γενομένην καὶ
 προσέτι οὐδ' ὑφ' ἑαυτῶν καὶ Ἀρμοδίου καταλυθεῖσαν, ἀλλ'
 ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, ἐφοβεῖτο αἰεὶ καὶ πάντα ὑπόπτως
 ἐλάμβανεν.
 5 Τὸ γὰρ Ἀριστογείτονος καὶ Ἀρμοδίου τόλμημα δι' ἐρω- 54
 τικὴν ξυντυχίαν ἐπεχειρήθη, ἢν ἐγὼ ἐπὶ πλέον διηγησάμενος
 ἀποφανῶ οὔτε τοὺς ἄλλους οὔτε αὐτοὺς Ἀθηναίους περὶ τῶν
 σφετέρων τυράννων οὐδὲ περὶ τοῦ γενομένου ἀκριβὲς οὐδὲν
 λέγοντας. Πεισιστράτου γὰρ γηραιοῦ τελευτήσαντος ἐν τῇ 2
 10 τυραννίδι οὐχ Ἰππαρχος, ὥσπερ οἱ πολλοὶ οἴονται, ἀλλ'
 Ἰππίας πρεσβύτατος ὦν ἔσχε τὴν ἀρχήν. γενομένου δὲ
 Ἀρμοδίου ὥρα ἡλικίας λαμπροῦ Ἀριστογείτων ἀπὴρ τῶν
 ἀστῶν, μέσος πολίτης, ἐραστής ὦν εἶχεν αὐτόν. πειραθεῖς 3
 δὲ ὁ Ἀρμόδιος ὑπὸ Ἰππάρχου τοῦ Πεισιστράτου καὶ οὐ
 15 πεισθεὶς καταγορεύει τῷ Ἀριστογείτῳ. ὁ δὲ ἐρωτικῶς
 περιαλγῆσας καὶ φοβηθεὶς τὴν Ἰππάρχου δύναμιν μὴ βία
 προσαγάγῃται αὐτόν, ἐπιβουλεύει εὐθὺς ὡς ἀπὸ τῆς ὑπ-
 αρχούσης ἀξιώσεως κατάλυσιν τῇ τυραννίδι. καὶ ἐν τούτῳ 4
 ὁ Ἰππαρχος ὡς αὐθις πειράσας οὐδὲν μᾶλλον ἔπειθε τὸν
 20 Ἀρμόδιον, βίαιον μὲν οὐδὲν ἐβούλετο δρᾶν, ἐν τρόπῳ δέ
 τιμι ἀφανεῖ ὡς οὐ διὰ τοῦτο δὴ παρεσκευάζετο προπηλακιῶν
 αὐτόν. οὐδὲ γὰρ τὴν ἄλλην ἀρχὴν ἐπαχθῆς ἦν ἐς τοὺς 5
 πολλοὺς, ἀλλ' ἀνεπιφθόνως κατεστήσατο· καὶ ἐπετήδευσαν
 ἐπὶ πλείστον δὴ τύραννοι οὗτοι ἀρετὴν καὶ ζῆνεσιν, καὶ
 25 Ἀθηναίους εἰκοστὴν μόνον πρᾶσσόμενοι τῶν γιγνομένων
 τὴν τε πόλιν αὐτῶν καλῶς διεκόμισαν καὶ τοὺς πολέμους
 διέφερον καὶ ἐς τὰ ἱερὰ ἔθνον. τὰ δὲ ἄλλα αὐτῇ ἡ πόλις 6
 τοῖς πρὶν κειμένους νόμοις ἐχρήτο, πλὴν καθ' ὅσον αἰεὶ τινα
 ἐπεμέλοντο σφῶν αὐτῶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς εἶναι. καὶ ἄλλοι τε
 30 αὐτῶν ἠρξαν τὴν ἐνιαύσιον Ἀθηναίους ἀρχὴν καὶ Πεισι-
 στρατος ὁ Ἰππίου τοῦ τυραννεύσαντος υἱός, τοῦ πάππου

3 τῶν om. AB EFM 20 τρόπῳ Levesque : τούτῳ M : τόπῳ
 cett. 27 αἴτη AB EFM 30 ἐνιαυσίαν AB EFM

ἔχων τοῦνομα, ὃς τῶν δώδεκα θεῶν βωμὸν τὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ
7 ἄρχων ἀνέθηκε καὶ τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Πυθίῳ. καὶ τῷ
μὲν ἐν τῇ ἀγορᾷ προσοικοδομήσας ὕστερον ὁ δῆμος Ἀθηναίων
μείζον μήκος τοῦ βωμοῦ ἠφάνισε τοῦπίγραμμά· τοῦ δ' ἐν
Πυθίου ἔτι καὶ νῦν δῆλόν ἐστιν ἀμυδροῖς γράμμασι λέγον 5
τάδε·

μνήμα τόδ' ἦς ἀρχῆς Πεισίστρατος Ἰππίου υἱός
θήκεν Ἀπόλλωνος Πυθίῳ ἐν τεμένει.

- 55 ὅτι δὲ πρεσβύτατος ὢν Ἰππίας ἠρξεν, εἰδὼς μὲν καὶ ἀκοῇ
ἀκριβέστερον ἄλλων ἰσχυρίζομαι, γνώη δ' ἂν τις καὶ αὐτῷ 10
τούτῳ· παῖδες γὰρ αὐτῷ μόνῳ φαίνονται τῶν γνησίων
ἀδελφῶν γενόμενοι, ὡς ὃ τε βωμὸς σημαίνει καὶ ἡ στήλη
περὶ τῆς τῶν τυράννων ἀδικίας ἢ ἐν τῇ Ἀθηναίων ἀκροπόλει
σταθεῖσα, ἐν ἣ Ἐσσηλαοῦ μὲν οὐδ' Ἰππάρχου οὐδεὶς παῖς
γέγραπται, Ἰππίου δὲ πέντε, οἱ αὐτῷ ἐκ Μυρρίνης τῆς 15
Καλλίου τοῦ Ὑπεροχίδου θυγατρὸς ἐγένοντο· εἰκὸς γὰρ ἦν
2 τὸν πρεσβύτατον πρῶτον γῆμαι. καὶ ἐν τῇ αὐτῇ στήλῃ
πρῶτος γέγραπται μετὰ τὸν πατέρα, οὐδὲ τοῦτο ἀπεικόντως
3 διὰ τὸ πρεσβεύειν τε ἀπ' αὐτοῦ καὶ τυραννεύσαι. οὐ μὴν
οὐδ' ἂν κατασχέειν μοι δοκεῖ ποτὲ Ἰππίας τὸ παραχρήμα 20
ῥαδίως τὴν τυραννίδα, εἰ Ἰππαρχος μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ ὢν
ἀπέθανεν, αὐτὸς δὲ αὐθημερὸν καθίστατο· ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ
πρότερον ξύνηθες τοῖς μὲν πολίταις φοβερὸν, ἐς δὲ τοὺς
ἐπικούρους ἀκριβές, πολλῷ τῷ περιόντι τοῦ ἀσφαλοῦς κατε-
κράτησε, καὶ οὐχ ὡς ἀδελφὸς νεώτερος ὢν ἠπόρησεν, ἐν 25
4 ᾧ οὐ πρότερον ξυνεχῶς ὠμιλήκει τῇ ἀρχῇ. Ἰππάρχῳ δὲ
ξυνέβη τοῦ πάθους τῇ δυστυχίᾳ ὀνομασθέντα καὶ τὴν δόξαν
τῆς τυραννίδος ἐς τὰ ἔπειτα προσλαβεῖν.
- 56 Τὸν δ' οὖν Ἀρμόδιον ἀπαρνηθέντα τὴν πείρασιν, ὥσπερ
διενοεῖτο, προυπηλάκισεν· ἀδελφὴν γὰρ αὐτοῦ κόρην ἐπαγ- 30
γείλαυτες ἤκειν καροῦν οἴσουσαν ἐν πομπῇ τιῷ, ἀπήλασαν

11 μόνῳ recc. : μόνον codd. 16 Ὑπεροχίδου C : Ὑπερεχίδου cett.
17 αὐτῇ Porpo (in ipso . . . lapide Valla) : πρώτῃ codd. 22 καὶ
om. C

- λέγοντες οὐδὲ ἐπαγγεῖλαι τὴν ἀρχὴν διὰ τὸ μὴ ἀξίαν εἶναι.
χαλεπῶς δὲ ἐνεγκόντος τοῦ Ἀρμόδιου πολλῷ δὴ μᾶλλον δι' 2
ἐκείνου καὶ ὁ Ἀριστογείτων παρωξύνετο. καὶ αὐτοῖς τὰ
μὲν ἄλλα πρὸς τοὺς ξυνεπιθησομένους τῷ ἔργῳ ἐπέπρακτο,
5 περιέμενον δὲ Παναθήναια τὰ μεγάλα, ἐν ἣ μόνον ἡμέρα οὐχ
ὑποπτον ἐγίγνετο ἐν ὅπλοις τῶν πολιτῶν τοὺς τὴν πομπὴν
πέμφοντας ἀθρόους γενέσθαι· καὶ ἔδει ἄρξαι μὲν αὐτούς,
ξυνεπαμῦναι δὲ εὐθὺς τὰ πρὸς τοὺς δορυφόρους ἐκείνους.
ἦσαν δὲ οὐ πολλοὶ οἱ ξυνομομοκότες ἀσφαλείας ἔνεκα 3
10 ἠλπιζον γὰρ καὶ τοὺς μὴ προειδότες, εἰ καὶ ὀποιοῖον τολ-
μήσειαν, ἐκ τοῦ παραχρήμα ἔχοντάς γε ὄπλα ἐθειλήσειν σφᾶς
αὐτοὺς ξυνελευθεροῦν. καὶ ὡς ἐπήλθεν ἡ εορτή, Ἰππίας 57
μὲν ἔξω ἐν τῷ Κεραμεικῷ καλουμένῳ μετὰ τῶν δορυφόρων
διεκόσμηι ὡς ἕκαστα ἐχρῆν τῆς πομπῆς προϊέναι, ὁ δὲ
15 Ἀρμόδιος καὶ ὁ Ἀριστογείτων ἔχοντες ἤδη τὰ ἐγχειρίδια ἐς
τὸ ἔργον προήσαν. καὶ ὡς εἶδόν τινα τῶν ξυνωμοτῶν σφίσι 2
διαλεγόμενον οἰκείως τῷ Ἰππίᾳ (ἦν δὲ πᾶσιν εὐπρόσδοος ὁ
Ἰππίας), ἔδεισαν καὶ ἐνόμισαν μεμνησθῆναι τε καὶ ὅσον οὐκ
ἤδη ξυλληφθῆσεν. τὸν λυπήσαντα οὖν σφᾶς καὶ δι' 3
20 ὄνπερ πάντα ἐκινδύνεον ἐβούλοντο πρότερον, εἰ δύναντο,
προτιμωρήσασθαι, καὶ ὥσπερ εἶχον ἄρμησαν ἔσω τῶν πυλῶν,
καὶ περιέτυχον τῷ Ἰππάρχῳ παρὰ τὸ Λεωκόρειον καλούμενον,
καὶ εὐθὺς ἀπερισκέπτως προσπεσόντες καὶ ὡς ἂν μάλιστα δι'
ὄργῃς ὁ μὲν ἐρωτικῆς, ὁ δὲ ὑβρισμένος, ἔτυπτον καὶ ἀπο-
25 κτείνουσι αὐτόν. καὶ ὁ μὲν τοὺς δορυφόρους τὸ αὐτίκα 4
διαφεύγει ὁ Ἀριστογείτων, ξυνδραμόντος τοῦ ὄχλου, καὶ
ὕστερον ληφθεὶς οὐ ῥαδίως διετέθη· Ἀρμόδιος δὲ αὐτοῦ
παραχρήμα ἀπόλλυται. ἀγγελθέντος δὲ Ἰππίᾳ ἐς τὸν 58
30 τοὺς ὀπλίτας, πρότερον ἢ αἰσθέσθαι αὐτοὺς ἄφωθεν ὄντας,
εὐθὺς ἐχώρησε, καὶ ἀδήλως τῇ ὄψει πλασάμενος πρὸς τὴν

7 πέμφοντας f : πέμφαντας codd. 9 ἔνεκα recc. : οὐνεκα codd.
16 ξυνομομοκόντων recc. 21 προτιμωρήσασθαι M : προτιμωρήσασθαι
cett. 22 παρὰ] περι recc. 23 prius καὶ recc. : om. codd.

ξυμφορὰν ἐκέλευσεν αὐτοὺς, δείξας τι χωρίον, ἀπελθεῖν ἐς
2 αὐτὸ ἄνευ τῶν ὄπλων. καὶ οἱ μὲν ἀνεχώρησαν οἴομενοί τι
ἐρεῖν αὐτόν, ὃ δὲ τοῖς ἐπικουροῖς φράσας τὰ ὄπλα ὑπολαβεῖν
ἐξελέγετο εὐθὺς οὗς ἐπητιῶτο καὶ εἴ τις ἠῤῥέθη ἐγχειρίδιον
ἔχων· μετὰ γὰρ ἀσπίδος καὶ δόρατος εἰώθεσαν τὰς πομπὰς 5
ποιεῖν.

59 Τοιοῦτῳ μὲν τρόπῳ δι' ἐρωτικὴν λύπην ἢ τε ἀρχὴ τῆς
ἐπιβουλῆς καὶ ἡ ἀλόγιστος τόλμα ἐκ τοῦ παραχρήμα περι-
2 δεοῦς Ἀρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι ἐγένετο. τοῖς δ' Ἀθη-
ναίοις χαλεπωτέρα μετὰ τοῦτο ἡ τυραννὶς κατέστη, καὶ ὁ 10
Ἴππίας διὰ φόβου ἤδη μᾶλλον ὢν τῶν τε πολιτῶν πολλοὺς
ἔκτεινε καὶ πρὸς τὰ ἔξω ἅμα διεσκοπέιτο, εἴ ποθεν ἀσφάλειάν
3 τινα ὀρφή μεταβολῆς γενομένης ὑπάρχουσάν οἱ. Ἴππόκλου
γούν τοῦ Λαμψακηνοῦ τυράννου Αἰαντίδῃ τῷ παιδί θυγατέρα
ἑαυτοῦ μετὰ ταῦτα Ἀρχεδίκην Ἀθηναίος ὢν Λαμψακηνῷ 15
ἔδωκεν, αἰσθανόμενος αὐτοὺς μέγα παρὰ βασιλεῖ Δαρείῳ
δύνασθαι. καὶ αὐτῆς σῆμα ἐν Λαμψάκῳ ἐστὶν ἐπίγραμμα
ἔχον τόδε·

ἄνδρὸς ἀριστεύσαντος ἐν Ἑλλάδι τῶν ἐφ' ἑαυτοῦ

Ἴππίου Ἀρχεδίκην ἤδε κέκευθε κόνις,

20

ἢ πατρός τε καὶ ἀνδρὸς ἀδελφῶν τ' οὔσα τυράννων

παίδων τ' οὐκ ἦρθη νοῦν ἐς ἀτασθαλίην.

4 τυραννέουσας δὲ ἔτη τρία Ἴππίας ἔτι Ἀθηναίων καὶ παυθεῖς
ἐν τῷ τετάρτῳ ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ Ἀλκμεωνιδῶν τῶν
φενυόντων, ἐχώρει ὑπόσπονδος ἐς τε Σίγειον καὶ παρ' Αἰαν- 25
τίδην ἐς Λάμψακον, ἐκεῖθεν δὲ ὡς βασιλέα Δαρείου, ὅθεν
καὶ ὀρμώμενος ἐς Μαραθῶνα ὕστερον ἔτει εἰκοστῷ ἤδη γέρων
ὢν μετὰ Μήδων ἐστράτευσεν.

60 Ὡν ἐνθυμούμενος ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων, καὶ μυμησκό-
μενος ὅσα ἀκοῆ περὶ αὐτῶν ἠπίστατο, χαλεπὸς ἦν τότε καὶ 30
ὑπόπτῃς ἐς τοὺς περὶ τῶν μυστικῶν τὴν αἰτίαν λαβόντας,
καὶ πάντα αὐτοῖς ἐδόκει ἐπὶ ξυνωμοσίᾳ ὀλιγαρχικῇ καὶ

2 ἀπεχώρησαν Porpo

5, 6 μετὰ . . . ποιεῖν secl. Herwerden

τυραννικῇ πεπράχθαι. καὶ ὡς αὐτῶν διὰ τὸ τοιοῦτον 2
ὀργιζομένων πολλοὶ τε καὶ ἀξιόλογοι ἄνθρωποι ἤδη ἐν τῷ
δεσποτηρίῳ ἦσαν καὶ οὐκ ἐν παύλῃ ἐφαίνετο, ἀλλὰ καθ'
ἡμέραν ἐπεδίδουσαν μᾶλλον ἐς τὸ ἀγριώτερόν τε καὶ πλείους
5 ἔτι ξυλλαμβάνειν, ἐνταῦθα ἀναπέιθεται εἰς τῶν δεδεμένων,
ὅσπερ ἐδόκει αἰτιώτατος εἶναι, ὑπὸ τῶν ξυνδεσμοτῶν τινὸς
εἶτε ἄρα καὶ τὰ ὄντα μνηῦσαι εἶτε καὶ οὐ· ἐπ' ἀμφότερα γὰρ
εἰκάζεται, τὸ δὲ σαφὲς οὐδεὶς οὔτε τότε οὔτε ὕστερον ἔχει
εἰπεῖν περὶ τῶν δρασάντων τὸ ἔργον. λέγων δὲ ἔπεισεν 3
10 αὐτὸν ὡς χρή, εἰ μὴ καὶ δέδρακεν, αὐτόν τε ἄδειαν ποιησά-
μενον σῶσαι καὶ τὴν πόλιν τῆς παρουσίας ὑποψίας παύσαι·
βεβαιοτέρα γὰρ αὐτῷ σωτηρίαν εἶναι ὁμολογήσαντι μετ'
ἀδείας ἢ ἀρνηθέντι διὰ δίκης ἐλθεῖν. καὶ ὁ μὲν αὐτὸς τε 4
15 δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων ἄσμενος λαβῶν, ὡς ᾔετο, τὸ σαφὲς
καὶ δειῶν ποιούμενοι πρότερον εἰ τοὺς ἐπιβουλεύοντας
σφῶν τῷ πληθεί μὴ εἴσονται, τὸν μὲν μνηστῆν εὐθὺς καὶ
τοὺς ἄλλους μετ' αὐτοῦ ὅσων μὴ κατηγορήκει ἔλυσαν, τοὺς
δὲ καταιτιαθέντας κρίσεις ποιήσαντες τοὺς μὲν ἀπέκτειναν,
20 ὅσοι ξυνηλέφθησαν, τῶν δὲ διαφυγόντων θάνατον κατα-
γνόντες ἐπαεῖπον ἀργύριον τῷ ἀποκτείναντι. κὰν τούτῳ οἱ 5
μὲν παθόντες ἄδηλον ἦν εἰ ἀδίκως ἐτετιμώρητο, ἢ μέντοι
ἄλλη πόλις ἐν τῷ παρόντι περιφανῶς ὠφέλητο. περὶ δὲ 61
25 ἐκπλεῖν αὐτὸν ἐπέθεντο, χαλεπῶς οἱ Ἀθηναῖοι ἐλάμβανον·
καὶ ἐπειδὴ τὸ τῶν Ἑρμῶν ᾄοντο σαφὲς ἔχειν, πολὺ δὴ
μᾶλλον καὶ τὰ μυστικά, ὢν ἐπαίτιος ἦν, μετὰ τοῦ αὐτοῦ
λόγου καὶ τῆς ξυνωμοσίας ἐπὶ τῷ δήμῳ ἀπ' ἐκεινοῦ ἐδόκει
πραχθῆναι. καὶ γὰρ τις καὶ στρατιὰ Λακεδαιμονίων οὐ 2
30 πολλὴ ἔτυχε κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐν ᾧ περὶ ταῦτα ἐθορυ-
βοῦντο μέχρι Ἰσθμοῦ παρελθοῦσα, πρὸς Βοιωτοῦς τι πράσ-

10 αὐτὸν c: αὐτὸν codd.

14 ἑαυτοῦ fg: ἑαυτὸν codd.

31 πρᾶσσοντας ABEFM

3 σουτες. ἐδόκει οὖν ἐκείνου πράξαντος καὶ οὐ Βοιωτῶν ἕνεκα
 ἀπὸ ξυνθήματος ἦκειν, καὶ εἰ μὴ ἔφθασαν δὴ αὐτοὶ κατὰ τὸ
 μήνυμα ξυλλαβόντες τοὺς ἀνδρας, προδοθῆναι ἂν ἡ πόλις.
 καὶ τινα μίαν νύκτα καὶ κατέδαρθον ἐν Θησείῳ τῷ ἐν πόλει
 3 ἐν ὄπλοις. οἳ τε ξένοι τοῦ Ἀλκιβιάδου οἱ ἐν Ἀργεὶ κατὰ 5
 τὸν αὐτὸν χρόνον ὑποπτεύθησαν τῷ δήμῳ ἐπιτίθεσθαι, καὶ
 τοὺς ὁμήρους τῶν Ἀργείων τοὺς ἐν ταῖς νήσοις κειμένους οἱ
 Ἀθηναῖοι τότε παρέδωσαν τῷ Ἀργείῳ δήμῳ διὰ ταῦτα
 4 διαχρήσασθαι. πανταχόθεν τε περιεστῆκει ὑποψία ἐς τὸν
 Ἀλκιβιάδην. ὥστε βουλόμενοι αὐτὸν ἐς κρίσιν ἀγαγόντες 10
 ἀποκτεῖναι, πέμπουσιν οὕτω τὴν Σαλαμινίαν ναῦν ἐς τὴν
 Σικελίαν ἐπὶ τε ἐκείνου καὶ ὧν περὶ ἄλλων ἐμεμῆντο.
 5 εἴρητο δὲ προειπεῖν αὐτῷ ἀπολογησομένῳ ἀκολουθεῖν, ξυλ-
 λαμβάνειν δὲ μὴ, θεραπεύοντες τό τε πρὸς τοὺς ἐν τῇ Σικελίᾳ
 στρατιώτας τε σφετέρους καὶ πολεμίους μὴ θορυβεῖν καὶ οὐχ 15
 ἦκιστα τοὺς Μαντινέας καὶ Ἀργείους βουλόμενοι παραμεῖναι,
 6 δι' ἐκείνου νομίζοντες πεισθῆναι σφίσι ξυστρατεύειν. καὶ ὁ
 μὲν ἔχων τὴν ἑαυτοῦ ναῦν καὶ οἱ ξυνδιαβεβλημένοι ἀπέπλεον
 μετὰ τῆς Σαλαμινίας ἐκ τῆς Σικελίας ὡς ἐς τὰς Ἀθήνας·
 καὶ ἐπειδὴ ἐγένοντο ἐν Θουρίοις, οὐκέτι ξυνείποντο, ἀλλ' 20
 ἀπελθόντες ἀπὸ τῆς νεὸς οὐ φανεροὶ ἦσαν, δέισαντες τὸ ἐπὶ
 7 διαβολῇ ἐς δίκην καταπλεῦσαι. οἱ δ' ἐκ τῆς Σαλαμινίας
 τέως μὲν ἐζήτουν τὸν Ἀλκιβιάδην καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ· ὡς
 δ' οὐδαμοῦ φανεροὶ ἦσαν, ὄχοντο ἀποπλέουτες. ὁ δὲ
 Ἀλκιβιάδης ἦδη φυγὰς ὧν οὐ πολὺ ὕστερον ἐπὶ πλοίοις 25
 ἐπεραιώθη ἐς Πελοπόννησον ἐκ τῆς Θουρίας· οἱ δ' Ἀθηναῖοι
 ἐρήμη δίκη θάνατον κατέγνωσαν αὐτοῦ τε καὶ τῶν μετ'
 ἐκείνου.

62 Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ λοιποὶ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ ἐν τῇ
 Σικελίᾳ, δύο μέρη ποιήσαντες τοῦ στρατεύματος καὶ λαχὼν 30
 ἑκάτερος, ἔπλεον ξύμπαντι ἐπὶ Σελωῶντος καὶ Ἐγέστης,

9 διαχρήσασθαι M : χρήσασθαι B : διαχρήσασθαι cett.
 λογησαμένῳ A B E F M 17 σφίσι Lindau : σφᾶς codd.

13 ἀπο-
 31 ξύμ-

παντι recc. : ξὺν παντὶ vel ξὺν παντι codd.

βουλόμενοι μὲν εἰδέναι τὰ χρήματα εἰ δώσουσιν οἱ Ἐγεσταῖοι,
 κατασκέψασθαι δὲ καὶ τῶν Σελωοντιῶν τὰ πράγματα καὶ
 τὰ διάφορα μαθεῖν τὰ πρὸς Ἐγεσταίους. παραπλέοντες δ' 2
 ἐν ἀριστερᾷ τὴν Σικελίαν, τὸ μέρος τὸ πρὸς τὸν Τυρσηρικὸν
 5 κόλπον, ἔσχον ἐς Ἰμέραν, ἥπερ μόνῃ ἐν τούτῳ τῷ μέρει τῆς
 Σικελίας Ἑλλὰς πόλις ἐστίν· καὶ ὡς οὐκ ἐδέχοντο αὐτοὺς,
 παρεκομίζοντο. καὶ ἐν τῷ παράπλῳ αἰρούσιν Ἐκκαρα, 3
 πόλισμα Σικανικὸν μὲν, Ἐγεσταίους δὲ πολέμιον· ἦν δὲ
 παραθαλασσίδιον. καὶ ἀνδραποδίσαντες τὴν πόλιν παρέδωσαν
 10 Ἐγεσταίοις (παρεγένοντο γὰρ αὐτῶν ἱππῆς), αὐτοὶ δὲ πάλιν
 τῷ μὲν πεζῷ ἐχώρουν διὰ τῶν Σικελῶν ἕως ἀφίκοντο ἐς
 Κατάνην, αἱ δὲ νῆες περιέπλευσαν τὰ ἀνδράποδα ἄγουσαι.
 Νικίας δὲ εὐθὺς ἐξ Ἐκκάρων ἐπὶ Ἐγέστης παραπλεύσας, 4
 καὶ τὰλλα χρηματίσας καὶ λαβὼν τάλαντα τριάκοντα παρήν
 15 ἐς τὸ στράτευμα· καὶ τὰνδράποδα ἀπέδωσαν, καὶ ἐγένοντο ἐξ
 αὐτῶν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν τάλαντα. καὶ ἐς τοὺς τῶν Σικελῶν 5
 ξυμμάχους περιέπλευσαν, στρατιῶν κελεύοντες πέμπειν· τῇ
 τε ἡμισείᾳ τῆς ἑαυτῶν ἦλθον ἐπὶ Ἐβλαν τὴν Γελεάτιν
 πολεμίαν οὔσαν, καὶ οὐχ εἶλον. καὶ τὸ θέρος ἐτελεῦτα.
 20 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος εὐθὺς τὴν ἔφοδον οἱ 63
 Ἀθηναῖοι ἐπὶ Συρακούσας παρεσκευάζοντο, οἱ δὲ Συρακόσιοι
 καὶ αὐτοὶ ὡς ἐπ' ἐκείνους ἰόντες. ἐπειδὴ γὰρ αὐτοῖς πρὸς 2
 τὸν πρῶτον φόβον καὶ τὴν προσδοκίαν οἱ Ἀθηναῖοι οὐκ
 εὐθὺς ἐπέκειντο, κατὰ τε τὴν ἡμέραν ἐκάστην προϊούσαν
 25 ἀνεθάρσουν μᾶλλον καὶ ἐπειδὴ πλείοντες τε τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τῆς
 Σικελίας πολὺ ἀπὸ σφῶν ἐφαίνοντο καὶ πρὸς τὴν Ἐβλαν
 ἐλθόντες καὶ πειράσαντες οὐχ εἶλον βία, ἔτι πλέον κατε-
 φρόνησαν καὶ ἠξίουσαν τοὺς στρατηγούς, οἷον δὴ ὄχλος φιλεῖ
 30 ἐκεῖνοι ἐφ' ἑαυτοὺς ἔρχονται. καὶ ἱππῆς προσελαύνοντες 3
 αἰεὶ κατάσκοποι τῶν Συρακοσίων πρὸς τὸ στράτευμα τῶν
 Ἀθηναίων ἐφύβριζον ἄλλα τε καὶ εἰ ξυνοικήσοντες σφίσι

25 τε τὰ Reiske : τά τε codd.

30 καὶ recc. : om. codd.

τὰ πλείω ἐν πόνῳ ξυνεχεστέρω ὦν διὰ τὸ ὑστέρω ἀναχω-
ροῦντι αὐτῷ πρώτῳ ἐπικεῖσθαι τοὺς πολεμίους καὶ τότε
γνοὺς τοὺς Συρακοσίους διώκοντας οὐ προυχῶρει μᾶλλον
ἢ ἐς μάχην ξυνετάσσετο, ἕως ἐνδιατρίβων κυκλοῦται τε ὑπ'
αὐτῶν καὶ ἐν πολλῷ θορύβῳ αὐτὸς τε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ 5
'Αθηναῖοι ἦσαν· ἀνειληθέντες γὰρ ἐς τι χωρίον ᾧ κύκλῳ
μὲν τειχίον περιῆν, ὁδὸς δὲ ἔνθεν [τε] καὶ ἔνθεν, ἐλάας δὲ
5 οὐκ ὀλίγας εἶχεν, ἐβάλλοντο περισταδόν. τοιαύταις δὲ
προσβολαῖς καὶ οὐ ξυσταδὸν μάχαις οἱ Συρακοῖοι εἰκότως
ἐχρῶντο· τὸ γὰρ ἀποκινδυνεύειν πρὸς ἀνθρώπους ἀπο- 10
νευομένους οὐ πρὸς ἐκείνων μᾶλλον ἢν ἔτι ἢ πρὸς τῶν
'Αθηναίων, καὶ ἅμα φειδῶ τέ τις ἐγίγνετο ἐπ' εὐπραγίᾳ
ἤδη σαφεῖ μὴ προαναλωθῆναι τῷ, καὶ ἐνόμιζον καὶ ὡς ταύτη
82 τῇ ἰδέᾳ καταδαμασάμενοι λήψεσθαι αὐτοῦς. ἐπειδὴ δ' οὖν
δι' ἡμέρας βάλλοντες πανταχόθεν τοὺς 'Αθηναίους καὶ 15
ξυμμάχους ἑώραν ἤδη τεταλαιπωρημένους τοῖς τε τραύμασι
καὶ τῇ ἄλλῃ κακώσει, κήρυγμα ποιοῦνται Γύλιππος καὶ
Συρακοῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι πρῶτον μὲν τῶν νησιωτῶν
εἴ τις βούλεται ἐπ' ἐλευθερίᾳ ὡς σφᾶς ἀπιέναι· καὶ ἀπε-
2 χῶρησάν τινας πόλεις οὐ πολλάς. ἔπειτα δ' ὕστερον καὶ 20
πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς μετὰ Δημοσθένους ὁμολογία
γίγνεται ὥστε ὄπλα τε παραδοῦναι καὶ μὴ ἀποθανεῖν μηδένα
μήτε βιαίως μήτε δεσμοῖς μήτε τῆς ἀναγκαιοτάτης ἐνδείᾳ
3 διαίτης. καὶ παρέδωσαν οἱ πάντες σφᾶς αὐτοῦς ἑξακισχίλιοι,
καὶ τὸ ἀργύριον ὃ εἶχον ἅπαν κατέθεσαν ἐσβαλόντες ἐς 25
ἀσπίδας ὑπτίας, καὶ ἐνέπλησαν ἀσπίδας τέσσαρας. καὶ
τούτους μὲν εὐθὺς ἀπεκόμιζον ἐς τὴν πόλιν· Νικίας δὲ καὶ
οἱ μετ' αὐτοῦ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀφικνῶνται ἐπὶ τὸν ποταμὸν

1 post πόνῳ add. τε ACEFGM 2 πρώτῳ om. CG 5 ἐν B:
om. cett. [Π¹⁸] 6 'Αθηναῖοι secl. Krüger [Π¹⁸] 7 τε om. CM [Π¹⁸]
8 ἐβάλλοντο B: ἐβαλλον τότε C: ἐβάλλοντό (-βάλ- M) τε cett. [Π¹⁸]
11 post alt. πρὸς add. τὸ AEFM [Π¹⁸] 12 ἐγίγνετο B: ἐγένετο
cett. [Π¹⁸] 13 τῷ ABC EFM 14 δ' οὖν Dobree: γοῖν codd. Π¹⁸
18 οἱ Συρακοῖοι Π¹⁸ reccl. οἱ om. ? Π¹⁸ 21 post μετὰ add. τοῦ M
[Π¹⁸] 25 κατέ[θ]εσα[ν] desinit Π¹⁸ ἐσβαλλόντες (sic) B 28
αὐτὸν AEFM ταύτῃ B: αὐτῇ cett. γρ. B τῇ αὐτῇ Herwerden ἀφ-
ικνῶνται post αὐτοῦ habent ACEFGM γρ. B

τὸν Ἐριεόν, καὶ διαβὰς πρὸς μετέωρόν τι καθίσει τὴν
στρατιάν.

Οἱ δὲ Συρακοῖοι τῇ ὑστεραία καταλαβόντες αὐτὸν 83
ἔλεγον ὅτι οἱ μετὰ Δημοσθένους παραδεδώκοιεν σφᾶς
5 αὐτοῦς, κελεύοντες κἀκείνον τὸ αὐτὸ δρᾶν· ὁ δ' ἀπιστῶν
σπένδεται ἰππέα πέμψαι σκεψόμενον. ὡς δ' οἰχόμενος 2
ἀπήγγειλε πάλιν παραδεδωκότας, ἐπικηρυκεύεται Γύλιππος
καὶ Συρακοῖοις εἶναι ἐτοῖμος ὑπὲρ 'Αθηναίων ξυμβῆναι,
ὅσα ἀνήλωσαν χρήματα Συρακοῖοι ἐς τὸν πόλεμον, ταῦτα
10 ἀποδοῦναι, ὥστε τὴν μετ' αὐτοῦ στρατιάν ἀφείναι αὐτοῦς·
μέχρι οὐ δ' ἂν τὰ χρήματα ἀποδοθῇ, ἀνδρας δώσειν 'Αθη-
ναίων ὀμήρους, ἕνα κατὰ τάλαντον. οἱ δὲ Συρακοῖοι καὶ 3
Γύλιππος οὐ προσεδέχοντο τοὺς λόγους, ἀλλὰ προσπεσόντες
καὶ περιστάντες πανταχόθεν ἔβαλλον καὶ τούτους μέχρι
15 ὄψέ. εἶχον δὲ καὶ οὔτοι πονήρως σίτου τε καὶ τῶν ἐπιτη- 4
δείων ἀπορία. ὅμως δὲ τῆς νυκτὸς φυλάξαντες τὸ ἡσυχάζον
ἔμελλον πορεύεσθαι. καὶ ἀναλαμβάνουσί τε τὰ ὄπλα καὶ
οἱ Συρακοῖοι αἰσθάνονται καὶ ἐπαίανισαν. γνόντες δὲ 5
οἱ 'Αθηναῖοι ὅτι οὐ λαυθάνουσι, κατέθετο πάλιν πλὴν
20 τριακοσίων μάλιστα ἀνδρῶν· οὔτοι δὲ διὰ τῶν φυλάκων
βιασάμενοι ἐχώρουν τῆς νυκτὸς ἢ ἐδύνατο.

Νικίας δ' ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγένετο ἦγε τὴν στρατιάν· οἱ δὲ 84
Συρακοῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι προσέκειντο τὸν αὐτὸν τρόπον
πανταχόθεν βάλλοντές τε καὶ κατακουτίζοντες. καὶ οἱ 2
25 'Αθηναῖοι ἠπέιγοντο πρὸς τὸν 'Ασσίναρον ποταμόν, ἅμα
μὲν βιαζόμενοι ὑπὸ τῆς πανταχόθεν προσβολῆς ἰππέων τε
πολλῶν καὶ τοῦ ἄλλου ὄχλου, οἰόμενοι ῥᾶν τι σφίσιν
ἔσεσθαι, ἦν διαβῶσι τὸν ποταμόν, ἅμα δ' ὑπὸ τῆς ταιλι-
πωρίας καὶ τοῦ πιεῖν ἐπιθυμίας. ὡς δὲ γίγνεται ἐπ' αὐτῷ, 3
30 ἐσπίπτουσι οὐδενὶ κόσμῳ ἔτι, ἀλλὰ πᾶς τέ τις διαβῆναι
αὐτὸς πρῶτος βουλόμενος καὶ οἱ πολέμιοι ἐπικείμενοι χαλε-

4 post μετὰ add. τοῦ M 5 καὶ ἐκείνον B (κἀκείνον γρ. B)
11 δ' οὐδ' B 17 πορεύεσθαι AB 18 ἐπαίανισαν cf: ἐπαίωνισαν
codd.

πὴν ἤδη τὴν διάβασιν ἐποίουν· ἀθρόοι γὰρ ἀναγκαζόμενοι
 χωρεῖν ἐπέπιπτον τε ἀλλήλοις καὶ κατεπάτου, περὶ τε τοῖς
 4 ἔμπαλασσόμενοι κατέρρευον. ἐς τὰ ἐπὶ θάτερα τὰ τοῦ ποτα-
 μοῦ παραστάντες οἱ Συρακόσιοι (ἦν δὲ κρημνώδες) ἔβαλλον 5
 ἄνωθεν τοὺς Ἀθηναίους, πίνοντάς τε τοὺς πολλοὺς ἀσμέ-
 νους καὶ ἐν κοίλῳ ὄντι τῷ ποταμῷ ἐν σφίσῳ αὐτοῖς ταρασ-
 5 σομένους. οἳ τε Πελοποννήσιοι ἐπικαταβάντες τοὺς ἐν τῷ
 ποταμῷ μάλιστα ἔσφαζον. καὶ τὸ ὕδωρ εὐθὺς διέφθαρτο,
 ἀλλ' οὐδὲν ἦσσαν ἐπίνετό τε ὁμοῦ τῷ πληθῶ ἡματωμένον καὶ 10
 85 περιμάχητον ἦν τοῖς πολλοῖς. τέλος δὲ νεκρῶν τε πολλῶν
 ἐπ' ἀλλήλοις ἤδη κειμένων ἐν τῷ ποταμῷ καὶ διεφθαρμένου
 τοῦ στρατεύματος τοῦ μὲν κατὰ τὸν ποταμόν, τοῦ δὲ καί, εἴ
 τι διαφύγοι, ὑπὸ τῶν ἰππέων, Νικίας Γυλίππῳ ἑαυτὸν παρα-
 15 δίδωσι, πιστεύσας μᾶλλον αὐτῷ ἢ τοῖς Συρακοσίοις· καὶ 15
 ἑαυτῷ μὲν χρήσασθαι ἐκέλευεν ἐκεῖνόν τε καὶ Λακεδαι-
 μονίους ὅτι βούλονται, τοὺς δὲ ἄλλους στρατιώτας παύ-
 2 σασθαι φονεύοντας. καὶ ὁ Γυλίππος μετὰ τοῦτο ζωγρεῖν
 ἤδη ἐκέλευεν· καὶ τοὺς τε λοιποὺς ὅσους μὴ ἀπεκρύψαντο
 (πολλοὶ δὲ οὗτοι ἐγένοντο) ξυνεκόμισαν ζῶντας, καὶ ἐπὶ 20
 τοὺς τριακοσίους, οἳ τὴν φυλακὴν διεξήλθον τῆς νυκτός,
 3 πέμψαντες τοὺς διωξομένους ξυνέλαβον. τὸ μὲν οὖν
 ἀθροισθὲν τοῦ στρατεύματος ἐς τὸ κοινὸν οὐ πολὺ ἐγένετο,
 τὸ δὲ διακλαπὲν πολὺ, καὶ διεπλήσθη πάσα Σικελία αὐτῶν,
 4 ἅτε οὐκ ἀπὸ ξυμβάσεως ὥσπερ τῶν μετὰ Δημοσθένους 25
 ληφθέντων. μέρος δέ τι οὐκ ὀλίγον καὶ ἀπέθανεν· πλεί-
 στος γὰρ δὴ φόνος οὗτος καὶ οὐδενὸς ἐλάσσω τῶν ἐν τῷ
 [Σικελικῷ] πολέμῳ τούτῳ ἐγένετο. καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις
 προσβολαῖς ταῖς κατὰ τὴν πορείαν συχναῖς γενομέναις οὐκ
 ὀλίγοι ἐτεθνήκεσαν. πολλοὶ δὲ ὅμως καὶ διέφυγον, οἳ μὲν 30

6 ἀσμένως B 10 τε om. C 16 χρήσασθαι B: χρήσθαι
 cett. 20 ξυνεκόμισαν B: συγκομίσας cett. 25 post μετὰ add.
 τοῦ M 8 Σικελικῷ secl. Dobree 29 προσβολαῖς B: om.
 cett.

καὶ παρανίκα, οἳ δὲ καὶ δουλεύσαντες καὶ διαδιδράσκοντες
 ὕστερον· τούτοις δ' ἦν ἀναχώρησις ἐς Κατάνην.
 Ξυναθροισθέντες δὲ οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι, τῶν 86
 τε αἰχμαλώτων ὅσους ἐδύναντο πλείστους καὶ τὰ σκῆλα
 5 ἀναλαβόντες, ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν. καὶ τοὺς μὲν 2
 ἄλλους Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων ὁπόσους ἔλαβον κατε-
 βίβασαν ἐς τὰς λιθοτομίας, ἀσφαλεστάτην εἶναι νομίσαντες
 τήρησιν, Νικίαν δὲ καὶ Δημοσθένη ἄκοιτος τοῦ Γυλίππου
 ἀπέσφαζαν. ὁ γὰρ Γυλίππος καλὸν τὸ ἀγώνισμα ἐνόμιζεν
 10 οἳ εἶναι ἐπὶ τοῖς ἄλλοις καὶ τοὺς ἀντιστρατήγους κομίσαι
 Λακεδαιμονίους. ξυνέβαινε δὲ τὸν μὲν πολεμιώτατον αὐ- 3
 τοῖς εἶναι, Δημοσθένη, διὰ τὰ ἐν τῇ νήσῳ καὶ Πύλῳ, τὸν
 δὲ διὰ τὰ αὐτὰ ἐπιτηδειώτατον· τοὺς γὰρ ἐκ τῆς νήσου
 ἄνδρας τῶν Λακεδαιμονίων ὁ Νικίας προθυμήθη, σπονδὰς
 15 πείσας τοὺς Ἀθηναίους ποιήσασθαι, ὥστε ἀφεθῆναι. ἀνθ' 4
 ὧν οἳ τε Λακεδαιμόνιοι ἦσαν αὐτῷ προσφιλεῖς ἀκάκεινος οὐχ
 ἦκιστα διὰ τοῦτο πιστεύσας ἑαυτὸν τῷ Γυλίππῳ παρέδωκεν.
 ἀλλὰ τῶν Συρακοσίων τιμές, ὡς ἐλέγετο, οἳ μὲν δείσαντες,
 ὅτι πρὸς αὐτὸν ἐκεκοινολόγητο, μὴ βασανιζόμενος διὰ τὸ
 20 τοιοῦτο ταραχὴν σφίσῳ ἐν εὐπραγίᾳ ποιήσῃ, ἄλλοι δέ, καὶ
 οὐχ ἦκιστα οἱ Κορίνθιοι, μὴ χρήμασι δὴ πείσας τινάς, ὅτι
 πλούσιος ἦν, ἀποδρᾶ καὶ αἰθῆς σφίσι νεώτερόν τι ἀπ' αὐτοῦ
 γένηται, πείσαντες τοὺς ξυμμάχους ἀπέκτειναν αὐτόν. καὶ 5
 ὁ μὲν τοιαύτη ἢ ὅτι ἐγγύτατα τούτων αἰτία ἐτεθνήκει,
 25 ἦκιστα δὴ ἄξιος ὢν τῶν γε ἐπ' ἐμοῦ Ἑλλήνων ἐς τοῦτο
 δυστυχίας ἀφικέσθαι διὰ τὴν πᾶσαν ἐς ἀρετὴν νενομισμένην
 ἐπιτήδευσιν.
 Τοὺς δ' ἐν ταῖς λιθοτομίαις οἱ Συρακόσιοι χαλεπῶς τοὺς 87
 πρώτους χρόνους μετεχείρισαν. ἐν γὰρ κοίλῳ χωρῖφ ὄντας
 30 καὶ ὀλίγῳ πολλοὺς οἳ τε ἤλιοι τὸ πρῶτον καὶ τὸ πύργος ἔτι

5 λαβόντες A E F M 8 τοῦ B: om. cett. 17 διὰ τοῦτο
 B: om. cett. 21 δὴ B: om. cett. 23 post πείσαντες add. τε
 A C E F G M 26 πᾶσαν ἐς ἀρετὴν B γρ. M: om. cett. 30 καὶ
 ὀλίγῳ B: om. cett.

ἐλύπει διὰ τὸ ἀστέγαστον καὶ αἱ νύκτες ἐπιγιγνόμεναι τοῦ-
 ναυτίον μετοπωριῶν καὶ ψυχρῶν τῇ μεταβολῇ ἐς ἀσθένειαν
 2 ἐνεωτέριζον, πάντα τε ποιοῦντων αὐτῶν διὰ στενοχωρίαν
 ἐν τῷ αὐτῷ καὶ προσέτι τῶν νεκρῶν ὁμοῦ ἐπ' ἀλλήλοις
 ξυνηνεμημένων, οἳ ἕκ τε τῶν τραυμάτων καὶ διὰ τὴν μετα- 5
 βολὴν καὶ τὸ τοιοῦτον ἀπέθνησκον, καὶ ὄσμαι ἦσαν οὐκ
 ἀνεκτοί, καὶ λιμῷ ἅμα καὶ δίψῃ ἐπιέζοντο (ἐδίδοσαν γὰρ
 αὐτῶν ἐκάστῳ ἐπὶ ὀκτὼ μῆνας κοτύλην ὕδατος καὶ δύο
 κοτύλας σίτου), ἄλλα τε ὅσα εἰκὸς ἐν τῷ τοιοῦτῳ χωρίῳ
 ἐμπεπτωκότας κακοπαθῆσαι, οὐδὲν ὅτι οὐκ ἐπεγέμετο αὐτοῖς· 10
 3 καὶ ἡμέρας μὲν ἐβδομήκοντά τινας οὕτω διηγήθησαν ἀθροῦ-
 ῥεπειτα πλὴν Ἀθηναίων καὶ εἴ τινας Σικελιωτῶν ἢ Ἰταλιω-
 4 τῶν ξυνηστράτευσαν, τοὺς ἄλλους ἀπέδοντο. ἐλήφθησαν
 δὲ οἱ ξύμπαυτες, ἀκριβεῖα μὲν χαλεπὸν ἐξειπεῖν, ὅμως δὲ
 5 οὐκ ἐλάσσους ἐπακισχιλίων. ξυνέβη τε ἔργον τοῦτο 15
 [Ἑλληνικὸν] τῶν κατὰ τὸν πόλεμον τόνδε μέγιστον γενέ-
 σθαι, δοκεῖν δ' ἔμοιγε καὶ ὦν ἀκοῇ Ἑλληνικῶν ἴσμεν, καὶ
 τοῖς τε κρατήσασι λαμπρότατον καὶ τοῖς διαφθαρέσι δυστυ-
 6 χέστατον· κατὰ πάντα γὰρ πάντως νικηθέντες καὶ οὐδὲν
 ὀλίγον ἐς οὐδὲν κακοπαθήσαντες πανωλεθρία δὴ τὸ λεγόμε- 20
 νον καὶ πεζὸς καὶ νῆες καὶ οὐδὲν ὅτι οὐκ ἀπώλετο, καὶ
 ὀλίγοι ἀπὸ πολλῶν ἐπ' οἴκου ἀπενόστησαν. ταῦτα μὲν τὰ
 περὶ Σικελίαν γενόμενα.

2 ἐπ' ἀσθενείᾳ B 5 ξυνηνεμημένων B M 7 δίψῃ recs. :
 δίψει codd. 9 τῷ B : om. cett. 14 post δὲ add. καὶ B
 εἰπεῖν B 16 Ἑλληνικὸν secl. Krüger

ΙΣΤΟΡΙΩΝ Θ

Ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας ἐπειδὴ ἠγγέλθη, ἐπὶ πολὺ μὲν ἠπί- 1
 στουν καὶ τοῖς πάνυ τῶν στρατιωτῶν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου
 διαπεφευγόσι καὶ σαφῶς ἀγγέλλουσι, μὴ οὕτω γε ἄγαν
 πανσυδὶ διεφθάρθαι· ἐπειδὴ δὲ ἔγνωσαν, χαλεποὶ μὲν ἦσαν
 5 τοῖς ξυμπροθυμηθεῖσι τῶν ῥητόρων τὸν ἔκπλουν, ὥσπερ οὐκ
 αὐτοὶ ψηφισάμενοι, ὠργίζοντο δὲ καὶ τοῖς χρησμολόγοις τε
 καὶ μάντεσι καὶ ὅποσοι τι τότε αὐτοὺς θειάσαντες ἐπήλ-
 πισαν ὡς λήψονται Σικελίαν. πάντα δὲ πανταχόθεν αὐτοὺς 2
 ἐλύπει τε καὶ περιεστῆκει ἐπὶ τῷ γεγενημένῳ φόβος τε καὶ
 10 κατάπληξις μεγίστη δὴ. ἅμα μὲν γὰρ στερόμενοι καὶ ἰδία
 ἕκαστος καὶ ἡ πόλις ὀπλιτῶν τε πολλῶν καὶ ἱπέων καὶ
 ἡλικίας οἷαν οὐχ ἑτέραν ἑώρων ὑπάρχουσαν ἐβαρύνοντο·
 ἅμα δὲ ναῦς οὐχ ὀρώωντες ἐν τοῖς νεωσοϊκοῖς ἱκανὰς οὐδὲ
 15 στοι ἦσαν ἐν τῷ παρόντι σωθήσεσθαι, τοὺς τε ἀπὸ τῆς
 Σικελίας πολεμίους εὐθὺς σφίσιν ἐνόμιζον τῷ ναυτικῷ ἐπὶ
 τὸν Πειραιᾶ πλευσεῖσθαι, ἄλλως τε καὶ τοσοῦτον κρατή-
 σαντας, καὶ τοὺς αὐτόθεν πολεμίους τότε δὴ καὶ διπλασίως
 πάντα παρεσκευασμένους κατὰ κράτος ἤδη καὶ ἐκ γῆς καὶ
 20 ἐκ θαλάσσης ἐπικείσεσθαι, καὶ τοὺς ξυμμάχους σφῶν μετ'
 αὐτῶν ἀποστάντας. ὅμως δὲ ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐδόκει 3
 χρῆναι μὴ ἐνδιδόναι, ἀλλὰ παρασκευάζεσθαι καὶ ναυτικόν,
 ὅθεν ἂν δύνωνται ξύλα ξυμπορισαμένους, καὶ χρήματα, καὶ

3 ἄγαν B : ἂν cett. γρ. B 4 post πανσυδὶ add. πάν B δὲ B :
 τε cett. 7 ἐπήλπισαν] ἐπεισαν B 23 ὅθεν om. B

τὰ τῶν ξυμμάχων ἐς ἀσφάλειαν ποιείσθαι, καὶ μάλιστα τῆς
 Εὐβοίαν, τῶν τε κατὰ τὴν πόλιν τι ἐς εὐτέλειαν σωφρονί-
 σαι, καὶ ἀρχὴν τινα πρεσβυτέρων ἀνδρῶν ἐλέσθαι, οἷτινες
 περὶ τῶν παρόντων ὡς ἂν καιρὸς ἢ προβουλεύουσιν.
 4 πάντα τε πρὸς τὸ παραχρῆμα περιδεῖς, ὅπερ φιλεῖ δῆμος 5
 ποιεῖν, ἐτόιμοι ἦσαν εὐτακτεῖν. καὶ ὡς ἔδοξεν αὐτοῖς, καὶ
 ἐποίουν ταῦτα, καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.
 2 Τοῦ δ' ἐπιγιννομένου χειμῶνος πρὸς τὴν ἐκ τῆς Σικελίας
 τῶν Ἀθηναίων μεγάλην κακοπραγίαν εὐθὺς οἱ Ἕλληνας
 πάντες ἐπλημένους ἦσαν, οἱ μὲν μηδετέρων ὄντες ξύμμαχοι, 10
 ὡς, ἦν τις καὶ μὴ παρακαλῆ σφῶς, οὐκ ἀποστατέον ἔτι τοῦ
 πολέμου εἶη, ἀλλ' ἐθελοντὶ ἰτέον ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους, νομί-
 σαντες κὰν ἐπὶ σφῶς ἕκαστοι ἐλθεῖν αὐτούς, εἰ τὰ ἐν τῇ
 Σικελίᾳ κατάρθωσαν, καὶ ἅμα βραχὺν ἔσεσθαι τὸν λοιπὸν
 πόλεμον, οὐ μετασχεῖν καλὸν εἶναι, οἱ δ' αὖ τῶν Λακεδαι- 15
 μονίων ξύμμαχοι ξυμπροθυμηθέντες ἐπὶ πλεόν ἢ πρὶν ἀπαλ-
 2 λάξεσθαι διὰ τάχους πολλῆς ταλαιπωρίας. μάλιστα δὲ οἱ
 τῶν Ἀθηναίων ὑπήκοοι ἐτόιμοι ἦσαν καὶ παρὰ δυνάμιν
 αὐτῶν ἀφίστασθαι διὰ τὸ ὀργῶντες κρίνειν τὰ πράγματα
 καὶ μηδ' ὑπολείπειν λόγον αὐτοῖς ὡς τό γ' ἐπιὸν θέρος οἰοί 20
 3 τ' ἔσονται περιγενέσθαι. ἡ δὲ τῶν Λακεδαιμονίων πόλις
 πᾶσί τε τούτοις ἐθάρσει καὶ μάλιστα ὅτι οἱ ἐκ τῆς Σικελίας
 αὐτοῖς ξύμμαχοι πολλῇ δυνάμει, κατ' ἀνάγκην ἤδη τοῦ
 ναυτικοῦ προσγεγενημένου, ἅμα τῷ ἦρι ὡς εἰκὸς παρέσεσθαι
 4 ἔμελλον. πανταχόθεν τε ἐδέλπιδες ὄντες ἀπροφασίστως 25
 ἄπτεσθαι διενουῶντο τοῦ πολέμου, λογιζόμενοι καλῶς τελευ-
 τήσαντος αὐτοῦ κωδύνων τε τοιούτων ἀπηλλάχθαι ἂν τὸ
 λοιπὸν οἶος καὶ ὁ ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων περιέστη ἂν αὐτούς,
 εἰ τὸ Σικελικὸν προσέλαβον, καὶ καθελόντες ἐκείνους αὐτοὶ
 τῆς πάσης Ἑλλάδος ἤδη ἀσφαλῶς ἠγήσεσθαι. 30

7 post ἐτελεύτα add. τοῦτο B 12 νομίζοντες suprascr. νομίσαντες B
 13 post ἐλθεῖν add. ἂν B 14 post ἅμα add. ἠγούμενοι A C E F G M
 19 ὀργῶντας B 20 post θέρος add. αὐτοὶ B 24 post εἰκὸς add.
 ἦν B 25 τε] δ' B 26 διαλογιζόμενοι B 29 εἰ om. B

Εὐθὺς οὖν Ἅγιος μὲν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἐν τῷ χειμῶνι 3
 τούτῳ ὀρηθεῖς στρατῷ τιῷ ἐκ Δεκελείας τά τε τῶν ξυμ-
 μάχων ἠργυρολόγησεν ἐς τὸ ναυτικὸν καὶ τραπέμενος ἐπὶ
 τοῦ Μηλιῶς κόλπου Οἰταίων τε κατὰ τὴν παλαιὰν ἔχθραν
 5 τῆς λείας τὴν πολλὴν ἀπολαβῶν χρήματα ἐπράξατο, καὶ
 Ἀχαιοὺς τοὺς Φθιώτας καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτη Θεο-
 σαλῶν ὑπήκοους μεμφομένους καὶ ἀκόντων τῶν Θεσσαλῶν
 ὀμήρους τέ τινες ἠνάγκασε δοῦναι καὶ χρήματα, καὶ κατέθετο
 τοὺς ὀμήρους ἐς Κόρωθον, ἔς τε τὴν ξυμμαχίαν ἐπειράτο
 10 προσάγειν. Λακεδαιμόνιοι δὲ τὴν πρόσταξιν ταῖς πόλεσιν 2
 ἑκατὸν νεῶν τῆς ναυπηγίας ἐποιοῦντο, καὶ ἑαυτοῖς μὲν καὶ
 Βοιωτοῖς πέντε καὶ εἴκοσιν ἑκατέροις ἔταξαν, Φωκεῦσι δὲ
 καὶ Λοκροῖς πέντε καὶ δέκα, καὶ Κορινθίοις πέντε καὶ δέκα,
 Ἀρκάσι δὲ καὶ Πελληνεῦσι καὶ Συκωνοίοις δέκα, Μεγαρεῦσι
 15 δὲ καὶ Τροιζηνίοις καὶ Ἐπιδαυρίοις καὶ Ἑρμιονεῦσι δέκα·
 τὰ τε ἄλλα παρεσκευάζοντο ὡς εὐθὺς πρὸς τὸ ἔαρ ἐξόμενοι
 τοῦ πολέμου.

Παρεσκευάζοντο δὲ καὶ Ἀθηναῖοι, ὥσπερ διανοήθησαν, 4
 ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι τούτῳ τὴν τε ναυπηγίαν, ξύλα ξυμ-
 20 πορισάμενοι, καὶ Σούνιον τειχίσαντες, ὅπως αὐτοῖς ἀσφάλεια
 ταῖς σιταγωγαῖς ναυσὶν εἶη τοῦ περίπλου, καὶ τό τε ἐν τῇ
 Λακωνικῇ τείχισμα ἐκλιπόντες ὁ ἐνφοκδόμησαν παραπλέοντες
 ἐς Σικελίαν, καὶ τᾶλλα, εἴ ποῦ τι ἐδόκει ἀχρεῖον ἀναλί-
 σκεσθαι, ξυστελλόμενοι ἐς εὐτέλειαν, μάλιστα δὲ τὰ τῶν
 25 ξυμμάχων διασκοποῦντες ὅπως μὴ σφῶν ἀποστήσονται.

Πρασσόντων δὲ ταῦτα ἀμφοτέρων καὶ ὄντων οὐδὲν ἄλλο 5
 ἢ ὥσπερ ἀρχομένων ἐν κατασκευῇ τοῦ πολέμου, πρῶτοι
 Εὐβοῆς ὡς Ἅγων περὶ ἀποστάσεως τῶν Ἀθηναίων ἐπρε-
 σβεύσαντο ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ. ὁ δὲ προσδεξάμενος τοὺς
 30 λόγους αὐτῶν μεταπέμπεται ἐκ Λακεδαίμονος Ἀλκαμένη τὸν

7 μεμφομένους B τῶν B: om. cett. 13 καὶ Κορινθίοις]
 Κορινθίοις δὲ B 14 Ἀρκάσι δὲ καὶ] καὶ Ἀρκάσι δέκα B 19 αὐτῷ
 B: om. cett. 23 τᾶλλα B: τὰ ἄλλα cett. τι που B post
 ἀναλίσκεσθαι add. οἱ B

φορὰ ἐπεγεγένητο, ἐν ἣ ναῦς τε καὶ τὸ μέγιστον Εὐβοίαν ἀπωλωλέκεσαν, ἐξ ἧς πλείω ἢ τῆς Ἀττικῆς ὠφελούντο, 3 πῶς οὐκ εἰκότως ἠθύμουν; μάλιστα δ' αὐτοὺς καὶ δι' ἐγγυτάτου ἐθορύβει, εἰ οἱ πολέμιοι τολμήσουσι νενικηκότες εὐθὺ σφῶν ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ ἐρήμον ὄντα νεῶν πλεῖν· καὶ ὅσον 4 οὐκ ἤδη ἐνόμιζον αὐτοὺς παρεῖναι. ὅπερ ἂν, εἰ τολμηρότεροι ἦσαν, ῥαδίως ἂν ἐποίησαν, καὶ ἢ διεστήσαν ἂν ἔτι μᾶλλον τὴν πόλιν ἐφορμούντες ἢ, εἰ ἐπολιόρκουν μένοντες, καὶ τὰς ἀπ' Ἰωνίας ναῦς ἠνάγκασαν ἂν καίπερ πολεμίας οὐσας τῇ ὀλιγαρχίᾳ τοῖς σφετέροις οἰκείοις καὶ τῇ ξυμπάσῃ 10 πόλει βοηθήσαι· καὶ ἐν τούτῳ Ἑλλησποντός τε ἂν ἦν αὐτοῖς καὶ Ἰωνία καὶ αἱ νῆσοι καὶ τὰ μέχρι Εὐβοίας καὶ ὡς εἶπεν 5 ἢ Ἀθηναίων ἀρχὴ πᾶσα. ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ μόνῳ Λακεδαιμόνιοι Ἀθηναίους πάντων δὴ ξυμφορώτατοι προσπολεμῆσαι ἐγένοντο, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς· διάφοροι γὰρ 15 πλείστον ὄντες τὸν τρόπον, οἱ μὲν ὀξεῖς, οἱ δὲ βραδεῖς, καὶ οἱ μὲν ἐπιχειρηταῖ, οἱ δὲ ἀτολμοί, ἄλλως τε καὶ ἐν ἀρχῇ ναυτικῇ πλείστα ὠφέλου. ἔδειξαν δὲ οἱ Συρακόσιοι· μάλιστα γὰρ ὁμοιότροποι γενόμενοι ἄριστα καὶ προσεπολέμησαν.

97 Ἐπὶ δ' οὖν τοῖς ἠγγελεμένοις οἱ Ἀθηναῖοι ναῦς τε εἴκοσι 20 ὅμως ἐπλήρουν καὶ ἐκκλησίαν ξυνέλεγον, μίαν μὲν εὐθὺς τότε πρῶτον ἐς τὴν Πύκνα καλουμένην, ὅπερ καὶ ἄλλοτε εἰώθεσαν, ἐν ἧπερ καὶ τοὺς τετρακοσίους καταπαύσαντες τοῖς πεντακισχιλίοις ἐψηφίσαντο τὰ πράγματα παραδοῦναι (εἶναι 25 δὲ αὐτῶν ὀπόσοι καὶ ὄπλα παρέχονται) καὶ μισθὸν μηδένα 2 φέρειν μηδεμιᾶ ἀρχῇ· εἰ δὲ μή, ἐπάρατον ἐποίησαντο. ἐγίνοντο δὲ καὶ ἄλλαι ὕστερον πυκναὶ ἐκκλησίαι, ἀφ' ὧν καὶ νομοθέτας καὶ τᾶλλα ἐψηφίσαντο ἐς τὴν πολιτείαν. καὶ οὐχ ἦκιστα δὴ τὸν πρῶτον χρόνον ἐπὶ γε ἐμοῦ Ἀθηναῖοι

4 εὐθὺ Lobbeck: εὐθὺς codd. (-s in B Erasmus) 7 ἢ om. C 8 ἐφορμούντες om. C ἢ, εἰ] εἰ C: ἢ cett. 12 Εὐβοίας] Βοιωτίας B (Εὐβοίας γρ. B) 17 ἐν B: om. cett. ναυτικῇ ἀρχῇ ACEFGM 20 ἐπὶ δ'] ἐπεὶ δ' C: ἐπειδὴ B 22 Πύκνα B οἴπερ Herwerden 25 ὀπόσοις B prius καὶ om. BCE 26 fort. μηδεμιᾶς ἀρχῆς Porro 27 ὕστερον om. B πυκναὶ] ἐν Πυκνῇ Wecklein (Πυκνὴ coniecerat Kühn) 28 τᾶλλα B: τὰ ἄλλα cett.

φαίνονται εὖ πολιτεύσαντες· μετρία γὰρ ἢ τε ἐς τοὺς ὀλίγους καὶ τοὺς πολλοὺς ξύγκρασις ἐγένετο καὶ ἐκ ποινήρων τῶν πραγμάτων γενομένων τούτου πρῶτον ἀνήνεγκε τὴν πόλιν. ἐψηφίσαντο δὲ καὶ Ἀλκιβιάδην καὶ ἄλλους μετ' αὐτοῦ 3 5 κατεῖναι καὶ παρὰ τε ἐκείνων καὶ παρὰ τὸ ἐν Σάμφ στρατόπεδον πέμψαντες διεκελεύοντο ἀνθάπτεσθαι τῶν πραγμάτων.

Ἐν δὲ τῇ μεταβολῇ ταύτῃ εὐθὺς οἱ μὲν περὶ τὸν Πεί- 98 σανδρον καὶ Ἀλεξικλέα καὶ ὅσοι ἦσαν τῆς ὀλιγαρχίας μάλιστα ὑπεξέρχονται ἐς τὴν Δεκέλειαν· Ἀρίσταρχος δὲ αὐτῶν 10 μόνος (ἔτυχε γὰρ καὶ στρατηγῶν) λαβὼν κατὰ τάχος τοξότας τιὰς τοὺς βαρβαρωτάτους ἐχώρει πρὸς τὴν Οἰνόν. ἦν δὲ 2 Ἀθηναίων ἐν μεθορίοις τῆς Βοιωτίας τεῖχος, ἐπολιόρκουν δ' αὐτὸ διὰ ξυμφορὰν σφίσιν ἐκ τῆς Οἰνῆς γενομένην ἀνδρῶν ἐκ Δεκελείας ἀναχωρούντων διαφθορᾶς οἱ Κορίνθιοι ἐθελουτ- 15 ἠδόν, προσπαρκαλέσαντες τοὺς Βοιωτοὺς. κωωλολογη- 3 σάμενος οὖν αὐτοῖς ὁ Ἀρίσταρχος ἀπατᾷ τοὺς ἐν τῇ Οἰνῇ, λέγων ὡς καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει τᾶλλα ξυμβεβήκασι Λακεδαι- μονίοις, κακείνους δεῖ Βοιωτοῖς τὸ χωρίον παραδοῦναι· ἐπὶ τούτοις γὰρ ξυμβεβάσθαι. οἱ δὲ πιστεύσαντες ὡς ἀνδρὶ 20 στρατηγῶ καὶ οὐκ εἰδότες οὐδὲν διὰ τὸ πολιορκεῖσθαι ὑπόσπονδοι ἐξέρχονται. τούτῳ μὲν τῷ τρόπῳ Οἰνόν τε 4 ληφθεῖσαν Βοιωτοὶ κατέλαβον καὶ ἢ ἐν ταῖς Ἀθήναις ὀλιγαρχία καὶ στάσις ἐπαύσατο.

ὑπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοῦ θέρους τούτου καὶ οἱ ἐν 99 25 τῇ Μιλήτῳ Πελοποννήσιοι, ὡς τροφήν τε οὐδεὶς ἐδίδου τῶν ὑπὸ Τισσαφέρμους τότε [ὅτε ἐπὶ τὴν Ἀσπειδον παρήει] προσταθέντων, καὶ αἱ Φοίνισσαι νῆες οὐδὲ ὁ Τισσαφέρμης τέως που ἦκον, ὃ τε Φίλιππος ὁ ξυμπεμφθεὶς αὐτῷ ἐπεστάλκει Μινδάρῳ τῷ ναυάρχῳ καὶ ἄλλος Ἴπποκράτης, ἀνῆρ

1 ἢ γε B: ἦδε Stahl 2 post prius καὶ add. ἐς B ἐγένετο B 6 διακελεύονται B 7, 8 εὐθὺς post μάλιστα habet B 15 προσκαλέσαντες CG 21 τε C: μὲν G: om. cett. 26 ὅτε... παρήει fort. non legit Schol., secl. Hude 28 τέως om. C ἀπεστάλκει B